

ဧရာဝတီပြည်သူများ

ACRES OF DIAMONDS

RUSSELL HERMAN CONWELL

မိန္ဒမြေကတည်းများ၏

ပွဲမြင့်

ACRES OF DIAMONDS

RUSSELL HERMAN CONWELL

MYANMARBOOKS

MYANMAR BOOKS PUBLISHING HOUSE

တုဂန်ပြုအမှတ်

၂၇/၉၉(၄)

မြန်မာရိုးခွင့်ပြုအမှတ်

၆၄၀/၉၉(၁၀)

မြန်မာရိုးသရေပွဲစောင်

ဘဏ္ဍားကြည်

မြန်မာရိုးကောလွှံ

Prestige

အတွင်းဆောင်

ဆောင်

ကုန်းချောင်

ခုံပါး

စာရွှေ့ဖွဲ့

ကိုပြန့်

မြန်မာရိုးပို့ဆောင်

၃၇၅၈(၁၂၀၇၉) သူမ ပုန်ပို့တိုက်

အမှတ်။ ၂၃၀၊ ၄၆၆လမ်း၊ ရန်ကုန်ပြို့။

အတွင်းပုန်းဆောင်

၃၇၀၈၈(၁၁၁၇၈) အပေးလောက်ပုန်ပို့တိုက်

အမှတ်။ ၁၇၁၊ ၃၃၈လမ်း၊ ရန်ကုန်ပြို့။

ထုတေသန

ဦးဖော်(၁၂၂၅၉) ဖော်ပွဲတော်

၅၁၇၊ အဝေရာလမ်း၊ ၂၄၂၊ သာကုန်း၊ အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်ပြို့။

ပုန်ပြို့

ရတနာယာကြို့ပို့၊ ၁၉၉၉ နိုဝင်ဘာလ

အပ်ဇာ-၁၀၀၀

မာတိကာ

၁။ ရပ်ဆယ် ကွန်းပဲလ်

[စိန်မြောက်ပေါင်းများစွာကို ယောကြာသူ]

- အကြိမ်ပေါင်း ၆၀၀၀ ကျော် ယောခဲ့သည့်တရား	၁
- စိန်မြောက်ပေါင်းများစွာ	၂
- ကုတ်အကျိုအိတ်ထဲက တက္ကသိုလ်	၃
- မှတ်ဉာဏ်ကော်ငါးလွန်းသူ	၄
- အမြှာက်တပ်စိုလ်	၅
- နှစ်ယောက်စာဘဝ	၁၀
- လက်ဆင်တန် ဘရားရှိခိုးကျောင်း	၁၁
- ဓမ္မဆရာ ကွန်းပဲလ်	၁၄
- ော်ပြားနှင့် စုံသည့် ဘရားရှိခိုးကျောင်း	၁၆
- တင်ပယ်လ် တက္ကသိုလ်	၁၈
- အေးရုံတည်ထောင်သူ	၂၀
- ကျော်မြှုပုနီလ်	၂၁
- လျင်ယောက်အား ထောက်ပံ့ကွဲညီသူ	၂၂

၂၁	စိန်ပြေကေပါင်းများစွာ
	[ရုပ်သယ်ကွန်းပဲလ်၏ ယောကြာရျက်]
၂၃	- စိန်ပြေနှင့် လွှဲခဲ့သူ
၂၅	- ဂိုလ်ကွန်း၏ စိန်တွင်း
၂၆	- ရွှေသိုက်
၄၁	- ရေနံပြေတစ်ခုလုံး ဆုံးရှုံးခဲ့သူ
၄၄	- ငွေတုံးဖင်ခုထိုင်ကာ
၅၁	- ငွေသည် တန်ခိုးစွမ်းအား
၅၃	- ငွေမျန်းတီးရေးသမားများ
၅၉	- သူငွေးကြီး ရော့(က) ပဲလား
၆၄	- သူငွေးသား
၆၅	- အေားတီးစတီးဝပ် ရန္တသည် သင်ခန်းစာ
၇၃	- အက်စတာ ဦးထုပ်ရောင်းတဲ့နည်း
၇၇	- လုပ်အားနဲ့အရင်း
၀၁	- တိထွင်သူများ
၀၅	- ကိုလ်ဘတ်(၁)
၀၇	- ရတနာသိုက် တွေ့သွားကြပုံများ
၀၈	- ငါးပါရဂျာ
၀၉	- ဧရားကွက်သိလိုလျှင် စားသုံးသူကို မေးပါ
၀။၂	- ကျေးကျွန်းနဲ့သခင်
၀၁၂	- ဘယ်သူတွေကို ရက်ပြုကြမလဲ
၀၁၀	- ဇြို့တော်ဝန်
၀၁၄	- ဝစ်ပြေပြုင်မှာ
၀၁၆	- အကြီးမြှတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်

ရပ်သယ်ကွန်းဝဲလ

(ရန်မြို့ကေပါင်းများစွာကို ဖော်ပြောသူ)

ကမ္မာသမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်
ကျော်တို့၏ ဂုဏ်ဝင်မြောက် မိန့်ခွန်းကြီးပေါင်း များစွာ
ရှိခဲ့ပါ၏။ ယင်းမိန့်ခွန်းများအားလုံးလိုပင် သူ.နည်း
သူ.ဟန်ဖြင့် တန်ဖိုးရှိကြပါ၏။ မှတ်သားလောက်စရာ
လည်း ဖြစ်ပါ၏။ အချို့မိန့်ခွန်းများဆိုလျှင် သူ.အချိန်
သူ.အခါက လူအများ၏ အတွေးအမြင် အယူအဆနှင့်
ခံစားချက်များကို လုံးလုံးလျားလျား ပြောင်းလဲသွားစေ
နိုင်ခဲ့သည့် အုံချိုးဖွယ်ရာများအဖြစ် လေးစားရှုက်ပြုခြင်း
ခံခဲ့ရပါ၏။

သို့သော်ထိထိသောအုံချိုးဖွယ်ရာမိန့်ခွန်းများထဲတွင်
မှ ထူးခြားအုံပြုဖွယ်ကောင်းသည့် မိန့်ခွန်း သို့မဟုတ်
ဟောပြောချက်တစ်ရပ် ရှိသေးသည်။ ယင်းကား ယခု

ဤစာအပ်တွင် ဖော်ပြမည့် အမေရိကန်ပြည်သားလုပ်ယ
မှင့်တင်ရေးသမားကြီး ရပ်ဆယ်ကွန်းဝဲလ် (Russell
Herman Conwell) ၏ ‘စိန်မြေ ဧကပေါင်းများစွာ’
(Acres of Diamonds) ဟောပြောချက် ဖြစ်သည်။

အကြိမ်ပေါင်း ၆၀၀၀ ကျော် ဟောခဲ့သည့်တရား
ကွန်းဝဲလ်သည် ဤ ဟောပြောချက်ကို သက်ဆိုင်ရာ
ကာလအေသာ အသီးသီးနှင့် လျှော်ညီစွာ အနည်းငယ်စီ
ပြုပြင်ပြောင်းလဲပြီး အကြိမ်ပေါင်း ၆၀၀၀ ကျော်မျှ ပြော
ကြားခဲ့၏။ ဟောပြောသည့် သက်တမ်းကာလမှာ နှစ်
ပေါင်း ၅၀ ကျော်မျှ ရှိခဲ့၍ သူစကားကို နားထောင်ခဲ့ဖူး
သူများမှာမူ သန်းချို့ပင် ရှိခဲ့သည်။

နားထောင်မည့် ပရီသတ်သာ ရှိပါက သူက နေရာ
ဌာနမရွေး ဟောပြောတတ်သူ ဖြစ်သည်။ မြို.ကြီးပြကြီး
များရှိလွှဲပြည့်ကျပ် ညပ်သိပ်နေသည့် ဇရာမခန်းမကြီး
တွေမှာလည်း ဟောသည်။ တောကျေးလက်ခရီးလမ်း
ဆုံး အိမ်ခြေစုစုက ဘုရားရှိခိုးကျောင်းငယ်လေးများမှာ
လည်း ဟောသည်။ အခကြားငွေ ဆိုတာကလည်း အ
မျိုးမျိုး။ ကြက်သားဟင်းထမင်းတစ်နှပ်နှင့်ပြီးတာလည်း
ရှိသည်။ တစ်ပွဲတစ်ပွဲကို ဒေါ်လာ ရှစ်ထောင် ကိုးထောင်
ရတာမျိုးလည်း ရှိသည်။ ဟောပြောပွဲက ရသည့်ဝင်ဇွဲ

များအားလုံးကိုသိသိသိပ်သိပ် ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းသာ
လုပ်မည်ဆိုလျှင် ကွန်းဝဲလ်အဖို့ အနည်းဆုံး ဒေါ်လာ
ငါးသန်းမျှ ချမ်းသာစရာ အကြောင်းရှိသည်။

သို့သော် ကွန်းဝဲလ်ကား ဝင်လာသမျှ ဥစ္စာကို နှောင့်
နှုံးခြင်း ကင်းစွာ ပေးကမ်းစွန်းကြီးပစ်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်
ဖြစ်ချေသည်။

သူသည် ငွေကြေးကို မက်မောသူ မဟုတ်။ ဓမ္မဥစ္စာ
ကို ကုပ်တွယ်ထားတတ်သူ မဟုတ်။ ထို့ပြင် သူ၏၌ ငွေ
ကြေးကို လိုချင်လျှင် လိုချင်သလောက် ရှာနိုင်သောစွမ်း
အား ရှိ၏။ ထိုသို့စွမ်းအား ရှိကြောင်းလည်း သူ၊ ဘာသာ
သိရှိယုံကြည်၏။ ထိုကြောင့် လတ်တလော အိတ်ထဲ
တွင် တစ်ပြားမျှ မရှိသော်လည်း သူ မဆင်းရဲ့။ သူ လုပ်
ချင်သည့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာအလုပ်များတွင် ရက်ရော
ဖောသီစွာ သုံးစွဲရန် ငွေကြေးလည်း အမြဲရအောင် သူ
ရှာနိုင်သည်။

ထိုကြောင့်လည်း သူ၊ အား အိတ်ထဲမှာ ငွေကြေး
မက်ပ်သည့် သန်းကြွယ်သူငွေးဟု ဒေါ်လေ့ရှိကြခြင်းဖြစ်
သည်။

စိန်မြေကေပါင်းများစွာ

သူ၏ ကျော်ကြားလှသည့် 'စိန်မြေ ကေပါင်းများစွာ'
ဟောပြောချက်တွင် ကွန်းဝဲလ်သည် ပုံပြင်ဆန်ဆန် ဖြစ်
ရပ်မှန်များနှင့် တန်ဆာဆင်ကာ ဤလောက်ကြီးကား
‘အခွင့်အရေးတည်းဟူသော စိန်ပွင့်တွေဖြန့်ကျက်ပြည့်
နှက်လျက်ရှိသည့် လောက်ကြီး’ ဖြစ်ကြောင်း ဟောပြော
လေ့ရှိခဲ့သည်။

အခွင့်အရေး ဟူသည် ‘ယခု ဤနေရာမှာပင် ရှိနေ
သည်။မိုးကုပ်စက်စိုင်း၏ ဟိုမှာဘက်တွင် မဟုတ်။သင့်
အိမ်ခြေထဲမှာပင် ရှိသည်။ သင့်ရှေ့နား၊ သင့်ခြေထောက်
နားမှာပင် မထင်မှတ်စရာ အသွင်အပြင်မျိုးနှင့် ရှိနေ
သည်။ ဒါကို တွေ့သိကောက်ယူကာ ပွတ်သပ် သုတ်
သင်ပေးလိုက်ပါက အခွင့်အရေးစိန်ရိုင်းသည် အောင်
မြင်မှ စိန်ပွင့်များအဖြစ် တလက်လက် ထွက်ပေါ်လာ
လိမ့်မည်။ သို့သော် နမောနမဲ့နေသူ လူအများစုတို့ကား
ဟိုအဝေးဆိုမှာ ရှိနေမည်ထင်ရသည့် အခွင့်ထူးများ၊ ကံ
ကြမ္မာကောင်းများနောက်သို့ အပြီးအလွှားလိုက်ရင်း
စိန်ရိုင်းတုံးများကို ကေးသို့ လွှင့်စဉ်သွားအောင် ကန်
ကျောက်ပစ်ခဲ့မိတတ်ကံသည်။စင်စစ် ကံကြမ္မာကောင်း
ဟူသည် ရည်မှန်းချက်၊ စိတ်ဓာတ်၊ သင်ယူလေ့ကျက်မှု၊
ဝိရိယရှိမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရပ်ဖျက်ပုန်းကွယ်နေသည့်

အခွင့်အရေးမျိုးစွဲများကို အမိအရဖမ်းယူတတ်သော
ဉာဏ်အမြော်အမြင်တို့ပေါင်းစပ်လိုက်ခြင်း၏ အကျိုး
ရလဒ်ပင် ဖြစ်သည်' စသည်ဖြင့် သူ ယူဆယ့်ကြည်ကာ
သည်အယူအဆကို သာကေဆောင်နိုင်ရန်အတွက် သူ
တွေ့ကြုံသိကျမ်းခဲ့သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များစွာတို့ထံမှ သင်
ခန်းစာ ယူစရာ အဖြစ်အပျက်များစွာကို သူ ထည့်သွင်း
အသုံးပြုခဲ့သည်။

စင်စစ် တကယ်တမ်းပြောမည်ဆိုက သူကိုယ်တိုင်
၏ ဘဝသည်ပင် အလွန်စိတ်ဝင်စားဖွယ် အတုယူဖွယ်
ကောင်းသည့် ဘဝ၊ သူ တင်ပြသည့်အယူအဆကို အ
ကောင်းဆုံး သာကေဆောင်နိုင်သည့်ဘဝ ဖြစ်ချေသည်။

ကုတ်အကျိုးအီတ်ထဲက တက္ကသိုလ်

ရပ်ဆယ်ကွန်းပဲလ်ကား ငယ်ချွေယ်စဉ်ကပင် မိမိ ပတ်
ဝန်းကျင်လက်တစ်ကမ်းမှာ ရှိသည့် အခွင့်အရေးမှုန်သမျှ
ကို ဘဝတိုးတက်မှုအတွက် မိမိရရ အသုံးချုခဲ့သူ တစ်
ယောက် ဖြစ်သည်။

၁၈၄၃ ခုနှစ်မှာ သူ.ကိုမွေးသည်။ မက်ဆာချုံးဆက်
က သူ.ဖောင်၏ လယ်ယာမြေမှာ သူကြီးပြင်းရသည်။
လယ်ယာမြေက ကျောက်တုံးကျောက်ခဲတွေ ဗရာပုန်း
တွန်၍ယက်၍ မကောင်းသည့်မြေမျိုး။ မနက်လေးနာရီ

အပိုပ္ပရာမှထကာ လူကြီးတစ်ယောက်လို အလုပ်လုပ်ရ^၁
သည်။ အနီးအနားမှာ ဆရာဆရာမှ ပြည့်စုံသည့် စာ
သင်ကျောင်းမျိုးလည်း မရှိ။

သို့သော သူ စာဖတ်တတ်ခဲ့သည်။ တတ်ရုံသာမက
အလွန်လည်း စာဖတ်ဝါသနာပါခဲ့သည်။ လယ်ကွင်းထဲ
မှာ စာဖတ်သည်။ စားကျက် မြှက်ခင်းမှာ ဖတ်သည်။
စပါးကျိုမှာ ဖတ်သည်။ အလုပ်နည်းနည်းအားသည်နှင့်
စာတစ်အုပ် ကောက်ကိုင်တတ်သော အလေ့အထကို
နောင်တစ်သက်လုံးလည်း သူ မဖျောက်ခဲ့။ သည်အလေ့
အထောက် တန်ဖိုးကို လူငယ်လူချွော်များအား သူ အမြဲ
ဟောကြားလေ့ရှိခဲ့သည်။

‘ဒီမှာ၊ မင်းကုတ်အကျိုအိတ်ထဲမှာ တက္ကသိုလ်တစ်ခု
ထည့်သယ်သွားလို့ရတယ်ဆိုတာ အမြဲ သတိရ’

ဒါက သူ.လက်သုံးသွေးစွာကား။

မှတ်ဉာဏ်ကောင်းလွန်းသူ
ငယ်ငယ်ချွော်ချွော်မှာ စာဖတ်ဝါသနာကြီးခဲ့သလို မှတ်
ဉာဏ်ထက်သနရေးကိုလည်း သူ အလေးထားခဲ့သည်။
မှတ်ဉာဏ်ကောင်းအောင် တမင်ဂရစိက်လေ့ကျင့်ခဲ့ရာ
နောက်ပိုင်း၌ အံသွေစရာကောင်းလောက်အောင်ပင် သူ.
ဦးနောက်က မှတ်သားမူစွမ်းရည်ထက်မြှက်လာခဲ့သည်။

တတစ်မျက်နှာကိုအာရုံစိုက်မှတ်သားထားပြီးလျှင်နောင်
အချိန်အတော်ကြာပြီးသည့်တိုင်ငြင်းစာရွက်ကိုလက်ထဲ
ကိုင်ပြီးကြည့်လျက်ဖတ်နေဘိသည့်အလားတစ်လုံး
တစ်ပါဌ မလွှဲအောင်အလွတ်ပြန်ရွတ်ပြနိုင်စွမ်းရှိခဲ့
သည်။

ဘယ်အခြေအနေ ဘယ်အချိန်အခါးမျိုးကိုယူ သူ
အချည်းနှီးအလဟသုမထား။ တစ်ခုခုအကျိုးရှိအောင်
အသုံးချသည်။ ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်ထဲမှာ အမူ
ထမ်းစဉ်ကာလ၌ အချိန်အားရတိုင်း ဘလက်စတုန်း၏
ဥပဒေကျမ်းကြီးကိုကောက်လှန်ဖတ်ရာနောက်၌ တစ်
အုပ်လုံးပင် အလွတ်ရသွားခဲ့သည်။ (ဆာဝိလျှောလက်
စတုန်း၏ အက်လိပ်ဥပဒေအဖွင့်ကျမ်းမှာ ကွန်းဝဲလ်တို့
ခေတ် အမေရိကန်များအတွက် အလွန်အရေးပါသည့်
လက်ခွဲကျမ်းကြီးတစ်အုပ်ဖြစ်သည်။)နောက်နှစ်ပေါင်း
အတန်ကြာကာလ ဘော်စတွန်းမြို့တွင် ရှေ့နေတစ်ဦး
အဖြစ်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိစဉ်မှာလည်း သူရုံးခန်းများသို့
အသွားအပြန် ရထားစီးရသည့်အချိန်များအတွင်းနိုင်ငံ
မြားဘာသာသင်စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာရာ ဘာ
သာစကားငါးမျိုးပင် သူတတ်မြောက်ခဲ့သည်။

ယေးလ်တက္ကသိုလ်သို့တက်ရောက်ပညာသင်ကြား
ချိန်းမြို့သူက သူကိုယ်သူအတော်နိုင်နေပြီး ကိုယ်ရည်

မှန်းသည့် အလုပ်တစ်ခု ထမြာက်အောင်မြင်အောင်
ကိုယ့်ပုံစံ ကိုယ့်စည်းကမ်းနှင့် စနစ်တကျ အလုပ်လုပ်
တတ်သူတစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီ။

ယေးလ်တက္ကသိုလ်မှာ သူသင်တန်းနှစ်ခု တစ်ပြီးင်
တည်း တက်သည်။ အထွေထွေဝိဇ္ဇာသင်တန်းနှင့် ဥပဒေ
ပညာသင်တန်း။ တစ်ဖက်ကလည်း ကျောင်းစရိတ်နှင့်
စားစရိတ်အတွက် မြို့ထဲက ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ အချိန်ပိုင်း
အလုပ်လုပ်သည်။

အမြာက်တပ်စိုလ်

သည်အတွင်း ပြည်တွင်းစစ်ကြီးဖြစ်ပွားလာသည့်အခါ
သူက သူ.ဗာတိနယ်သား လူငယ်များကို စည်းရုံးကာ
မက်ဆာချုံးဆက် တောင်ပေါ်သားတပ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း
ပြီးဆောင်သည်။ ထို့နောက် တောင်ပိုင်းစစ်မြေပြင်မှ
တစ်ခေါက်ပြန်ရောက်လာကာ အမြာက်တပ်ခွဲ တစ်ခွဲ
ဖွဲ့စည်းပြန်သည်။

ကွန်းဝဲလ်က လူကောင်တွားတွား ရပ်ရည်လည်း
သန့်ပြန့်သားနားသူပြစ်ရာ သူ.အား အသွင်အပြင် မြင်
ရုံနှင့် လေးစားယဉ်ကြည်သူတွေ အတော်များလှသည်။
ပြည်ထောင်စု အစိုးရတပ်ဖွဲ့တွင် စိုလ်ကြီးအဆင့်နှင့် ရှိ
စုံသူ.ကို ရဲသော်တွေ အလွန်ချစ်ခင်ကြသည်။ သူ၏

ဝေယျာဝစ္စများ ဆောင်ရွက်ပေးရသည့်အော်ဒလိရဲဘော်
ရွှေ့ရင်းဆိုလျှင် သူ.ကို ကိုးကွယ်မတတ် ကြည်ညိုလေး
စားသည်။

တစ်ခါ့၌ နယူးဘန်းမြို့၊ အနီးတစ်နေရာတွင် သူတို့
တပ်ဖွဲ့၊ စခန်းချေနေစဉ် ရန်သူ ကွန်ဖို့ ရိုတ်တပ်များ လျှပ်
တစ်ပြက် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရာ ကွန်းဝဲလ်တို့ လူစုံ
လက်လွှတ် ထွက်ပြီး ကြရသည်။ မြစ်တစ်စင်းကို
ကသောကများဖြတ်သန်းပြီး နောက် မြစ်ကူးတံတားကို
အလျင်အမြန် မိုးရှို့ဖျက်ဆီးကြရာ ကွန်းဝဲလ်၏ အော်
ဒလိရွှေ့ရင်းမှာ တစ်ဖက်ကမ်း၌ ကျွန်းရစ်နောလေသည်။
စင်စစ်ရွှေ့ရင်းမှာ သည်ဘက်ကမ်းရောက်ပြီးခါမှ သူ.
ကပ္ပတိန်းကွန်းဝဲလ်၏ စား တစ်ဖက်ကမ်းမှာ ကျွန်းရစ်
သည်ဟူ၍ ပြန်ပြီးယူခြင်း ဖြစ်သည်။ ကပ္ပတိန်း၏ စား
လွယ်ကို ကိုင်ကာ တစ်ဖက်ကမ်းထိပ်တွင် ရွှေ့ရင်းပြန်
ပေါ်လာသည့်အခါ တံတားက မိုးဟန်းဟန်းတောက်နေ
ချေပြီး။ နောက်မှ ရန်သူကလည်း နီးကပ်နေပြီဖြစ်ရာ
အဲားနည်းလမ်း မရှိတော့သဖြင့် မိုးတွေကြားကပင်
ရွှေ့ရင်းဖြတ်ပြီးလာသည်။ သူ.အဝတ်အစားတွေ မိုးစွဲ
လောင်သည်။ ထိုနောက် ကျိုးကျသွားသော တံတားနှင့်
အတူ ရေထဲ ရောက်သွားသည်။ သူ.ကို စိုင်းဆယ်ကြ
သည်။ သူသတိပြန်လည်လာပြီး သူ.ကပ္ပတိန်း၏ စား

ကို လိုက်ရှာသည်။ အနီးများရိန္ဒေကြာင်း တွေ့ရသည့်
အခါ စိတ်အေးသွားဟန်ဖြင့် ပြီးလိုက်ပြီး ဓားကို ဖက်
ထားသည်။ ထိန္ဒာက်ခဏာမှာပင် သူ သေဆုံးသွားလေ
သည်။

နှစ်ယောက်တာဝေ

ချွှန်ရင်း သေဆုံးရခြင်းအတွက် ကွန်းဝဲလ်များစွာ စိတ်
ထိခိုက်သွားမိခဲ့သည်။ သူ့ကို လေးစားကြည်ညီလွန်း
သည့်အတွက် ချွှန်ရင်း အသက်ပေးခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်
မဟုတ်လား။ ချွှန်ရင်း၏ အလောင်းဘေးတွင် ရပ်ကာ
သူ အလေးအနှက် သစ္ာပြုလိုက်သည်။ ချွှန်ရင်း၏ စိတ်
စေတနာကို လေးစားတုံ့ပြန်သောအားဖြင့် နောင် တစ်
သက်တာပတ်လုံး မိမိဘဝအတွက်သာမက ချွှန်ရင်း၏
ဘဝအတွက်ပါ သက်ရှင်နေထိုင်သွားမည်ဟုသော သစ္ာ
ပြုချက်။

ထိအချိန်မှစ၍ နောက်နှစ်ပေါင်း ၆၀ တိုင်တိုင် ကွန်း
ဝဲလ်သည် သူ့ဘဝကို တကယ်ပင် လူနှစ်ယောက်တာဝေ
အဖြစ် နေထိုင်သွားခဲ့သည်။ နေ့စဉ် သူ့အတွက် အလုပ်
ချိန် ရှစ်နာရီ၊ ချွှန်ရင်းအတွက် အလုပ်ချိန် ရှစ်နာရီဖြစ်
အောင် သူ လုပ်သည်။ တာဝန်ကြီးလေးလှသည့် သူ၏
သစ္ာစကားကို အစဉ်အမှတ်ရစေစိမ့်သော့ရှာ ချွှန်ရင်း

အသက်ပေး ရယူခဲ့သည့် သူ.ဓားလွယ်ကို သူ.အီပ်ရာ
ခေါင်းရင်းမှာ အမြဲချိတ်ထားသည်။

စစ်ကြီးအပြီး စစ်ပွဲကာလက ရရှိခဲ့သည့် ဒက်ရာ ဒက်
ချက်များကို ကုစားပြီးသည့်အခါ ကွန်းဝလ်လုပ်ငန်းတွေ
တရကြမ်း စတင်သည်။

ဘောစတွန်တွင် ရှေ့နေရုံးခန်း နှစ်ခန်း တစ်ပြိုင်နက်
ဖွင့်သည်။ ဟောပြောပို့ချမှုတွေပြုလုပ်သည်။ ဘောစတွန်
လူငယ်များ ကွန်းဝရက်ကို တည်ထောင်သည်။ သတင်း
စာများတွင် ရေးသည်။ ဂျာနယ်တစ်စွဲငါး ကိုယ်တိုင်
ထုတ်ဝေသည်။ နိုင်ငံရေး စည်းရုံးလုပ်ရားမှူးများ ပြုလုပ်
သည်။ မြေယာအရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းဖြင့် စီးပွားရေး
ထူထောင်သည်။ ဆင်းရဲသားများအတွက် ကုသိုလ်ဖြစ်
ရှေ့နေရုံးခန်းတစ်ခု ဖွင့်လှစ်သည်။

သူ.အလုပ်တွေက သူကြီးဝါးထားသည့် အတိုင်း
တကယ့် နှစ်ယောက်စာ။

လက်ဆင်တန် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း

တစ်နေ့မှာ မိန်းမကြီးတစ်ယောက် သူ.ထံ ရောက်လာ
ကာ လက်ဆင်တန်မြို့.ရှိဘုရားရှိခိုးကျောင်းကလေးတစ်
ကျောင်းရောင်းချုပ်ရေးအတွက် ဥပဒေရေးရာများ ကူညီ
ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံသည်။ လက်ဆင်တန်

မြို့ဆိုသည်က ကင်တပ်ကိပ်ပြည်နယ်ထဲမှာရှိသည်။ ဘေးစတွန်နှင့် အတော်ဝေးသည်။ သို့သော်ထိုဘုရားကျောင်းမှုဝတ်ပြုကိုးကွယ်သူလူစာအတွက် ကရာဏာသက်မီသဖြင့် သူလက်ဆင်တန်အထိ သွားဖြစ်ခဲ့သည်။

သည်လှစုက စိတ်ဓာတ်ကျနောက်သည်။ သူတို့ တစ်သက်လုံး ဝတ်ပြုလာခဲ့ကြသည့်ဘုရားကျောင်းကလေး။ ယခုတော့ အတော်ပင်ပြီးပျက်နေပြီ။ အသစ်ဆောက်ဖို့လည်း သူတို့မတတ်နိုင်။ အဲဒီတော့သည်ဟာလေး ရောင်းပစ်ရုံမှအပ အခြားနည်းလမ်းမရှိဟု သူတို့မြင်ကြသည်။ ရောင်းပစ်ပြီး အဲသည်ပိုက်ဆံနှင့် ဘာလုပ်မည်လဲ။ ဘာမျှ ရေရှေရာရာလုပ်နိုင်စရာ အကြောင်းလည်း မမြင်။

‘ဘာလို့ရောင်းမလဲဗျာ၊ အသစ်ဆောက်နိုင်အောင်
ကြီးစားကြစမ်းပါ’

ကွန်းဝဲလ်က တိုက်တွန်းသည်။

‘မဖြစ်နိုင်ဘူးဗျာ’ဟု သူတို့ဆိုကြသည်။

‘ကိုင်း၊ ဒါဖြင့် ပြန်ပြင်ဗျာ၊ ကျွန်းတော်ပါ ဝင်ကူမယ်’
ဆိုတော့မြင်းနိုင်ကြ။ စုလောင်းလုပ်အားဖြင့် ပြင်ဆင်ကြမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြရသည်။

သို့သော် ချိန်းထားသည့်နေ့တွင် ကွန်းဝဲလ် တစ်ယောက်သာ လက်သမားကိရိယာပစ္စည်းတွေ ငှားရမ်း

ပြီး ဘုရားရှိခိုးကျောင်းသို့ ရောက်လာသည်။ ကျွန်လူ
တွေ တစ်ယောက်မျှ ပေါ်မလာကြ။

ကွန်းဝဲလ် လက်မလျှော့။ ခနော်နီ ခနော်နဲ့ ဖြစ်နေ
သည် အဝင်ဝ လျေကားမှ စတင်ကာ ထုရိက်ပြင်ဆင်
ခြင်း ပြုလေသည်။ မြို့ခံ လူတစ်ယောက် ရှူ့မှ ဖြတ်
လျောက်လာရင်း သူ လုပ်ကိုင်နေတာ မြင်တော့ မေး
သည်။

‘ကျောင်းအသစ် ပြန်ဆောက်နေတာမျှ’

သူက ဖြေသည်။

မြို့ခံလူက အတန်ကြာအောင် သူနှင့် စကားပြောဆို
ပြီးနောက် သဒ္ဓါပိုက်သွားကာ အဆောက်အအုံသစ်
အတွက် အလှူဒွေ ဒေါ်လာ ၁၀၀ ထည့်ဝင်ပါမည်ဟု
ကတိပြုသွားသည်။

စိတ်ပျက်နေသူများအတွက်တော့ ငွေတစ်ရာနဲ့ ဘာ
လုပ်လောက်မလဲ ထင်ကြမည်။ ကွန်းဝဲလ် အဖို့တော့
သည်ငွေတစ်ရာသည် အဖို့တန် ငွေတစ်ရာ။ တစ်ရာ
စထည့်သူ ရှိလျှင် နောက်ထပ် တစ်ဆယ်ထည့်မည့်သူ၊
တစ်ထောင်ထည့်မည့်သူတွေ သူ ဆက်လက်စည်းရုံးသွား
နိုင်မည်။

တကယ်လည်း သည် ငွေတစ်ရာက စလိုက်သည့်
ဘုရားရှိခိုးကျောင်း ရန်ပုံငွေက တစ်နေ့တွေား တိုးပွား

လာခဲ့သည်။ ကျောင်းဟောင်းကိုပြင်မနေတော့ဘဲ ရသမျှ
ငွေနှင့် ကျောင်းသစ် စတင်သည်။ ကျောင်းသစ် ဆောက်
. လုပ်နေဆဲကာလအတွင်း သည်ကျောင်းကို ကိုးကွယ်သူ
လူစ ဝတ်ပြုရန်အတွက် အခန်းများ စုံးရမ်းပေးထား
ပြီး ကွန်းဝဲလ်ကိုယ်တိုင်ပင် ဓမ္မအေသနာများ ဟောကြား
သည်။ နောက်တစ်နှစ်ခဲ့မျှ ကြာသည့်အခါ့၌ ဘုရားရှိခိုး
ကျောင်းသစ်ကြီး တစ်ကျောင်း ဆောက်လုပ်ပြီးစီးသွား
သည်။ သည်ကျောင်းကွင် ဝတ်ပြုကိုးကွယ်မည့် အသင်း
ဝင်များလည်း ယခင်ထက်များစွာ တိုးပွားလာခဲ့သည်။
တရားအဟောကောင်းလှသည့် ရှေ့နေ ရပ်ဆယ်ကွန်း
ဝဲလ်သည်လည်း သည်ဘုရားရှိခိုးကျောင်း၏ ဓမ္မဆရာ
အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်း စုံခဲ့ရလေသည်။

ဓမ္မဆရာ ကွန်းဝဲလ်

လက်ဆင်တန်တွင် ကျောင်းတစ်ကျောင်း အောင်အောင်
မြင်မြင် ထူထောင်ပေးနိုင်ပြီးသည့်နောက်၌ ပိုလ်ဝဲလ်ဖီး
ယားရှိကြွေးထူနေသည့် ဘုရားကျောင်းကယ် တစ်ခုက
သူ့အား အကူအညီတောင်းပြန်သည်။

ပိုလ်ဝဲလ်ဖီးယား ရောက်သွားတော့ ငှင်းကျောင်းက
ပုဂ္ဂိုလ်တွေသာ စိတ်ပျက်နေကြသော်လည်း တကယ်
လက်တွေ့တွင် သူတို့မှာ အခွင့်အလမ်း အလားအလာ

တွေ အများကြီး ရှိနေတာ သူမြင်သွားသည်။ သူအား
ကျောင်းဘဏ္ဍာထိန်းအဖွဲ့က ဓမ္မဆရာအဖြစ် ဆောင်
ရွက်ပေးပါ၊ အခကြားငွေ အဖြစ်တော့ ဒေါလာ ၈၀၀
နှစ်းသာ ယူပါဟု မေတ္တာရပ်ခံပြီး အကယ်၍ အသင်း
သား ဦးရေ တက်လာပါက တစ်ဆတိုးလျှင် တစ်ဆာ၊
နှစ်ဆတိုးလျှင် နှစ်ဆ ဦးရေတိုးသလောက် သူအတွက်
တိုးမြှင့်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပြုကြသည်။

သူတာဝန်ယူပြီး ပြောက်ပတ်အတွင်းမှာပင် အသင်း
သား နှစ်ဆတိုးခဲ့သည်။ သည်ကျောင်းမှာ ပြောက်နှစ်
ကြာသည့်အခါ့် ဘဏ္ဍာထိန်းအဖွဲ့က သူအား ဒေါလာ
၁၀၀၀၀ အထိ တိုးပေးလာရသည်။ သို့သော် သည့်ထက်
တော့ သူတိုးမယူတော့။ ‘ကဲ ခင်ဗျားတို့ တော်ကြတော့၊
နောက်ထပ် တိုးမပေးနဲ့တော့’ဟု တားမြစ်ထားလိုက်
သည်။

သူ အပြောကောင်းလွန်းသဖြင့် သည်ကျောင်းမှာ
ဝတ်ပြုကိုးကွယ်သူတွေ အများကြီး တိုးတက်လာခြင်း
ဖြစ်သည်။ တန်ခို့နွေ့နေ့တိုင်းပင် ခန်းမကြီး ပြည့်ကျပ်
ကာ နောက်ကျသူတွေအတွက် နေရာမရှိဖြစ်နေတတ်
သည်။ တစ်နေ့မှာတော့ နေရာမရသဖြင့် ပြန်ရတော့
မည့် မိန်းကလဲးကယ်တစ်ယောက်ကို သူ့ဒေါလာကာ
တစ်နေရာအောင် စီစဉ်ပေးသည်။ ကလဲးကယ်က ဓမ္မ

ဆရာကြီးအား အထူးကျေးဇူးတင်ကာ သူ၏ကြည်ညို
စိတ် ပေါက်လာပြီး သည်ခန်းမကြီးထက် ပို၍ ကျယ်ဝန်း
သော ခန်းမဆောင်ကြီးတစ်ခု ဆောက်လုပ်လှု။ ဒါန်းနိုင်
ရန် ငွေစုသည်။ သို့သော သည်လိုစုဆောင်းပြီး များမကြာ
မီ မိန်းကလေးခများ ဖျားနာပြီး ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရာ ဖောင်
ဖြစ်သွက် သူမ၏ စုဆောင်းငွေကလေးကို ဆရာကွန်း
ပဲလ်ထံ အပ်နှံသည်။

ကွယ်လွန်သူ မိန်းကလေး လှု။ ဒါန်းသွားခဲ့သော ငွေ
ကြေးကား တစ်ဘေးလာ မပြည့်၊ ၅၇ ဆင့်မျှသာ ရှိချေ
သည်။

သို့သော ကွန်းပဲလ် စိတ်ဝင်စားသွားသည်။ လက်
ဆင်တန်မှာတုန်းက ဘေးလာ ၁၀၀ ကို အမှာခံပြုကာ
ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတစ်ကျောင်းဖြစ်သည်ထိ သူစည်းရုံး
နိုင်ခဲ့သည်။ ဖိုလ်ခဲ့လ်ဖီးယားမှာ ၅၇ ပြားနှင့် သည်ထက်
မက ဖြစ်ရမည်ဟု သူဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သူ၏သာ
အရှိန်အဝါကလည်း သည်မှာ အတော်ကြီးမှားနေပြီ
မဟုတ်လား။

၅၇ ပြားနှင့် စဲခဲ့သည့် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း

မြို့လယ်ကောင် ဘရောဒ္ဒေလမ်းမကြီးပေါ်မှာ မြေနေရာ
တစ်ခုကို သူရွှေးချယ်ကာ ပိုင်ရှင်ထံသွား၍ စကားပြော

သည်။ ပိုင်ရှင်က ဒေါ်လာတစ်သောင်းတောင်းသည်။ ကွန်းဝဲလ်က 'ပေးမယ်များ လောလောဆယ်တော့ စရန် ဤပြား ယူထားပါ'ဟု ဆိုသည်။ ပိုင်ရှင်က သဘောတူ သည်။ ကွန်းဝဲလုပ်လျှင် ဖြစ်မည်ဆိုတာ သူ ယုံကြည် သည်။

ယုံကြည်သည့်အတိုင်းလည်း သတ်မှတ်သည့်အချိန် ၌ တကယ်ပင် မြေပိုး အကျေချေနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၁၈၉၁ ခုနစ်တွင် ထိုမြေပေါ်၌ သူ၊ ခေတ် သူ၊ အခါက အကြီးမားဆုံးသော တရားဟောခန်းမကြီးတစ်ခု ပါဝင် သည် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်း ဆောက်လုပ် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ဒရာမ လုပ်ငန်းကြီးများကို ကွန်းဝဲလ် ထူထောင် အ ကောင်အထည်ဖော်ပုံမှာ သစ်ပင်တစ်ပင်ပြုစုံပျိုးထောင် ပုံနှင့် အလွန်တူ၏။ ရှေးဦးစွာ မျိုးစွေတစ်စွေကို ရှာသည်။ ထိုနောက် ငှင့်ကို အသက်စာတ်အား ပေးနိုင်မည့် မြေ ဉာဏ်ကို ရှာသည်။ ထိုနောက် ငှင့်ကြီးထွားရှင်သနရေး အတွက် လိုအပ်သမျှ လုပ်အားကို အပြည့်အဝဖေးသည်။ လိုအပ်သော အကြောင်းအချက်တွေ ပြည့်စုံသည့်အခါ ပမာမပြုလောက်ဖွယ် မျိုးစွေကို ထွားကျိုင်းဝေဆာ သော သစ်ပင်ကြီး ဖြစ်လာသည်။

တင်ဟယ်လ်တာက္ခာသိုလ်

ပညာရေးကိစ္စမှာလည်း သည်အတိုင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ဦးစွာ
ပထမ စတင်လာသူက စာပုံနှိပ်သမား လုပ်ယ် တစ်
ယောက်ဖြစ်သည်။ သူက ပညာအခြေခံ ချို့တဲ့သည်ကို
ဖြည့်တင်းပြပြင်လိုသည်။ သို့မော် စီးပွားရေး မပြည့်စုံ၊
မိခင်ကြီးကိုလည်း စောင့်ရှုရာက်ထောက်ပုံနေရသည်ဟု
ဆိုသည်။ သည်အခါ ကွန်းဝဲလ်က သည်လိုလူမျိုးတွေ
နှင့် တွေ့သည့်အခါများတွင် သူ ပြောလေ့ရှိသည့် ထုံးစွဲ
အတိုင်း ‘စာဖတ်ပါ၊ စ်ပွား ကုတ်အကျိုအိတ်ကို ခရိုး
ဆောင် စာကြည့်တိုက်အဖြစ် အသုံးချပါ’ဟူ၍ ပြုဝါဒ
ပေးသည်။ ထိုနောက် ‘ဒီလိုလုပ်များ၊ ခင်များ၊ တစ်ပတ်မှာ
တစ်ရက်စီ ညနေပိုင်း ကျွန်ုတော်ဆီလာပါ၊ ကျွန်ုတော်
ကိုယ်တိုင် သင်နိုင်သလောက် သင်ပေးမယ်’ဟု ဆိုလိုက်
သည်။

စသင်မည့်ပထမနေ့တွင် ပုံနှိပ်သမားက တစ်ယောက်
တည်းမလား၊ သုပ္ပန်ယူင်းခြောက်ယောက်ပါ ခေါ်လာ
ခဲ့သည်။ ခုတိယပတ်တွင်မူ သင်တန်းသား ဦးရေက
လေးဆယ်ဖြစ်လာသည်။ တစ်ပတ်ထက် တစ်ပတ် လူ
ဦးရေတက်လာသည်။ နေရာမလုံလောက်တော့သဖြင့်
အိမ်တစ်ဆောင် ရှားရသည်။ စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကုည်း
သင်ပြပေးမည့်အခြားဆရာများကိုပါ ရှာရခေါ်ရသည်။

သည်လိုဖြင့် ပထမနှစ်အကုန်တွင် သူ၏ သက်ကြီး
တက္ကသိုလ်လေးက ကျောင်းသားဦးရေ ၂၅၀ အထိ ရှိ
လာခဲ့သည်။ စာသင်ကျောင်းအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ရန်
နောက်ထပ် အိမ်တစ်ဆောင် ရားရပြန်သည်။

နောက်တော့ တဖြည်းဖြည်း တင်ပယ်လ်ဘုရားရှိခိုး
ကျောင်းကြီးနဲ့ဆား မြေကွက်လပ်များတွင် ကျောင်း
အဆောက်အအိုတွေတစ်ခုပြီးတစ်ခု တည်ဆောက်တိုးချွဲ
ရင်း တင်ပယ်လ်တက္ကသိုလ်ကို သူ ထူထောင်မိခဲ့သည်။

သူ၊ တက္ကသိုလ်က သာမန်အားဖြင့် တက္ကသိုလ်ပညာ
သင်ယူရန် အခက်အခဲရှိနေသည့် လူငယ်လူချွဲယ်များကို
အားပေးကုည်ရန် ထူထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ငှင်းခြံးအခြား
တက္ကသိုလ်များနှင့် မတူညီသော အစီအမံများ ရှိနေခဲ့
သည်။ သူ၏ ရည်လျားလျသော ဘဝသက်တမ်းအတွင်း
သည်ကျောင်းမှနေရှု ဘဝအခြန်းမြုပ်ပါးသူ လူငယ်ပေါင်း
တစ်သိန်းကျော်မျှ တက္ကသိုလ်ပညာ ဆည်းပူးသွားခဲ့ကြ
သည်ကို ဝမ်းသာပိတိဖြစ်စွာ ကွန်းဝဲလ်တွေ၊ သိရှိမြင်ခွင့်
ရခဲ့သည်။ ယခုအခါးခြံးကား တင်ပယ်လ်တက္ကသိုလ် ဆို
သည်မှာ ဖိုလ်ခဲ့လ်ဖီးယားမြို့တွင် ကျောင်းသားဦးရေ
အများဆုံး တက္ကသိုလ်ကြီးဖြစ်နေပေါ်ပြီ။

ဆေးရုံတည်ထောင်သူ

အလားတူပင် မထင်မရှား သေးသေးမွားမွားမှ စတင်ခဲ့
သည့် သူ၏အခြားသော စေတန္ဒုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းတစ်
ရပ်က ဖိလ်ခဲ့လ်ဖီးယားရှိ ဆမာရိတန် ဆေးရုံကြီး ဖြစ်
သည်။ အစတုန်းက လူနာတစ်ယောက်၊ သူနာပြု တစ်
ယောက်၊ အခန်းနှစ်ခန်းနှင့် စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်
တော့မှ တစ်စထက်တစ်စ တိုးချဲ့ကြီးကျယ်ကာ တင်
ပယ်လ် တက္ကသိုလ်နှင့် တွဲဖက်ထားသည့် ဆေးရုံကြီး
အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ငှါးလက်အောက်တွင်လည်း
နောက်ထပ်ဆေးရုံခွဲနှစ်ခု ရှိလာခဲ့သည်။

သည်လို ဆေးရုံတွေ တက္ကသိုလ်တွေ ဘုရားရှိခိုး
ကျောင်းတွေ အောင်မြင်စွာ ထူထောင်နိုင်ခဲ့သော်လည်း
ကွန်းခဲ့လ်မကျေနှပ်နိုင်သေး။ သူနှင့်ရွှေနှင့်ရင်းနှစ်ယောက်
စာဘဝအတွက် ဆောင်ရွက်စရာလုပ်ရပ်တွေ သည်မျှ
နှင့် ပြည့်စုံပြီဟု သူ မယူဆာ။ တစ်နေ့ ဆယ့်ခြားက်နာရိ
အလုပ်ချိန်ထဲမှ ရသမျှအချိန်လေးတွေ ဖူယူကာ သူနှင့်
ခေတ်ပြောင်ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံးနောနိုင်
ရန် သူကြီးစားသည်။ တက္ကသိုလ်ပညာသင်နိုင်အောင်
သူထောက်ပံ့ကျည်းထားသော လူငယ်လူရွယ်များစွာတို့
အား မျက်ခြည်မပြုတ် တွေ့ဆုံးအကဲခတ်သည်။ ဖေးမ
ကူညီသည်။ သူတို့ပြဿနာတွေ ဖြေရှင်းပေးသည်။

ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်

သည်ဟာတွေကြားထဲတွင် သူ နှောက်ထပ် လုပ်သည့်
အလုပ်တစ်ခုက စာရေးခြင်းဖြစ်သည်။ အထွေထွေများ၊
ခရီးသွားမှတ်တမ်းများနှင့် ဥပဒေရေးရာစာအုပ်စာတမ်း
များ အပါအဝင် စုစုပေါင်း စာအုပ် ၃၇ အုပ်တိတိ သူ
ရေးသားခဲ့သည်။

သည်မျှလောက်ဆိုလျှင်တော့ လူတစ်ယောက်စာ
အလုပ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ယောက်စာအလုပ်ဖြစ်စေ ပြည့်စုံပြီ၊
တော်သင့်လောက်ပြီဟု ယူဆစရာရှိ၏။ သို့သော်ဘန်း
· ပဲလ် အဖို့ကား သည်မျှနှင့် မပြီးနိုင်သေးပေ။ သူ၊ မှာ
စရာမ အလုပ်ကြီးတစ်ခု ရှိသေး၏။ ယင်းကား အရပ်
တကာ လည်၍ ဟောပြာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူ၊ တစ်
သက်တာ၌ ပွဲပေါင်း ၈၀၀၀ ကျော်မျှ ဟောပြာခဲ့ရာ ယင်း
အနက် အကြိမ်ပေါင်း ၆၀၀၀ မကမှာ ရှုံးတွင် ဆိုခဲ့သည့်
အတိုင်း ‘စိန်မြေကေပေါင်းများစွာ’ ကိုပင် အထပ်ထပ်
အပြန်ပြန် သူ ဟောခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

သည်ဟောပြာချက်၏ အရှင်နှင့် ဉာဏ်လည်း
အတော်ပင် ကြီးမားခဲ့သည်။ သည်ဟောပြာချက်ကို
နားထောင်ပြီး ဘဝပြောင်းသွားခဲ့သူတွေ များစွာရှိသည်။
နှောက်ပိုင်း သူ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာသည့်ကာလ
တွင် သူ ရောက်လေရာ အရပ်ဒေသများ၌ ကုန်သည်များ၊

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ၊ အတတ်ပညာရှင်များမှ အစ
မြို့တော်ဝန်များ၊ ပြည်နယ်ဘုရင်ခံများ အထိ မိမိဘဝကို
မိမိ ကျေနပ်မူရိနေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အများ အပြားပင် သူ.
အားလာရောက်တွေ၊ ဆုံးကာ ‘စီန်မြောက်ပေါင်းများစွာ’
ကို နားထောင်ခဲ့ရသည့် အတွက် သူတို့ စိတ်ဓာတ်တွေ
ပြောင်းလဲပြီး သူတို့ဘဝ အောင်မြင်တိုးတက်ခဲ့ရကြောင်း
ဝမ်းသာလိုက်လဲစွာ ကျေးဇူးတင်စကား ဆုံးကြသည်ကို
ကွန်းဝဲလ် အမြဲကြားနာရတတ်သည်။ သည်စကားတွေ
ထက် ပို၍ ဝမ်းသာကြည်နဲ့ စရာဖြစ်ရသည်က သူ.
ထောက်ပံ့မှုဖြင့် တက္ကသိုလ်ပညာသင်ယူခွင့်ရခဲ့ကြသည့်
လူငယ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာတို့ထဲမှ တုံ့ပြန်လာသည့်
ဂါရဝတရား ဖြစ်သည်။ သည်လူငယ်တွေကို အောင်ပန်း
ကိုယ်စိနှင့် မြင်တွေ၊ ရခြင်းသည်ပင် ကွန်းဝဲလ်၏ဘဝ၌
အကြီးမားဆုံး အရသာဖြစ်သည်။

လူငယ်များအား ထောက်ပံ့ကြည့်သူ

ဆင်းရဲချို့တဲ့သာ ကျောင်းသားများကိုသု၏ ဟောမြို့
ချက်များမှ ရရှိသော ငွေဖြင့် အထောက်အကွပ်းရန် ကွန်း
ဝဲလ် ဆုံးဖြတ်စတင်ချိန်း၌ သူ၊ အသက် ၃၃ နှစ်သာ ရှိသေး
သည်။ သူ၊ မှာ ငွေကြားလည်း တကယ်တမ်းများများစား

စားစုမိထားသည်မဟုတ်။ သို့သော် ယေးလ်တက္ကသိုလ်
မှာတုန်းက သူ နိမ့်ကျည့်ကယ်ခဲ့တာ၊ တွေ့ကြုံချို့တဲ့သဖြင့်
နေရာတော်တော်များများတွင် တစ်ပန်းရွှေ့ခဲ့တာတွေကို
အကြောင်းပြုပြီး ကိုယ်ချင်းစာနာကာ သူ ရရှိသူမျှ တွေ
ကြုံဖြင့် တတ်စွမ်းသမျှ ထောက်ပံ့သွားမည်ဟု ဆုံးပြတ်
ခဲ့ခြင်းပြစ်သည်။

ပညာသင် ထောက်ပံ့ရေးအစီအစဉ်ကို ဖြစ်ပေါင်း ၄၀
ကျော်မျှ အဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ခဲ့သည်။
ထောက်ပံ့ကြုံးလိုအပ်မည့် ကျောင်းသားအမည်စာရင်း
တစ်ခု သူအမြဲဖွင့်လှစ်ထားသည်။ အဓိကက တက္ကသိုလ်
ကောလိပ် ကျောင်းအပ်ကြီးများ ပေးပို့သည့်အမည်များ
ဖြစ်သည်။ သည်အထဲမှ ဖိစစ်ကာ အသင့်တော်ဆုံးလူ
များကို ရွှေ့ရှု ပေးသည်။ ထောက်ပံ့ကြုံးပေးရာ၌ သူ
ထားရှိသည့်အရေးအကြံးဆုံးစည်းကမ်းချက်ကတကယ်
ကြိုးစားသော ကျောင်းသားဖြစ်ရမည်ဟုသော အချက်
ဖြစ်သည်။ ဟေးလားဝါးလားသမားကို ပေးမိမှာ သူ
အလွန်စိုးရိမ်သည်။ အချည်းနှီးသုံးဖြူနှီးပစ်မည့်သူများ
တကယ်အလားအလာရှိသူတစ်ဦး အထောက်အပဲ ဆုံး
ရှုံးရမည်ဆိုလျှင် နှမောစရာဟု သူ မြင်သည်။

အသက် ၈၂ နှစ်အရွယ် ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ရပ်ဆယ်
ကွန်းဝဲလ်ကွယ်လွှန်သည်။ ကွယ်လွှန်ချိန်တွင် သူ၏၌ တွေ

ကြေးမည်ရရမကျန်ရစ်ခဲ့။ သူပိုင်ပစ္စည်းတွေ ရင်းနှီး
မြှုပ်နှံထားတာတွေ ဟူ၍လည်း ပြောပလောက်စရာ မရှိ
ခဲ့။ သူက ယူသွားသူ မဟုတ်။ ပေးသွားသူသာဖြစ်သည်။

အများသူငါတို့အတွက် သူ ပေးဆပ်ခဲ့သည့် အဖိုးတန်း
ရတနာများကို ရေတွက်စာရင်းချကြည့်မည်ဆိုလျှင် တော်
တော်နှင့် ဆုံးနိုင်မည်မထင်။

ဆေးရုံ၊ ဘူရားရှိခိုးကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်းတွေ သူ
တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ပညာအသင်းအဖွဲ့ ကြီးများ၊ သူ
တည်ထောင်ခဲ့သည်။ လူငယ်လူရွှေယ်များအတွက် ဘဝ
မြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်းများစွာ ရေးသားပြစ်
ခဲ့သည်။ သူ၊ အမည်နာမဖြင့် ဘွဲ့များ၊ ဒီဂရီများ၊ ဂုဏ်ထူး
ဆောင် တံဆိပ်များ၊ ဆုငွေများ၊ အများအပြား ပေးအပ်ခဲ့
သည်။ သူ၊ တစ်သက်ပတ်လုံးပင် သူ ရရှိခဲ့သမျှ ငွေကြေး
ကို လက်ထဲတွင် ကြာကြာမထားဘဲ ပေးကမ်းစွန်းကြုံသွား
ခဲ့သည်။

သူ၏ ဥစ္စာစနာတွေသည် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်ရှိ သူ
ထူထောင် မတည်ပေးလိုက်သည့် လူငယ်လူရွှေယ်ပေါင်း
များစွာထံတွင် ပုံးနှံတည်ရှိနေကြောင်း၊ ငှုံးတို့ စွမ်း
ဆောင် အောင်မြင်သမျှသည် မိမိ၏ စွမ်းဆောင် အောင်
မြင်မှုပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ အိတ်ထဲ၌ ခြေားရှိသည်ဖြစ်
စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ မိမိကား အလွန်ချမ်းသာကြွယ်ဝသူ

တစ်ဦးသာဖြစ်ကြောင်း ကွန်းဝလ် ကျေနပ်အားရွှာ
ခံယူသွားခဲ့ပေသည်။

[မူရင်း။ • Farnsworth Crowder
America's Penniless Millionaire]

စိန်ပြောကေပါင်းများစွာ

(ရပ်ဆယ်ကွန်းထဲ၏ ဟောပြောချက်)

၁၈၇၀ ပြည့်နှစ်တိန်းက ကျွန်တော်ခရီးသွားဖော်တစ်စုံ
နဲ့ အတူ တိုက်ဂရစ်မြစ်ရိုးတစ်လျှောက် အလည်ရောက်
ခဲ့ပါတယ်။

ဘဂ္ဂဒက်မြို့မှာ အညှိလမ်းသွှန်တစ်ယောက်ရှားတယ်။
ပြီးတော့ ပါစီပိုလစ်၊ နှင်နိုဖေး၊ ဘောဘိလုံ စတဲ့ မြို့တော်
ဟောင်းကြီးတွေနဲ့ ရှုံးခေတ်အဆီးရိုးယားနယ်မြေအေသာ
တွေကို အာရေးဖျောင်လယ်ကျွေးရောက်တဲ့ အထိ လျှောက်
ကြည့်ကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ရှားလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အဲဒီ နယ်မြေ
အေသကို အလွန်ကျမ်းကျင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။ ပြီးတော့ ဒီလူက
အညှိသည်ကို အင်မတန်ဖျော်ဖြေချင်တဲ့ အာသီသ ရှိတယ်။
ဒါက တချို့ အညှိလမ်းသွှန်များရဲ့ သဘာဝပါပဲ။ ဆံပင်

ည်ပသမားတွေစကားများများပြောသလိုပေါ့များ။ ခေါင်း
ကိုဆွဲလိုက်၊ ကိုင်လိုက်၊ ည်ပလိုက်၊ ဖြတ်လိုက် လုပ်နေ
တာတွေ သတိထားမနေမိအောင် အာရုံပြောင်းတဲ့အနေ
နဲ့ ပုံတိုပတ်စတွေ လျှောက်ပြောပြတာမျိုး။

အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်က လည်း ကျွန်တော့ကို ပုံပြင်တွေ၊ ဇာတ်
လမ်းတွေ အများကြီးပဲ ပြောတယ်။ ကြာတော့ ကျွန်
တော် နားငြီးလာတယ်။ သူ စကားစမယ်ကြံရင် တစ်
ဖက် လုညွှန်လိုက်တယ်၊ နားမထောင်တော့ဘူး။ ဒီလို
လုပ်နေတော့လည်း ကိုယ့်လူက မိတ်ဆိုးတယ်ပျော်။

တစ်နေ့ညနေတော့ ကျွန်တော် မှတ်မိသေးတယ်။
သူ့ခေါင်းမှာ ဆောင်းထားတဲ့ တူရကိုဦးထုပ်ကို ချုတ်
ပြီး လေထဲမှာ လုညွှန်တယ်ပျော်။ ဒါ ဘာအမိပ္ပါယ်လဲ
ကျွန်တော်တော့ မသိဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ့လုညွှန်ကြည့်မိရင်
ပုံပြင်ဖမ်းအပြောခံရမှာစိုးတာနဲ့ ကျွန်တော် မမြင်ချင်
ယောင် ဆောင်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကလည်း
ကျွန်တော်ပျော်။ မကြည့်ဘူးဆိုတဲ့အထဲက လုညွှန်ကြည့်မိ
တယ်။ လုညွှန်လည်းကြည့်မိရောကိုယ့်လူက စတော့တာ
ပဲ။ ‘ကျွန်တော့ အခင်မင်ဆုံး မိတ်ဆွေတွေအတွက် သီး
သန့်ထားတဲ့ ပုံပြင်တစ်ပုံဗုံး ခင်များကိုပြောရှိုးမယ်’တဲ့။
ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း ကိုယ့်ကိုကိုယ် အခင်မင်ဆုံး မိတ်
ဆွေအဖြစ် ခံယူပြီး သူ့ပုံပြင်ကို နားထောင်လိုက်ရတယ်။

အဲဒီပုံပြင် နားထောင်မိတဲ့အတွက် ဒီနေ့အထိ ကျွန်
တော် ဝမ်းမြောက်လို့ မဆုံးဘူး။

စိန်ပြောနှင့် လွှဲခဲ့သူ

သူက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ တစ်ခါတုန်းကတဲ့၊ အီနှုံး
မြစ်နဲ့ သိပ်မဝေးတဲ့ တစ်နေရာမှာ အယ်(လ)ဟာဖက်ဆို
တဲ့ ပါရှန်လူမျိုးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ အဲဒီ ပါရှန်ကြီးဟာ
မြယာအမြောက်အမြား ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်တယ်။ သူ.မှာ
စပါးစိုက်ခင်းတွေ ရှိတယ်။ ဥယျာဉ်တွေ ရှိတယ်။ သစ်သီး
ခြုံတွေ ရှိတယ်။ သူဟာ ပြည့်စုံကုံးလုံးသူ ဖြစ်သလို ရောင့်ရဲ့
တင်းတိမ်သူလည်း ဖြစ်တယ်။ ပြည့်စုံကုံးလုံးလို့ ရောင့်ရဲ့
တင်းတိမ်တယ်၊ ရောင့်ရဲ့တင်းတိမ်လို့ ပြည့်စုံကုံးလုံးတယ်။
ဒီလိုနဲ့ နေတုန်း တစ်နေ့မှာ သူ.ဆီကို ရသေ့ကြီးတစ်ပါး
ရောက်လာတယ်။ ရသေ့ကြီးက သူ.အီမ်းမှာ ညာက်
မီးဖို့နဲ့ သေး အေးအေး ဆေးဆေးထိုင်ပြီး ဒီကမ္မာလောက
ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာပုံအကြောင်းတွေ ပြောပြတယ်။

ဒီကမ္မာကြီးဟာ အစ ပထမက နှင့်မြဲ အစုအဝေး
တစ်ခုသာ ဖြစ်တယ်။ ဒီအစုအဝေးကြီးကို အနုတ်တန်ခိုး
တော်ရှင်က လက်ညီးနဲ့ထိုးပြီး ဖြည့်ဖြည့်ချင်းလှည့်
တယ်။ နောက် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် အရှိန်မြင့်မြင့်ပြီး
လှည့်လိုက်တာ နောက်ဆုံးကျတော့ ဒီနှင့်မြဲ ထုကြီးဟာ

အလျန်ပူပြင်းတဲ့ အခိုးအလျှေးလုံးကြီးဖြစ်လာတယ်။ ဒါ
အခိုးအလျှေးလုံးကြီးဟာ ပတ်ချာလည်ပြီး စကြေဝါးကြီး
ထဲ လွင့်သွားလိမ့်သွားရင်းနဲ့ လမ်းတစ်လျှောက်မှာ တွေ့
သဲ့မျှ တြေား နှင်းမြှုံးအစအဝေးတွေကို တိုးမိ တိုက်မိ
တယ်။ ဒီအခါမှာ အပြင်မှာရှိတဲ့ ရေခိုးရေငွေ၊ တွေက
စုံပြီး မိုးရေဖြစ်တယ်။ ဒီအခိုးအလျှေးလုံးရဲ့ ပူပြင်း
တဲ့ မျက်နှာပြင်ပေါ်ကို မိုးတွေ ရွာချေတော့ အပေါ်ယံ
မျက်နှာပြင်ဟာ အေးခဲ့လာတယ်။ အတွင်းမှာတော့ မိုး
တောက် မိုးလျှေးတွေ ရှိတုန်းပေါ့။ ဒီမိုးလျှေးတွေက အေးခဲ့
နေတဲ့ အပေါ်လွှာကို အရှိန်နဲ့ ဖောက်ထွက်တော့ အဲဒီ
အပေါ်ပိုင်းတွေမှာ တောင်ကြီးတွေ၊ တောင်ကလေးတွေ
ဖြစ်လာတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီကနေ့ကျတော့ ကမ္ဘာကြီး
မှာ တောင်ကုန်းတောင်တန်းတွေ၊ ချိုင့်ရှမ်းလွင်ပြင်တွေ
နဲ့ သာယာလုပ်တဲ့ မြေမျက်နှာပြင် ရှေ့ခင်းတွေ ဖြစ်လာရ
တယ်လို့ ဆိုတယ်။

ပြီးတော့ ဒီလိုအတွင်းပိုင်းအရည်ပူတွေ အပြင်ဘက်
ဖောက်ထွက်ပြီး အပြင်မှာ အေးခဲ့သွားကြတဲ့ အခါမှာ
အင်မတန် မြန်မြန်ကြီး အေးသွားတဲ့ အပိုင်းတွေက
ကျောက်စိုင်ကျောက်သား ဖြစ်တယ်၊ သူ့ထက် အေးခဲ့
ရှိန်းနှုံးတဲ့ အပိုင်းက ငွေဖြစ်တယ်။ ဒီထက်မကနေ့တဲ့
အပိုင်းက ရွှေဖြစ်ပြီး တဲ့ နောက်ပိုင်းမှာမှ

စိန်ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့စိန်ဆိုတာ အခဲဖွဲ့သွားတဲ့
နေခြည်တစ်စက်ပဲတဲ့။ ရသေ့ကြီးက မှတ်ချက်စကား
ဆိုတယ်။

သူ ပြောတဲ့ အချက်တွေက သိပုံးအယူအဆတွေနဲ့
လည်း သိပ်တော့ မကွဲလွှဲလှော့ပေါ့။

ရသေ့ကြီးပြောတဲ့ အထဲမှာ သိပ်ထူးခြားတဲ့ စကား
တစ်ခွန်း ပါသေးတယ်။ အဲဒါ ဘာလဲဆိုတော့ အနှစ်
တန်ခိုးတော်ရှင် ဖန်ဆင်းခဲ့တဲ့ တွင်းထွက်ပစ္စည်းများထဲ
မှာ စိန်ဟာ နောက်ဆုံးပိတ်လည်း ဖြစ်၊ အမြင့်မားဆုံး
လည်း ဖြစ်တဲ့ ဖန်ဆင်းမှုဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုပဲ သက်ရှိ
သတ္တဝါများထဲကျတော့ အမြင့်မားဆုံးနဲ့ နောက်ဆုံး ဖန်
ဆင်းခဲ့တာဟာ မိန့်ဗျာမြောက်တယ်တဲ့။ အင်း၊ ဒါကြောင့်
မို့လို့ ဒီနှစ်ဦးဟာ တစ်ဦးကို တစ်ဦး အင်မတန် စုံမက
တွယ်တာနေကြတာများလားလို့ ကျွန်တော်တော့ တွေး
မိတယ်။

ရသေ့ကြီးက အယ်(လ)ဟာဖက်ကို စိန် အဖိုးတန်ပုံ
တွေ ဆက်ပြောတယ်။ စိန်သာ လက်တစ်ဆုပ်စာ
လောက် ရှိရှင် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လုံး ဝယ်နိုင်တဲ့ အ
ကြောင်း၊ စိန်တွင်းတစ်တွင်းပိုင်ထားလို့ကတော့ ဓန
အရှိန်အဝါတစ်ခုတည်းနဲ့တင် သားတွေ မြေးတွေ အား
လုံး ရာဇ်ပျော် ကိုယ်စိတ်ရအောင် ဖန်တီးပေးနိုင်တယ်

ဆိတဲ့အကြောင်းတွေ ရသေ့ကြီး ပြောလိုက်တာ အားရ
ပါးရပဲ။

စိန်တရားနာပြီး အဲဒီည် အိပ်ရာဝင်တဲ့အခါမှာတော့
အယ်(လ)ဟာဖက်ဟာ အင်မတန် ဆင်းရဲတဲ့ လူ တစ်
ယောက် ဖြစ်သွားတယ်။ သူ့ပစ္စည်းတွေ ရတ်တရက်
ဆုံးပါးသွားလို့ မဟုတ်ဘူး။ လက်ရှိသူ့အနေအထားကို
မတင်းတိမ် မကျေန်ပ်နိုင်တော့လို့ ဆင်းရဲသွားရတာ။
မတင်းတိမ် မကျေန်ပ်နိုင်ဖြစ်ရတဲ့ အကြောင်းရင်းကတော့
သူ့ကိုယ်သူ သိပ်ဆင်းရဲမွဲတေသူပဲလို့ ထင်မြင်သွားလို့။
အဲဒီလို ပတ်ချာလည်သွားပြီး။

‘ငါ စိန်တွင်းတစ်တွင်းပိုင်ချင်လိုက်တာ’

‘စိန်တွင်းတစ်တွင်းသာ ပိုင်ရရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ’

ဒါပဲ သူတဖွွှေပြောနေတယ်။ အဲဒီည် သူလုံးဝ အိပ်
မရဘူး။ ဒါနဲ့ မနက်အစောကြီး ရသေ့ကိုနှိုးတယ်။ ရသေ့
ဆိတာကလည်း မနက်အစောကြီး အိပ်ရာက ထရရင်
သိပ်စိတ်တိုတတ်တဲ့အမျိုး။ ဟာဖက်က ဒါကိုမစဉ်းစား
နိုင်ဘူး။ ရသေ့ကြီး အိပ်မက် မက်လို့ ကောင်းနေတုန်း
အတင်းနှိုးပြီး ပြောတယ်။

‘ကျွန်တော်ကို စိန်ရာလို့ရမယ့်နေရာ ပြောစမ်းပါ’ ဆို
တော့ ရသေ့က အိပ်ရေးမဝတဝနဲ့ ‘ဟာ မင်းက စိန် ဘာ

လုပ်မလိုလဲ'ပြန်မေးတယ်။ မနက်အစောကြီးဒီကောင်
ဘာဖြစ်တာပါလိမ့်ပေါ့လေ၊ ဝေါဝါနဲ့။ အယ်(လ)
ဟာဖက်ကတော့ ရှင်းရှင်းပဲ။ 'ကျွန်တော် သိပ်ချမ်းသာ
ချင်နေပြီ'တဲ့၊ 'စိန်ဘယ်နားသွားရာရမလဲ မသိလို့ ရသေ့
ကြီးကိုမေးတာ'တဲ့။ ဒီလိုဆိုတော့ ရသေ့ကြီးက ပြော
တယ်။ 'ကောင်းပြုကွာ'တဲ့၊ 'မင်းဒီလောက် သိချင်ရင်
ငါပြောမယ်'တဲ့၊ 'အင်မတန်မြင့်တဲ့တောင်ကြီးနှစ်ခုကြား
က ဖြတ်စီးလာတဲ့ သဲပြင်ဖွေးဖွေးမြစ်ချောင်းမျိုးကိုမင်း
လိုက်ရှာ၊ အဲဒီမြစ်ပြင်မျိုးက သဲထဲမှာ စိန်ရှိတယ်'ဆို
တော့ 'ဒီလိုမြစ်မျိုး တကယ်ရှိသလား'တဲ့၊ ဟာဖက်က
မေးတယ်။ 'ဟ ရှိတာပေါ့၊ သိပ်ရှိတာပေါ့၊ အများကြီး
ရှိတယ်၊ မင်းအလုပ်က အဲဒီမြစ်မျိုး ရှိတဲ့နေရာ ရောက်
အောင်သွား၊ သဲထဲမှာရှာ၊ မင်း စိန်ရှုမယ်၊ ဒါပဲ'။

အဲဒီတော့ အယ်(လ)ဟာဖက်က 'ကျွန်တော် သွား
မယ်'တဲ့။ ပြတ်ပြတ်သားသားပဲ။ သူ့မြေယာတွေ ချ
ရောင်းတယ်။ သူ့မိသားစုကို အိမ်နီးချင်းတစ်ယောက်
ဆီ စောင့်ရှောက်ဖို့ အပ်တယ်။ ပြီး စိန်ရှာဖို့ တစ်ကိုယ်
တည်း ထွက်ခဲ့တယ်။ ပထမဆုံး ငွေစန္ဒာတောင်တန်း
ဘက်ကိုသူ သွားတယ်။ အဲဒီနောက် ပါလက်စတိုင်းကို
ရောက်တယ်။ အဲဒီနောက် ဟိုရွှေ့ဒီပြောင်းနဲ့ ဥရောပထဲ
ရောက်လာတယ်။ အဲဒီမှာ ကြာလာတော့ ပါတဲ့ပိုက်ဆုံး

တွေကုန်၊ လူက စုတ်ပြတ်၊ ထမင်းက ငတ်နဲ့ စိတ်ဓာတ်
အကြီးအကျယ် ကျလာတယ်။ ဒီအချိန်မှာ စပိန်ပြည်
ဗာစိလိုနာကမ်းခြေနား ရောက်တော့ ပင်လယ်ပြင်က
တလိပ်လိပ်တက်လာတဲ့ ဒီလိုင်းတွေကိုကြည့်ရင်းကြည့်
ရင်း ပင်လယ်ပြင်ရဲ့ ဆွဲဆောင်ခေါ်ငင်တဲ့ ဒေါက်ကို မခံနိုင်
ဖြစ်လာပြီး နောက်ဆုံး အဲဒီ ရေလိုင်းဖွေးဖွေးတွေရဲ့
အောက်မှာ သူ့ဘဝကို နှစ်မျှပ်အဆုံးသတ်သွားခဲ့တယ်။

အယ်(လ)ဟာဖက်ရဲ့ စိတ်မချမ်းသာစရာဗာတ်လမ်း
ကို ပြောပြီးတဲ့ နောက် ကျွန်တော့မိတ်ဆွေ အည်လမ်းညွှန်
ကြီးက ကျွန်တော်စီးနေတဲ့ ကုလားအုတ်ကို ရပ်တယ်။
ပြီးတော့ နောက်ဘက်က ကုလားအုတ်တစ်ကောင်ပေါ်
မှာ တင်လာတဲ့ အထုပ်တွေ ပြုတ်မကျအောင် ပြန်သွား
ပြီး ချည်နှောင်နေတယ်။ ဒီတုန်း ကျွန်တော်စဉ်းစား
တယ်။ ဘယ်လိုလဲပေါ့။ သူ့အခင်မင်ဆုံး မိတ်ဆွေတွေ
အတွက် အထူးစပယ်ရှယ်ထားတယ်ဆိုတဲ့ ပုံပြင်က
လည်း ဘာလိုကြီးလဲ။ အစမရှိ၊ အလယ်မရှိ၊ အဆုံးမရှိ
ဆိုတာပျိုးကြီးဖြစ်နေတယ်။ ဗာတ်လမ်းက ချိရုံရှိသေး
တယ်၊ ဗာတ်လိုက်က သေသွားပြီ။ အခန်း(၁)လို့ခေါင်း
စဉ် တပ်ထားပြီး ပြီးပါပြီနဲ့ အဆုံးသတ်ထားသလိုဖြစ်
နေတယ်။

ဒါပေမဲ့ ခဏကြာတော့ ကျွန်တော့ပုဂ္ဂိုလ်ပြန်ရောက်

လာတယ်။ ကျွန်တော်ကုလားအုတ်က ကော်ကြီးကိုပြန်
ဆွဲတယ်။ ပြီးတော့ စကားဆက်ပြောတယ်။

သူ ဆက်ပြောတာက

ဂိုလ်ကွန်ဒါ ဂိန်တွင်း

အယ်(လ)ဟာဖက်ရဲ့ မြေတွေကို ဝယ်လိုက်တဲ့ လယ်
သမားဟာ တစ်နေ့၊ သူ့ကုလားအုတ်ကို ယာထဲက စမ်း
ချောင်းတစ်ခုမှာ ရေဆင်းတိုက်တယ်။ ကုလားအုတ် ရေ
သောက်နေတုန်း စမ်းရေတိမ်တိမ်ရဲ့ အောက်က သဲပြင်
မှာပြီးပြီးပြောင်ပြောင်အရာတစ်ခုသူသွားမြင်တယ်။ ဒါနဲ့
ကောက်ယူကြည့်လိုက်တော့ အနေက်ရောင် ကျောက်
တစ်လုံး၊ တစ်နေ့ရာကနေပြီး ဖျော်ခနဲ့ ဖျော်ခနဲ့အလင်း
ရောင်တွေ ဖြာထွေက်နေတယ်။ သက်တံ့ရောင်စုံ။ ဒါနဲ့
ကျောက်ခဲကလေးက စိတ်ဝင်စားစရာလေး၊ ကြည့်လို့လှ
တယ် ဆိုပြီး သူက အိမ်ယူလာတယ်။ ပြီးတော့ တို့လီ
မိုလီတွေတင်နေကျမိုးလင်းဖို့ အပေါ်ဆင့်မှာ ဒီလိုပဲတင်
ထားလိုက်တယ်။ ဒီနောက်တော့ ဘာမှုလည်း စိတ်ဝင်
စားမနေဘူး။ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်ရင်း ဒီကျောက်ခဲ
ကို အမှတ်တမဲ့ပဲ နေလိုက်မိတယ်။

ဒါပေမဲ့ တစ်နေ့ကျတော့ အယ်(လ)ဟာဖက်ကို စိန်
အကြောင်း ရုပြာခဲ့တဲ့ ရသောကြီးပဲ ဒီလုံးအိမ်ရောက်လာ

ပြန်တယ်။ သူက မီးဖိုစင်ပေါ်က ပြောင်ပြောင် လက်
လက် ကျောက်တုံးတွေ၊ တော့ ‘ဟ စိန်တုံးကြီးပါလာ’
ဆိုပြီး ပြီးပြီးကောက်ကိုင်တယ်။ ပြီးတော့ ‘အယ်(လ)
ဟာဖက်ပြန်ရောက်လာပြီပေါ့’လို့ မေးတယ်။

‘ဟာ မဟုတ်ဘူး၊ ဘယ်မှာ ရောက်ရမှာလဲ၊ အဲဒါလဲ
စိန် မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်တော်စမ်းချောင်းထဲက ကောက်
လာတဲ့ ကျောက်ခဲ့ပါ’ လို့ အိမ်ရှင်က ပြောတော့ ‘ဟ
ကောင်၊ ဒါ စိန်ကွဲ၊ ငါက မြင်တာနဲ့ သိတယ်’ လို့ ရသောက
ဆိုတယ်။

အဲဒီနောက် သူနဲ့ အိမ်ရှင် ခြိထဲဆင်းသွား၊ စမ်းချောင်း
က သဲပြင်ဖွေးဖွေးမှာ လက်နဲ့ ဟိုထိုးသည်ဖွဲ့ လိုက်ရှုံး
တော့ စိန်တွေ ဟိုနားတစ်လုံး သည်နားတစ်လုံး၊ ပထမ
တွေ၊ ထားတဲ့ အလုံးထက် ပိုလှတာတွေ ပိုပြီး အဖိုးတန်
တာတွေ အများကြီး တွေ၊ တော့တာပဲ။

ဂိုလ်ကွန်ဒါ စိန်တွင်းကြီးဟာ အဲဒီကစပြီး ပေါ်လာ
တာတဲ့၊ ကျွန်တော်စည်လမ်းညွှန်ကြီးက ပြောတာ။ ဟုတ်
တယ်၊ ဂိုလ်ကွန်ဒါဟာ သမိုင်းတစ်လျှောက် အကြီးကျယ်
ဆုံး စိန်တွင်းကြီးပဲ။ တောင်အာဖရိကက ‘ကင်ဘာလေ’
စိန်တွင်းထက်တောင် ပိုပြီး အဖိုးထိုက်တန်သေးတယ်။
ဒီနေ့ကမ္မာမှာ ထင်ရှားနေတဲ့ ဖြေတိသျုံဘုရင်မ သရဖုက်

ကိုဟိန်းစိန်ကြီးတို့၊ ရရှားအဘုရင်ရဲ့ နှစ်းစဉ် ရတနာ
တစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ကမ္မာအကြီးဆုံး စိန်ကြီးတို့ဆိုတာ တစ်
ချိန်က အယ်(လ)ဟာဖက် ပိုင်ခဲ့တဲ့ ဂိုလ်ကွန်ဒါစိန်မြေ
က ထွက်တာတွေချည်းပဲ။

အည်လမ်းညွှန်ကြီးက အဲဒီနောက်ဆက်တွဲလာတ်လမ်း
ကို ပြောပြီးတဲ့နောက် သူ.ခေါင်းက တူရကိုဦးထုပ်ကို
ချွဲတြုပြီးတော့ လေထဲလှည့်နေပြန်တယ်။ ကျွန်တော်
အာရုံစိုက်အောင် လုပ်နေတာ။ ပုံပြင်ပြောပြီးပြီဆိုတော့
ဒီပုံပြင်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ မှတ်ချက်ကိုပြောမလို့။ ဤပုံပြင်
ကို ထောက်ရှု၍ မည်သို့သောသင်ခန်းစာများ ရရှိနိုင်ပါ
သည်ဆိုတဲ့၊ ပုံပြင်က ပေးတဲ့ သွေဝါဒစကားကိုပြောမလို့။
ဒါလည်း အည်လမ်းညွှန်တွေရဲ့ ထုံးစံ။ ပုံပြင်တစ်ခုပြော
ပြီးတိုင်း အဲဒီပုံပြင်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မှတ်ချက်ခေါ်ခေါ်၊
သွေဝါဒစကားပဲ ခေါ်ခေါ် အဲဒါကို နိုဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ပြော
လေ့ရှိတယ်။

အခုလည်းပဲ သူကဘယ်လို့မှတ်ချက်စကား ဆိုသလဲ
ဆိုတော့ အကယ်၍ အယ်(လ)ဟာဖက်သည်သူ.အိမ်မှာ
သာနေခဲ့မယ်၊ သူ.အိမ်အောက်က မြေကြီးကိုသာ တူးခဲ့
မယ်၊ ဒါမှမဟုတ် သူ.ဥယျာဉ်ခြေမြေထဲမှာသာ တူးဆွဲ
ကြည့်ခဲ့မယ်ဆိုလို့ရှိရင် အခုလို့ ရော်းမြေား တိုင်း
တစ်ပါးမှာ ဆင်းရမွဲတေသေဆုံးသွားရတဲ့ အဖြစ်မျိုး ကြုံ

ရမှာမဟုတ်ဘူး၊ စိန်မြေအကပေါင်းများစွာပိုင်တဲ့ မဟာ
သူငွေးကြီးဖြစ်မှာ၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူပိုင်ဆိုင်
တဲ့ မြေအကတိုင်း၊ ပေါက်တူးတွေ ဂျို့ပြားတွေနဲ့ တူးခွဲ
ဖော်ထဲတ်လိုက်တဲ့ သူပိုင်တဲ့ မြေဖိုင်မြေခဲတိုင်းမှာ စိန်
တွေ စိန်တွေချည်းပဲ။ ဒီစိန်တွေဟာ ဒီကနေ့ကမ္မာအရပ်
ရပ်က မင်းအကရာဇ်တွေရဲ့ သရဖူတွေမှာ စီခြေယြိုး ရှိ
နေတယ်တဲ့။

ပုံပြင်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ သူ.ရဲ.မှုတ်ချက်ကိုကြားပြီးတဲ့
အခါ ဒီပုံပြင်ကို သူ.ရဲ.အခင်မင်ဆုံး မိတ်ဆွေများကို
သာ ပြောကြားတာပါဆိုတဲ့ အာရပ်ကြီးရဲ့ စကားကိုကျွန်
တော် သဘောပေါက်လိုက်ပါတယ်။ သူ ဘာအဓိပ္ပာယ်
နဲ့ ဒီစကားပြောသလဲ၊ ကျွန်တော်သိပြီ။ ဒါလည်း အာရပ်
တွေရဲ့ ထုံးစံတစ်ခုပါပဲ။ ဒီလူတွေက ရရှိနေများလိုပဲ။
သူတို့စိတ်ထဲမှာ ပြောလည်း ပြောချင်တယ်၊ တည့်တည့်
ပြောလို့လည်း မဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့ ကိုစွဲမျိုးကို ဘေးက လှည့်
ပတ် သွယ်စိုက်ပြီး ပြောဖြစ်အောင်တော့ ပြောလေ့ ရှိ
တယ်။ အခုလည်း လိုရင်းအချုပ်ကတော့ ရှင်းရှင်းလေး
ပဲ။ လူငယ်လူချယ်တစ်ယောက်၊ ကျွန်တော်ပေါ့လော့
ကိုယ့်ပြည် ကိုယ့်ဒေသဖြစ်တဲ့ အမေရိကမှာ ကိုယ့်တိုး
တက်ရာ တိုးတက်ကြောင်းတွေ လုပ်ကိုင်နိုင်ပါလျက်
အဓိပ္ပာယ်မရှိ သူတို့ဆီလာပြီး တိုက်ဂရစ်မြစ်ရှစ်ဗို့ဒေသ

ကို လည်ပတ်လေ့လာတယ်ဆိုတာမျိုး လုပ်ရင်း အချိန်
ဖြူန်းနေတယ်လို့ ပြောချင်တာပဲ။

ဒါ ပေမဲ့ ကျွန်ုတ် အဲ ဒီလို သဘောပေါက်တဲ့
အကြောင်း သူ.ကို လုံးဝ ဖွင့်မပြောလိုက်ဘူး။ ခင်ဗျား
ပြောတာ နားထောင်တော့ ကျွန်ုတ်လည်း ပုံပြင်တစ်ခု
ကို သွားသတိရတယ်ဗျာ ဆိုပြီးတော့သာ ကျွန်ုတ်ပုံ
ပြင်တစ်ပုဒ် သူ.ကို မြန်မြန်လေး ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

ရွှေသိုက်

ကျွန်ုတ်ပြောလိုက်တာက ကယ်လိဖိုးနီးယားနယ်က
လူတစ်ယောက်အကြောင်းပါ။ ဒီလူက ဘင်္ဂရှုနှစ်တုန်း
က ကယ်လိဖိုးနီးယားမှာ ခြို့တစ်ခြို့ပိုင်တယ်။ စား
ကျက် မြေက်ခင်းတွေ တောင်ကုန်း ချိုင့်ဝှမ်းတွေနဲ့ အင်
မတန် ကျယ်ဝန်းတဲ့ ခြို့ဗျား။ ဒါပေမဲ့ ဒီခြို့ကို သူ အားမရ
ဘူး။ ခြုံအလုပ်၊ နွားမွေးတဲ့ အလုပ်လည်း သူ စိတ်မဝင်
စားဘူးပေါ့ဗျား။ အဲဒါနဲ့ တစ်နေ့၊ ကယ်လိဖိုးနီးယားပြည်
နယ် တောင်ပိုင်းမှာ ရွှေတွေ အများကြီးတွေက်နေတယ်
ဆိုတဲ့ သတင်း ဖတ်ရတဲ့ အခါမှာ သူလည်း ရွှေရောဂါ
တက်လာပြီး သူ.ခြို့ကိုရောင်းတယ်။ ပြီးတော့ တောင်
ပိုင်းမှာ ရွှေသွားတဲ့ မယ်ဆိုပြီး တွေက်သွားတယ်။ ဒီအတွင်း

သူ.ခြိုက်တဲ့ ကာနယ်ဆတ္တာ:ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က
ခြထဲက စမ်းချောင်းတစ်ခုနဲ့ဘေးမှာ စက်ကလေးတစ်လုံး
တံဉ်တယ်။ တစ်နေ့ကျတော့ ဆတ္တာ:ရဲ့သမီးလေးက
ဆော့တာပေါ့လေး၊ စက်ရုံး ရေစီးမြောင်းထဲက သဲ နည်း
နည်းကျိုးလာပြီး မိုးပို့နဲ့ဘေးမှာ အခြားက်ခံထားတယ်။
ကောင်မလေးက သဲတွေထဲ ထိုးဖွလိုက်၊ လက်နဲ့ နည်း
နည်း ဆုပ်ယူပြီး ပြန်ဖြူးချလိုက် လုပ်နေတာကို ကြည့်
ရင်း အည့်သည်တစ်ယောက်က သဲထဲမှာ ရွှေရောင်ပြောင်
ပြောင်တွေ သွားမြင်တယ်။ အဲဒါဟာ ကယ်လီဖိုးနီးယား
မှာ ရွှေအကြီးအကျယ်တွေ.ရှိမှုရဲ့ နိုဒါန်းအစပဲ။ နောင်
တစ်နေ့မှာ ရွှေတွေ အကြီးအကျယ်ထွက်လာမယ့် ခြကြီး
ကို ပစ်ပြီး ရွှေရာထွက်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ လုံးဝ ပြန်
ပေါ်မလာဘူး။ စပ်စမျပ်စကို ပျောက်သွားတယ်။

ကျွန်တော် အခုံဟောပြောချက်ကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်
လောက်တုန်းက ကယ်လီဖိုးနီးယားမှာ တစ်ကြိမ် ပြောခဲ့
ပူးတယ်။ စောစောက ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ခြံမြေနားမှာ တည်ထား
တဲ့ မြို့ကြီးမှာပါ။ အဲဒီက ပုဂ္ဂိုလ်တရှို့က ကျွန်တော်ကို
ပြောလိုက်တယ်။ ဒီရွှေတွင်းကြီးဟာ ဒီနေ့အထိ မကုန်
ခန်းသေးဘူးတဲ့။ ခြံမြေရဲ့ သုံးပုံ တစ်ပုံ ပိုင်ထားတဲ့ လူ
တစ်ယောက်ဟာတောင် ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်ပိုင်းတွေအတွင်း
ရွှေမြေက ဝင်ငွေအဖြစ် တစ်နာရီ၏လာရှစ်ဆယ်နှုန်း

နှေ့ညာမပြတ် တရစပ်ရနေခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဘယ်
လောက် အားကျေစရာကောင်းတဲ့ ဝင်ငွေလဲ။

ကျွန်တော် အခုံ ပြောနေတဲ့ အကြောင်းအရာ လမ်း
ကြောင်းပေါ်မှာပဲ ဒီထက်မက ပိုပြီးအံ့သွေရာကောင်း
တဲ့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုရှိပါသေးတယ်။ အဲဒါက ပင်ဆိုလ်
ဗွဲ့နီးယားပြည့်နယ်မှာပါ။

ရော်ပြုတစ်ခုလုံး ဆုံးရုံးခဲ့သူ

ပင်ဆိုလ်ဖေးနီးယားမှာ လူတစ်ယောက်က လယ်ယာ
မြေတစ်ခုပိုင်ဆိုင်တယ်။ ဒီလူက ဒီလယ်မြေကို ဘာလုပ်
သလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်သာ အဲဒီလယ်မြေကို ပိုင်ဆိုင်
သူ ဖြစ်ခဲ့ရင် လုပ်မယ့်နည်းလမ်းအတိုင်းပေါ့များ။ ဒါကို
ရောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မရောင်းခင်မှာ နောက်ထပ်
အလုပ်သစ်တစ်ခု သေချာအောင်တော့ အရင်ဆုံး လုပ်ပါ
တယ်။ ကနေဒါမှာ သူ.ညီအစ်ကို ဝမ်းကွဲတစ်ယောက်
ရှိတယ်။ ရော်လုပ်ငန်းလုပ်နေတယ်။ အဲဒီလူဆီလှမ်း
ပြီး ရော်ကုမ္ပဏီမှာ သူ.အတွက် ရာထူးတစ်နေရာ ၅
အောင် စီမံပေးပို့ အကုအညီတောင်းတယ်။

လူကတော့ အတော်စဉ်းစဉ်းစားစား အလုပ်လုပ်တဲ့
လူပဲ့။ နောက်အလုပ် မသေချာဘဲနဲ့ အရင်အလုပ်ကိုစွန့်
လွတ်လို့မဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့ သတိမျိုး ရှိတယ်။

တချိ.ရှိတယ်မဟုတ်လား၊ သိပ်ရူးတဲ့လွှတော့ နောက်
အလုပ် ဘယ်နေမှန်း မသိဘူး၊ လက်ရှိအလုပ်က အရင်
ထွက်နှင့်ပြီ။ ကျွန်တော့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အဲဒီလို ရူးတဲ့
အစားထဲက မဟုတ်ဘူး။ သူက ကနေဒါကို အရင် စာ
လှမ်းရေးတယ်။ ကနေဒါကလည်း စာပြန်လာတယ်။
ဒါပေမဲ့ အလုပ်ခန့်တဲ့စာတော့ မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ ရော့
လုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အတွေ.အကြော် မဟုသုတရိသူ
မဟုတ်လေတော့ သူ.ကို သင့်တင့်တဲ့ ရာထူးမျိုး ခန့်ထား
နိုင်ဖို့ ခက်တဲ့ အကြောင်း ပြန်ရေးလိုက်တဲ့ စာ။

ဒါပေမဲ့ ဒီလူက လက်မလျှော့ဘူး။ လုပ်ငန်းပညာ
တတ်မှ ဆိုရင်လည်း ငါ သင်မယ်ကွာ၊ ငါ တတ်အောင်
လေ့လာမယ်ဆိုပြီး ဒီပညာတစ်ရပ်လုံးကို လေ့လာတယ်။
ထာဝရဘူရားသခင် ကမ္ဘာမြေကို ဖန်ဆင်းပုံက စလိုပေါ့
ပျော်။ ကနိုးသစ်တော်ကြီးတွေကနေ ကျောက်မီးသွေး
ဖြစ်၊ ရော့ဖြစ်တဲ့ အထိ ရော့ဘူမိဖော်နဲ့ ပတ်သက်သမျှ
လိုက်လေ့လာတယ်။ ဒီလုပ်ငန်းအကြောင်း ကောင်း
ကောင်း သိပြီ ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ကနေဒါကို စာထပ်
ရေးပြန်တယ်။ ငါ နားလည်နေပြီပေါ့။ ဒီအခါကျတော့
ဟိုက စာပြန်လာတယ်။ ဒါဖြင့်လည်း လာခဲ့တော့တဲ့။

ဒီလယ်သမားဟာ၊ သူတို့ ခရိုင်ရုံးမှာ မှတ်တမ်းရှိပါ
တယ်၊ သူ.လယ်ယာမြေကို ရှစ်ရာသုံးဆယ့်သုံး ဒေါ်လာ

တိတိနဲ့ရောင်းခဲ့တယ်။ လယ်မြေရောင်းပြီးလို့သူ အဲဒီ
က ထွက်ရုံပဲရှိသေးတယ်။ သူ့ဆိက ဝယ်လိုက်တဲ့လူက
နွားတွေရေတိက်ဖို့လုပ်တော့ စမ်းချောင်းထဲမှာ ပထမ
ပုဂ္ဂိုလ်လုပ်ထားတဲ့ အစီအမံလေးတစ်ခု သွားတွေ့တယ်။
လုပ်ထားပုံက အတော်ဟုတ်သား။

သူ့စမ်းချောင်းက တောင်စောင်းတစ်ခုပေါ်က စီး
ဆင်းလာတဲ့အခါ စမ်းရေအပ်ပါယံမှာ မည်းမည်းညှစ်
ညစ် အညီတွေ ဝေပါလာတယ်။ နွားတွေက အဲဒီအညီ
တွေကို ကြောက်ပြီး ရေမသောက်ဘူး။ အဲဒီတော့ မူလ
ပိုင်ရှင်က အဲဒီအပ်ပါယံ အညီပါတဲ့ရေကို တားဆီးဖယ်
ရှားတဲ့အနေနဲ့ စမ်းချောင်းထဲကို ပျော်ချုပ်တစ်ချုပ် သည်
ဘက်ကမ်းစပ်ကနေ ဟိုဘက်အတော်လေးလှမ်းတဲ့အထိ
စောင်ပြီး ထိုးထားတယ်။ ရေအောက် နည်းနည်းမြှုပ်၊ ရေ
ပေါ် နည်းနည်းဖော်။ အဲဒီတော့ အညီတွေက ပျော်ချုပ်
အတားအဆီး လွှတ်တဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းနားဘက်က ကွဲ
ပြီး စီးရတယ်။ နွားတွေက ပျော်ချုပ်အောက်ဘက်ပိုင်း
အညီမပါတဲ့ ရေကို သောက်ကြတယ်။ ပျော်ချုပ်အထက်
ပိုင်း အညီတွေကို ခေါင်းပြု၍လို့တောင် မကြည့်ကြဘူး။
ဒါပေမဲ့ အဲဒါ ရေနဲ့တွေ့။

ကနေဒါမှာ ရေနဲ့လုပ်ငန်းသွားလုပ်ရအောင်လို့ သူ့
လယ်မြေကို ရောင်းချေသွားတဲ့ မူလပိုင်ရှင် လယ်သမား

ဟာ သူ.စမ်းချောင်းထဲ စီးဆင်းလာတဲ့ ရေနံဆီတွေကို
အည်စ်အကြေးတွေ၊ ဘေးက စီးသွားကြပါစေဆိုပြီး ဖယ်
ရှားလာခဲ့တာ သူ အဲဒီမှာ နေခဲ့တဲ့ နှစ်ဆယ့်သုံးနှစ်လုံး
လုံးပဲ။

နောက်ပိုင်း ပင်ဆီလဲဗေးနီးယား ပြည့်နယ်၊ ဘူမိုံ့ဗော်
အရာရှိရဲ့ တရား ဝင်ထုတ်ပြန်ချက်အရ ဒီနေရာက ထွက်
တဲ့ ရေနံဟာ ဘရောဝါး ပြည့်နှစ် တန်ဖိုးအရ ဒေါ်လာ သန်း
တစ်ရာကျော်ဖိုး ရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ အခု အဲဒီနေရာမှာ
တိတွက်စီးလဲဆိုတဲ့ ရေနံမြို့ကြီး တစ်မြို့ ရှိနေပြီ။ ရေနံ
တွင်းတွေက တသွေးသွေး စီးထွက်တုန်း။

ရေနံရဲ့သဘာဝကို ထာဝရာဘရားသခင်က က္မားမြေ
ကြီး ဖန်ဆင်းတဲ့ နေ့က စပြီး ဒီကနေ့ကာလအထိ ညက်
ညက် ကျော်ဆောင် လေ့လာထားပါတယ် ဆိုတဲ့ လယ်
သမားဟာ အဲဒီရေနံသို့က်ကြီး တစ်ခုလုံးကို ငွေ ရှစ်ရာ
သုံးဆယ့်သုံး ဒေါ်လာတိတိနဲ့ ရောင်းသွားတယ်။ ပြား
စွန်းတောင် မတောင်းဘူး။

ကြည့်စမ်း၊ အုံသွေ့ရာ။

ငွေတုံး ဖင်ခုထိုင်ကာ
ကျွန်ုတ်ပြာပါဉီးမယ်၊ နောက်တစ်ခု။ ဒါက မက်ဆာ
ချုံးဆက်မှာ တွေ့ခဲ့ပူးတာ။ ကျွန်ုတ်စိတ်မကောင်း

ပါဘူး။ အထူးသဖြင့် မက်ဆာချုံးဆက်က ကျွန်တော်
နေခဲ့ဖူးတဲ့ ပြည်နယ်ဟောင်း ဆိုတော့ ပိုစိတ်မကောင်း
ဘူး။

အဲဒီမှာ လူငယ်တစ်ယောက်၊ ပြည်နယ်ပြင်ပအထိ
တွက်ပြီး ပညာသင်တယ်။ ယေးလ် ကောလိပ် တက်
တယ်။ သူသင်တာက သတ္တုတွင်းပညာ၊ သတ္တုတူးဖော်
ရေးပညာ။

တော်ပါတယ်။ ကျောင်းမှာ နောက်ဆုံးနှစ်သင်တန်း
တက်တဲ့ အချိန် တစ်ဖက်က ကိုယ့်စာကိုယ်ဖတ်ရင်းကျွန်း
တဲ့ အချိန်မှာ တွင်းတွက်ပစ္စည်း ဘာသာရပ်ကို မလိုက်
နိုင်တဲ့ တြေားကျောင်းသား တွေ့ကိုစာသင်ပေးတဲ့ အတွက်
တစ်ပတ်ကို ဘုံးဒေါ်လာနှုန်း ရတယ်။ ဘွဲ့ရပြီး တဲ့ အခါ
ကျတော့ တက္ကသိုလ်မှာပဲ ဆရာလုပ်ပါ ဆိုပြီး သူ့ကို
ရာထူးပေးတယ်။ လခလည်း တစ်ပတ် လေးဆယ့်ငါး
ဒေါ်လာနှုန်း ပေးတယ်။ မဆုံးဘူး။ ဒါပေမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က
အိမ်ပြန်လာတယ်။ အမောက်ပြောတယ်။

‘တစ်ပတ် လေးဆယ့်ငါး ဒေါ်လာနဲ့ ကျွန်တော်မလုပ်
နိုင်ဘူး အမေ’ တဲ့၊ ‘ကျွန်တော်လို့ဦးနောက်မျိုး ရိုတဲ့ ကောင်
ကိုတစ်ပတ်လေးဆယ့်ငါး ဒေါ်လာဆုံးတာ ဘာမှ အဓိပ္ပာယ်
မရှိဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ ကယ်လိမ့်နဲ့ ယားကို သွားမယ်
အမေရာ၊ အဲဒီမှာ မြောက်ရန် ခံပြီး ကိုယ့်ဘာသာ ရွှေတူး

မယ်ဗျာ၊ အကြီးအကျယ် ချမ်းသာရမယ်'ဆိုတော့ အမေ
က တားတယ်။

'မဟုတ်သေးဘူး သား၊ ပစ္စည်း ချမ်းသာသလို လူ
စိတ်ချမ်းသာဖို့လဲ အရေးကြီးတယ် သားရယ်'လို့ ဖျောင်း
ဖျောင်းတယ်။

ဒါပေမဲ့ သူက တစ်ဦးတည်းသောသားပဲ၊ အမြဲ သူ၊
အလို လိုက်ခဲ့ကြတာဆိုတော့ အခုလည်းပဲ တားမရဘူး။
သူ၊ အစိအစဉ်အတိုင်း မက်ဆာချိုးဆက်က ခြံကို
ရောင်းပြီး ပြောင်းကြရတယ်။ တကယ်ပြောင်းတော့
ကယ်လိမ့်နှီးယား မဟုတ်ဘူး။ ဝစ္စကွန်ဆင်နယ်ဘက်
ပြောင်းတယ်။ ဟိုကျတော့ ကိုယ်ပိုင်ရွှေတွင်းလည်း
မတူးဖြစ်ဘူး။ စုပါးရိုးယား ကြေးနိတူးဖော်ရေး ကုမ္ပဏီ
မှာ ဝင်လုပ်တယ်။ လခက သူ ကျောင်းသားဘဝတုန်း
က ရဖူးတဲ့ တစ်ပတ် ဆယ့်ငါးဒေါ်လာနှုန်းပဲ ရတယ်။
ဒါပေမဲ့ မက်လုံးတစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ အဲဒီကုမ္ပဏီ အ
တွက် သတ္တုတွင်းသစ်တစ်ခု ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်တဲ့
အခါတိုင်း သူက ကော်မရင်သဘောမျိုး အကျိုးအမြတ်
ခံစားခွင့် ရမယ်။

ဒါပေမဲ့ ရမယ်ဆိုတာပဲ ရှိတယ်၊ တကယ်လက်တွေ့
တော့ ရခဲ့မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ သူ
က ကုမ္ပဏီအတွက် ဘာတွင်းမှ ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့မှာ

မှ မဟုတ်ဘာ။ ကျွန်တော် အတိအကျ မသိဘူးနော်။ ဒါ
ပေမဲ့ သူ ဘာမှ တွေ့မှာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာတော့ ကျွန်
တော် ယုံကြည်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲ၊ ကျွန်တော် ပြော
ပြမယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်လေးက သူတို့ ရောင်းလိုက်တဲ့ ခြား
ထွက်လို့ ဘာမှတောင်မကြာသေးဘူး၊ ဒီခြားကို ဝယ်လိုက်
တဲ့ လယ်သမားက ခြုံထဲရှိတဲ့ အာလူးတွေကို ဖော်တယ်။
ဒီအာလူးတွေ သူက တောင်းကြီးတစ်လုံးထဲ ထည့်ပြီး ခြုံ
ဝင်းတဲ့ ခါးက ဖြတ်ပြီးသယ်တယ်။

အဲဒီမှာ မက်ဆာချုံးဆက် လယ်သမားတွေထုံးစံက
ခြားကိုယ့်ခြုံမြတ်ထဲက ရတဲ့ ကျောက်တုံးတွေနဲ့ စည်းရှိး
ကာလေ့ရှိတယ်။ ကျောက်တုံးတွေက များတော့ သူတို့
ကို နေရာများများပေးလိုက်ရတယ်နဲ့ တူပါရဲ့၊ ဂိတ်ပေါက်
ကျတော့ ကျဉ်းသွားတယ်။

အာလူးတောင်းကြီးထဲတော့ ဂိတ်ပေါက်ဝက် မဆုံး
ဘူး၊ ကျေပ်နော်တယ်။ အဲဒီတော့ တောင်းကြီးကို မြေကြီး
မှာ ချုပြီး ဆွဲရတာပေါ့။ ဒီဘက်က နည်းနည်းဆွဲလိုက်၊
ဟိုဘက်က နည်းနည်းဆွဲလိုက်၊ ဂိတ်တဲ့ ခါး တစ်ဖက်
တစ်ချက် တစ်လှည့်စီ ပွုတ်တိုက်ပြီး ဆွဲရတယ်။ အဲဒီ
လို့ ဆွဲနေတုန်း ဂိတ်ပေါက်နဲ့ ရှုံးကပ်လျက်ရှိတဲ့ အပေါ်
ပိုင်းက ကျောက်တုံးတစ်တုံးဟာ ရှိုးရှိုးကျောက် မဟုတ်

ဘဲ ငွေတုံးဖြစ်နေတာ သွားသတိပြုမိတယ်။ သဘာဝ ငွေရိုင်းတုံး။ ရှစ်လက်မပတ်လည်လောက် ရှိတယ်။

ကြည့်စမ်း၊ ဒီခြိဟာ ငွေသူဇ္ဈာတွင်းကြီးဖြစ်နေပြီ။ ဒါ ပေမဲ့ တက္ကသိုလ်မှာ သူဇ္ဈာတွင်းပညာ၊ သူဇ္ဈာတူးဖော် ရေးပညာနဲ့ တွင်းထွက်ပစ္စည်းရေးရာ ဘာသာရပ်တွေ မှာ ဆရာအဖြစ် သင်ကြားပို့ချဖို့ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခဲ့ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေး၊ ဟုတ်လား၊ တစ်ပတ် လေးဆယ့်ငါး ဒေါလာနှစ်ဦးလောက်နဲ့ အလုပ်မလုပ်နိုင်လောက်အောင် ညာက်ပညာ ကြီးကျယ်ပါတယ် ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးက ဒါ ကို မသိခဲ့ဘူး။ ခြုံအရောင်းအဝယ်လုပ်တဲ့ အချိန်က သူ အဲဒီကျောက်တုံးပေါ်တက်ထိုင်ပြီး တော့ကို ဈေးစကား ပြောခဲ့ဆုံးခဲ့တာ။

ဒီခြိဟာ သူ ကြီးပြင်းခဲ့တဲ့ ခြုံ။ ဒီကျောက်တုံးဟာ လည်း သူ အမြဲတမ်း တိုးငွေ့ပွတ်တိုက်နေခဲ့တဲ့ ကျောက် တုံး။ ကျောက်တုံးက သူ့ကို အမြဲလှမ်းလှမ်းပြောနေတာ။ ‘ဟေ့ ဟေ့ နေပါဉိုးကွဲ၊ ဒီမှာ ကြည့်စမ်းပါ့၊ ဒါ ဒေါလာတစ်သိန်းကွဲ၊ ငါ့ကို မယူဘူးလားကွဲ’နဲ့။ ကျောက် တုံးခများ စိတ်မကောင်းရှာဘူး။

ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်လူက မယူဘူး။ လှည့်ကို မကြည့်ဘူး။ ဘယ်ကြည့်မလဲ၊ ဒီနေရာ ငွေထွက်တဲ့ နေရာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ သူ သိတာပေါ့။ သူက သူဇ္ဈာတွင်းပါရရပဲ။ ဒီနားမှာ ငွေ

မရှိဘူး၊ ဘယ်မှာရှိမလဲ သူ မသိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒီနားတော့
မဟုတ်ဘူး။ တြေား ဟိုးတစ်နေရာမှာ ရှိမယ်။ ဒါပဲ။ သူ
က သွေ့ဖွင့်ပါရတဲ့။

အဲဒီတော့ ငွေတဲ့ ကြီး ငုတ်တုတ်ထိုင်နေတာကို ကိုင်
သာ ကြည့်နေခဲ့တယ်၊ ရမသွားဘူး။

ဒီလိုလူတော်လူတတ်တွေ ရတနာပုံနဲ့ လွှဲခဲ့ရတဲ့ အ
ကြောင်းမျိုးတွေသာ ဆက်ပြောရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်
ဒီတစ်ညလုံး ပြောလို့ရတယ်။

ဒါပေမဲ့ ထားတော့။ ကျွန်တော် အဲဒီ ဝစ္စကွန်ဆင်
ဘက်ကို ပြောင်းသွားတဲ့ သွေ့ဆရာလေး ဘာလုပ်နေ
မလဲ ဆိုတာပဲ သိချင်တယ်။

ကျွန်တော်ဘာသာ စဉ်းစားမိတာတော့ ရှိတယ်။ ဒီ
ပုဂ္ဂိုလ်လေး ဆောင်းမီးဖိန့်ဆားမှာ သူမိတ်ဆွေတွေနဲ့
စကားလက်ဆုံးကျတဲ့ အချိန် ပြောမယ့်စကား။

‘ခင်ဗျား ဖိုလ်ပဲလ်ဖီးယားက ကွန်းပဲလ်ဆိုတဲ့လူ သိ
လားဗျား’

‘အင်း၊ ကြားဖူးတယ်’

‘ဟိုမြို့က ဂျုံးစ်ဆိုတဲ့ လူကောဗျား’

‘အင်း၊ ကြားဖူးပါတယ်’

အဲဒီလိုမေးပြီးတော့ သူ ရယ်မယ်။ တဟားဟားနဲ့
ကို ရယ်မယ်။

‘အဲဒီလူတွေလဲ ကျူပ်လိုပါပဲဗျာ၊ တစ်ထောရာတည်း
အတူတူပဲ၊ အားလုံး ကျူပ်အတိုင်း လုပ်ခဲ့ကြတဲ့ လူတွေ
ချည်းပဲ’လို့ ပြောမယ်။

ဟုတ်တယ် ခင်ဗျာ၊ ကျူပ်တို့က သူ.ကိုသာ ဟာ
တကယ် ရယ်ရတဲ့ လူပဲ အောက်မေ့နေတာ၊ တကယ့်
တကယ်က ခင်ဗျားတို့ရောကျွန်တော်ပါ အတူတူပဲ၊ သူ.
လိုဖြစ်ခဲ့ဖူးသူတွေချည်းပဲ။

ငွေတုံးဖင်ခုထိုင်ပြီး ငွေတုံးမှန်းမသိဘဲ ထားပစ်ခဲ့တဲ့
လူတွေ။

ဒီမှာထိုင်နေတဲ့ ပရီသတ်ထဲမှာ တစ်ရာမှာ ကိုးဆယ်
လောက်ဟာ ဒီနှုန်းထိ အဲဒီအမှားမျိုး ကျူးလွန်နေဆဲပဲ။

ခင်ဗျားတို့ဟာ ဒီကနေ့ ချမ်းသာနေရမယ့် လူတွေ
လို့ ကျွန်တော်ပြောချင်တယ်။ ဆင်းရဲနေဖို့ လုံးဝ မသင့်
ဘူး။ ခင်ဗျားတို့မှာ ဆင်းရဲစရာအကြောင်း မရှိဘူး။ ဖိုလ်
ခဲ့လ်ဖီးယားမှာ နေပြီးတော့ မချမ်းသာဘူးဆိုတာ သိပ်
ဆိုးတယ်။ ချမ်းသာနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေ ရှိနေပါလျက်
ဆင်းရဲနေတာ နှစ်ထပ်ကွမ်း ပိုဆိုးတယ်။ ဖိုလ်ခဲ့လ်ဖီး
ယားဟာ ချမ်းသာဖို့ အခွင့်အရေးတွေ အများကြီး ပေး
နေတာပဲ။ ခင်ဗျားတို့မှာ ချမ်းသာဖို့ ဝတ္ထာရားရှိတယ်။

ငွေသည် တန်ခိုးစွမ်းအား

ကျွန်တော် ဒီလိုပြောတော့ ဘာသာရေး အခဲ့အလမ်း ကြီး
တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တချို့က ဆိုကြလိမ့်မယ်။

ခင်ဗျား လူငယ်တွေကို အချိန်ရှိသမျှ ငွေရှာဖို့ ငွေရှာ
ဖို့ပဲ တိုက်တွန်းနေသလား၊ သူတို့ခေါင်းထဲကို စီးပွားရေး
စိတ်ဓာတ်တွေချည်းပဲ ခင်ဗျားက တရာစပ်ရိုက်သွင်းပေး
နေသလား၊ ငွေရှာရင်းနဲ့ပဲ သူတို့အချိန်တွေ အကုန်ခံရ
မှာလား မေးစရာရှိတယ်။

ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်တော်ကတော့ ပြောမယ်။ အချိန်
ကုန်မှာပဲ။ လူငယ်တွေ ငွေရှာဖို့၊ ချမ်းသာအောင် လုပ်ဖို့၊
အချိန်တော့ သုံးရမှာပဲ။

တချို့က ပြောမယ်၊ လောကကြီးမှာ ငွေထက် တန်ဖိုး
ရှိတာတွေလည်း အများကြီး ရှိသေးတယ်လို့။ မှန်ပါ
တယ်၊ ခင်ဗျားတို့ ကျူပ်တို့ အားလုံးသိတာပဲ။ ငွေထက်
ကြီးကျယ်တာ၊ မြှင့်မားတာ၊ ငွေနဲ့ အစားထိုးမရနိုင်တာ
တွေ ရှိပါတယ်။ ရွှေတုံးရွှေခဲထက် တန်ခိုးကြီးတာ၊ ဦး
ခိုက် ပူဇော်ထိုက်တာတွေ လောကမှာ ဘဝမှာ အများ
ကြီး ရှိပါတယ်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ရိုးရိုးလေး စဉ်းစားရုံနဲ့ သိနိုင်
ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တန်ဖိုးထားသော အဲဒီအရာတွေ

အရေးကိစ္စတွေသည် ကျွန်တော်တို့လက်ထဲမှာ ငွေကြီး
လုံလောက်စွာ ရှိတဲ့အခါ။ ငွေကြီးအင်အားနဲ့ ဖြည့်ဆည်း
ပုံပိုးလိုက်နိုင်တဲ့အခါ ပိုပြီး ပြည့်စုံမလာဘူးလား၊ ပိုပြင်
မလာဘူးလား၊ ပိုအဆင်ပြုမလာဘူးလား။

ငွေဟာ တန်ခိုးစွမ်းအား တစ်ခုပါ။

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း ချစ်ခြင်းမေတ္တာဆိုတာ ဒီ
ကမ္မာလောကမှာ အကြီးကျယ် အမြင့်မြတ်ဆုံး အရား
တစ်ခုပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ ချစ်ခြင်းမေတ္တာပိုင်ရင်၊ ချစ်
တတ်သော နှလုံးသားပိုင်ရှင်မှာ ဓနငွေကြီးသာပြည့်
ပြည့် ဝဝ ဖောဖောသိသီ ရှိနေခဲ့မယ်ဆိုရင် သူဟာ ပိုပြီး
ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေ စွမ်းဆောင်မလာနိုင်
ဘူးလား။

ငွေဟာ တန်ခိုးစွမ်းအား။ ငွေမှာ ဖန်တီးနိုင်တဲ့ စွမ်း
အားတွေ ရှိတယ်။ လောကကြီးအတွက် ကောင်းရာ
ကောင်းကြောင်းတွေ ဖန်တီးပေးနိုင်တယ်။ လူအများ
အကျိုးကို သယ်ပိုးနိုင်တယ်။

ကျွ်ပ်ငွေမလိုချင်ဘူးဆုံးတဲ့ လူတစ်ယောက်ကိုခင်ဗျား
အများအကျိုး မသယ်ပိုးချင်တဲ့ လူပဲ ပြောရင် အတင်းဆွဲ
ပြောသလိုကြီး ဖြစ်နေမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီနှစ်ခုဟာ ဆက်
စပ်နေတယ်။ ခွဲလို့ မဖြစ်ဘူး။

လူဘဝ ဆိုတာ အင်မတန် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ပါ

တယ်။ တန်ဖိုးရှိလှပါတယ်။ ဒီဘဝကို ကြီးကျယ်နိုင်သမျှ ကြီးကျယ်စေဖို့ တန်ဖိုးရှိနိုင်သမျှ တန်ဖိုးရှိစေဖို့ ငွေရှာတဲ့ နေရာမှာလည်း အချိန်သုံးရလိမ့်မယ်။ ဘာကြာ့လဲ ဆိုတော့ ငွေမှာ တန်ခိုးစွာမ်းအားထွေရှိနေလို့ပဲ။

ဒါပေမဲ့ တချို့ ဘာသာရေးအယူအစွဲကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ငွေမှန်းတီးစိတ် သိပ်ကြီးမားနေကြတယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ သူဆင်းရဲ့ဆိုတာမျိုး၊ ဖြစ်ရမှာကို အလွန် ကြီးမြတ်တဲ့ ဂုဏ်ထူးပို့သောတစ်ခုလို့ ယူချင်နေကြတယ်။

ငွေမှန်းတီးရေးသမားများ

ကျွန်တော် ဒီလူတွေရဲ့ မျက်နှာကို မြင်နေတယ်။ ဆုတောင်းစည်းဝေးပွဲတစ်ခုမှာ လူတစ်ယောက်က ပြောတယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ သူဆင်းရဲ့တစ်ယောက် ဖြစ်ခွင့်ရတာ သူ သိပ်ဝမ်းသာတယ်၊ ကျေးဇူးတင်တယ်တဲ့။ ဒီစကားကြားတော့ ကျွန်တော်စဉ်းစားတယ်။ သူ ဒီနေရာမှာ ပြောနေတာတော့ ဟုတ်ပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ သူအခုပြောတဲ့ စကား သူ့အနီးကြားရင် ဘာပြောမလဲ။ ကိုယ့်လူကအေးအေးဆေးဆေး ဝရန်တာမှာ ဆေးလိပ်ကလေးဖွားထိုင်ဆင်းရဲနေတဲ့ အချိန် မိန်းမက သူများအိမ်မှာ လျှော်ဟယ် ဖွုပ်ဟယ်နဲ့ မိသားစု အင်တ်ဘေး မဆိုက်အောင် ပင်ပန်းကြီးစွာ ရှာဖွေနေရတာ။

ကျွန်တော် ဒီလိပုစံမျိုးနဲ့ ရှိနေတဲ့ ဘုရားသခင်ရဲ့ သူ
ဆင်းရဲဆိုတာမျိုးတွေ မမြင်ချင်ဘူးများ။ ကျွန်တော်မကြည့်
နိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့်မူးလို့၊ လူတစ်ယောက်သည် ချမ်းသာပိုင်ခွင့်
ရှိပါလျက် မချမ်းသာဘူး၊ ဆင်းရဲချို့တဲ့ နေတယ်၊ မစွမ်း
နိုင် မဆောင်နိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုး၊ တစ်ပန်းရှုံးတဲ့
အနေအထားမျိုးမှာ ရောက်နေမယ်ဆိုရင် ဒီလူဟာမှား
နေပြီ၊ သူဟာ သူ့ကိုယ်သူ စေတနာမရှိဘူး၊ သစ္စာမရှိဘူး
ဖြစ်နေပြီ၊ သူ့မိသားစု သူ့ဆွဲမျိုးသားချင်း သူ့ပတ်ဝန်း
ကျင် အသိုင်းအစိုင်းတွေအပေါ် ကြင်နာမူကင်းမဲ့ သူ ဖြစ်
နေပြီလို့ ကျွန်တော်ပြောချင်တယ်။

အဲဒီတော့ ချမ်းသာအောင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ရလိမ့်
မယ်။ ဒါ ကျွန်တော်တို့တာဝန်။ ဒါပေမဲ့ ချမ်းသာအောင်
ကြီးစားတဲ့ နေရာမှာတော့ ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော၊ ဘာသာ
တရားနှင့် မဆန့်ကျင်သော နည်းလမ်းများနဲ့ လုပ်ဖို့လို့
တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီနည်းလမ်းများသည်
သာ ချမ်းသာမူပန်းတိုင်ကို လုမ်းကိုင်နိုင်ဖို့ အသေချာ
ဆုံး၊ အမြန်ဆုံး၊ အစစ်မှန်ဆုံး နည်းတွေဖြစ်လို့ပဲလို့ ကျွန်း
တော်ပြောချင်တယ်။

ကျွန်တော်က ငွေရှာဖို့ အကြောင်းတွေ သိပ်ပြောတော့

ကျွန်တော့ကို တချို့က တလဲ အဓိပ္ပာယ်ကောက်က
တယ်။

တစ်ခါတုန်းက၊ နှစ်ပေါင်းသိပ်မကြာသေးပါဘူး၊
ကျွန်တော့မှာ ရှိနေတဲ့ အယူအစွဲမှားတွေကို ချေချွဲတို့
ဆိုပြီး ဘာသာရေးကျောင်းတက်နေတဲ့ လူငယ် တစ်
ယောက် ကျွန်တော့ရုံးခန်းကို ရောက်လာပါတယ်။

‘ကျွန်တော့စိတ်ထဲမှာ ဆရာကြီးနဲ့ တွေ့ဆုံး
နေ့ဖို့ တာဝန်ရှိနေတယ် ယူဆလို့ ကျွန်တော်လာခဲ့တာ
ပါ’တဲ့။

‘ဘယ်လိုအကြောင်းများကြောင့်ပါလိမ့်’

ကျွန်တော်က မေးတော့

‘ကျမ်းစာတော်ထဲမှာ ငွေသည် အလုံးစုံသော အ^၁
ကုသိုလ် ဒုစရိတ်တို့၏ အရင်းခံ အကြောင်းတရား ဖြစ်
သည်လို့ အခိုင်အမာပြဆိုထားတဲ့အကြောင်း ပြောချင်
လိုပါ’တဲ့။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က မေးတယ်၊ ‘အဲဒီစကား ခင်များ
ဘယ်နားတွေ့တဲ့’ဆိုတော့ ‘သမ္မာကျမ်းစာထဲမှာ တွေ့
တာ’တဲ့၊ ‘ဘယ်သမ္မာကျမ်းစာတုံး၊ ခင်များမှာ သမ္မာကျမ်း
စာအသစ်များ ရှိသလား’ မေးတော့ ‘အသစ်မရှိပါဘူး၊
နုဂ္ဗီမူလ သမ္မာကျမ်းစာထဲမှာပါပဲ’တဲ့။

‘ဟာ ဟုတ်လား၊ သမ္မာကျမ်းစာထဲမှာ အဲဒီအရေး
အသားမျိုး ကျပ်တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးပါလား၊ ခင်ဗျားရှာ
ပြစ်မ်းပါဉိုး’ဆိုတော့ သူက အခန်းထဲက ထွက်သွားပြီး
သူ၊ သမ္မာကျမ်းစာအုပ်ကိုင်ပြီး ပြန်ဝင်လာတယ်။

ကျမ်းဂန်ထဲမှာ ပါတဲ့ အဆိုအမိန့်တွေကို တလွှာ
တရှုံးတွေ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ပြီး အာပေါင်အာရင်း
သန်သန် ပြင်းခုံတတ်တဲ့ တစ်ယူသန်သမားများရဲ့မာန
မျိုး အပြည့်နဲ့ပေါ့များ။

စာအုပ်ကြီး ကျွန်တော်ရှေ့စားပွဲပေါ်ချတယ်။ ပြီး
တော့ သူ၊ ဘက်က ပိုင်ပြီဆိုပြီး သိပ်အားရောမ်းသာဖြစ်
နေတဲ့ လေသံမျိုးနဲ့ ‘ဟောဒီမှာ ကိုယ်တိုင်ဖတ်ကြည့်ပါ’
တဲ့။

အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော်က ပြောတယ်။

‘မောင်ရင်က ငယ်သေးတော့ ကြားဖူးချင်မှုကြားဖူး
မယ်၊ သမ္မာကျမ်းစာကို သူများကို ဖတ်ခိုင်းမယ်ဆိုရင်
ကိုယ်နဲ့ဂိုဏ်းကဏာ မတူတဲ့လူမျိုးကို မဖတ်ခိုင်းမိစေနဲ့တဲ့၊
ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စိတ်မချေရလို့တဲ့၊ အဲဒီလို အဆို
ရှိတယ်၊ ဒါပေမဲ့ထားပါ၊ အခုကိစ္စမှာ မောင်ရင်လဲကိုယ်
နဲ့ဂိုဏ်းချင်းမတူသူ တစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီ၊ သို့သော်အခု
တော့ မောင်ရင်ပဲ ဖတ်ပြပါ၊ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့သတိ
ထား၊ မောင်ရင်တို့ဟာ စာ၏ အဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်း သေ

ချာဖို့အတွက် စာကို ဌာနကရိုက်းကျကျဖတ်ရမယ် ဆိုတဲ့ ကျောင်းမျိုးမှာ စာသင်နေတယ်ဆိုတာ မမေ့နဲ့။

ကျွန်တော်ဖတ်ခိုင်းတော့ သူ စာအုပ်ကောက်ကိုင်တယ်၊ ဖတ်တယ်။ အဲဒီတော့ ဘာတွေ့လဲ။

ငွေကိုတပ်မက်ခြင်းသည် အလုံးမံသော အကုသိုလ် ခုစရိတ်တို့၏ အရင်းခံအကြောင်းတရားဖြစ်သည် တဲ့။

အဲဒီတော့မှ အမှန်အတိုင်း ဖတ်မိတော့တယ်။ ငွေကိုတပ်မက်ခြင်း တဲ့။

အဲဒီတော့မှ သမ္မာကျမ်းစာလည်း မူလရှုက်သိကွာ ပြန်ရသွားတယ်။ လူတွေရဲ့ ချုစ်မြတ်နှီးခြင်း ပြန်ခံရတယ်။ ကမ္မာပေါ်မှာရှိတဲ့ အကြီးကျယ်ဆုံးအတွေးအခေါ်ရှင်များရဲ့ လေးမြတ်ကြည်ညီမှုကို ပြန်ရတယ်။ ခင်ဗျားတို့လည်း အထိတ်တလန်းဖြစ်စရာမလိုတော့ဘူး။ စိတ်ချလက်ချကိုးကားနိုင်ပြီ။ ခင်ဗျားရဲ့ သေခြင်းရှင်ခြင်းဘဝတစ်ခုလုံးကို ဒီအပေါ်ပုံအပ်နိုင်ပြီ။

အဲဒီလို မှန်မှန်ကန်ကန် ဖတ်မိပြီဆိုတော့မှ အမှန်တရားကို သူကိုးကားမိသွားတယ်။

ငွေကိုတပ်မက်ခြင်းသည် အလုံးမံသော အကုသိုလ် ခုစရိတ်တို့၏ အရင်းခံအကြောင်းတရားဖြစ်သည် တဲ့။ ဒါပဲ။

ငွေကိုအသုံးပြုပြီး အကျိုးရလဒ်တွေ ရနိုင်တယ်။ ငွေ

က ကောင်းကျိုးရလဒ်တွေ ရဖို့သာ ဂရပြုပါ။ အဲဒီ ကောင်း
ကျိုး ရလဒ်တွေကိုသာ တန်ဖိုးထားပါ။ ထွေးပိုက်ပါ။
ငွေ ချည်းသက်သက် ကို မြတ်နှီး ကိုးကွယ်မနေပါ နဲ့။
ကောင်းကျိုးရလဒ်ဖြစ်ပေါ်မယ့်ကိစ္စတွေမှာ ငွေကို အသုံး
မပြုဘဲ နဲ့ ကိုယ်ရနိုင်သမျှသာ ကျိုးယူမယ်၊ သိမ်းဆည်း
သိရှုက်မယ်၊ ငွေစက္ကာ။ က နာလုချည်ရဲ့လို့ ထအော်ရ^၈
လောက်အောင်ထိ လက်ထဲမှာ ကျေစကျေစပါအောင်
ဆုပ်ကိုင်ထားမယ်ဆိုရင်တော့ အကုသိုလ်ဒုစရိက်တို့၏
အရင်းခံအကြောင်းတရားဆိုတာ တကယ်ဖြစ်လာမယ်။

ဒါပေမဲ့ စဉ်းစားကြည့်။

ခင်ဗျားအိတ်ထဲမှာ ငွေရှိမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားမိန်းမ
အတွက် ဘာတွေလုပ်ပေးနိုင်မလဲ၊ ခင်ဗျားကလေး အ
တွက် ဘာတွေဝယ်ခြမ်းပေးနိုင်မလဲ၊ ခင်ဗျားအိမ် ခင်ဗျား
မြို့၊ အတွက် ဘာတွေဖန်တီးပေးနိုင်မလဲ။ ခင်ဗျားမှာ ငွေ
များများရှိမယ်၊ လျှော့ချင်တန်းချင်စိတ်လည်း ရှိမယ်ဆိုရင်
ဒီနားက ကောလိပ်ကျောင်းအတွက် ခင်ဗျားမလှော့ဒါန်း
နိုင်ဘူးလား။ ဒီကောလိပ်ကျောင်းပိုကောင်းလာအောင်၊
ပိုအဆင့်အတန်းမြင့်လာအောင် တစ်ခုခု လုပ်မပေးနိုင်
ဘူးလား။

ကြည့်စမ်း၊ ဒါတောင်မှပဲ ပြောတဲ့လူက ပြောသေး

တယ်၊ ငွေရှာရင်း အချိန်ဖြစ်းမနေကနဲ့တဲ့။ ငွေရှာမယ် ဆိုရင် အချိန်ကုန်သင့်သလောက်တော့ ကုန်မျာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီငွေနဲ့ ကောင်းရာကောင်းကြောင်း မလုပ်နိုင်ဘူးလား။

ငွေမှာ တန်ခိုးစွမ်းအား ရှိတယ်။ ငွေနဲ့ ကောင်းရာ ကောင်းကြောင်းတွေ ဖန်တီးတည်ဆောက်လို့ ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ငွေရှာသူ ငွေရှိသူတွေအပေါ် ကျွန်တော်တို့အာ ယာတတွေ များနေကြတယ်။ အကောင်းမမြင်နိုင်က ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီလူတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကောလာဟလတွေ မှသာဝါဒတွေ အများကြီးပြောနဲ့ကြ တာကိုး။ သူတို့အကြောင်း မဟုတ်တာ မမှန်တာတွေပဲ အမြဲကြားကြရတာကိုး။

ဘာကြောင့်လဲ။

အမိကတော့ မနာလိုလိုဖြစ်တဲ့ကိစ္စ။

သူငွေးကြီး ရေး(က)ဖဲလား

ကျွန်တော် သာဓကအနေနဲ့ ပြောပြမယ်။ အားလုံးသိတဲ့ အတိုင်း ရောနဲ့ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင် သူငွေးကြီး မစွဲတာ ရေး(က)ဖဲလားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မဟုတ်တာတွေ အများ ကြီး ပြောကြတယ်။ ကြားရတဲ့လူတွေကလည်း အဲဒီ မဟုတ်တာတွေကို ယုံကြည်ကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆို တော့ သူက ဒေါ်လာသန်းနှစ်ရာ ချမ်းသာတာကိုး။ (ထို

စဉ်က အမေရိကတွင် သန်းကြွယ်သူငွေး ဆိုတာပင်
အလွန်ရှားပါးသေးသည်။)

ရေး(က) ဖဲလားနဲ့ ပတ်သက်လို့ တကယ့်အဖြစ်မှန်
နဲ့ ကမ္ဘာက ကြားနေ သိနေရတာတွေဟာ တြေားစီပဲ။
သတင်းစာတွေဆိုတာကလည်း အုတ်အော်သောင်းတင်း
ဖြစ်မယ့် ကောလာဟာလသတင်းတွေနဲ့ လုပ်စားနေကြ
တာဆိုတော့ အဖြစ်မှန်ကို ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ဖို့ အင်မတန်
ခက်တယ်။ သတင်းစာတွေထဲမှာ ဒီလူတွေနဲ့ ပတ်သက်
ပြီး မဟုတ်တရုတ်ရေးကြသားကြတာတွေက ကြောက်
စရာကောင်းလောက်အောင်ကို လွှမ်းကျွုံနေတယ်။

ကျွန်တော် ဒီလိုတွေပြောတော့ တချို့က လက်မခံ
ချင်ကြဘူး။ တစ်နဲ့က လူငယ်တစ်ယောက် ကျွန်တော့
ဆီရောက်လာပြီး ပြောတယ်။ ‘မစွဲတဲ့ ရေး(က) ဖဲလား
ဟာ လူကြီးမင်း ထင်နေသလို လူကောင်းတစ်ယောက်
သာ ဖြစ်ရိုးမှန်ရင် ရှိယူနှုန်းလွှာတွေက ဘာလို့သူ့ အကြောင်း
မကောင်းပြောနေကြမှာလဲ’ တဲ့။

ဟာ၊ ဒါအရှင်းလေးပဲ။ သူက ကျူပ်တို့အားလုံးထက်
ရှုံးရောက်နေတာကိုး၊ ကျူပ်တို့အားလုံးထက် ချမ်းသာ
နေတာကိုး။ အဲဒါကြောင့် သူ့ အကြောင်း မကောင်းပြော
နေတာ၊ ဒါပဲ။

သံမကီးသူငွေးကြီး အင်ဒရုံးကာနက်ကိုကိုကော

တစ်လောကလုံး မကောင်းပြောနေကြတာ ဘာကြောင့်
လဲ။ ဒါပဲပေါ့။ မနာလိုလိုပဲပေါ့။ သူ.မှာ ကျွန်တော်တို့
ထက် အများကြီး ပိုရှိနေလို့ပဲပေါ့။

လူတစ်ယောက်က ကျျှပ်ထက် ပိုတတ်ပိုသိနေရင်
အဲဒီလူပြောတာဆိုတာတွေ ကျျှပ် လိုက်ဝေဖန်မှာပေါ့။
ကြဖန် အပြစ်ပြောမှာပေါ့။

ဟိုတရားဟောဆရာဆီမှာ ပရိသတ်တွေ ထောင်နဲ့
ချိလို့၊ အရှန်းအရှန်းကျေက်ကျေက်။ ကျျှပ်ဆီမှာတော့ အိပ်
ငိုက်နေတဲ့ လူ ဆယ်လေးငါးယောက်ဆိုရင် ကျျှပ် အဲဒီ
လူ မကောင်းကြောင့် လျောက်ပြောမှာပေါ့။

ကိုယ့်ထက် သာရင် မနာလိုဖြစ်တာ ကျွန်တော်တို့
သဘာဝပဲ။ အဲဒီတော့ ဝေဖန်မယ်၊ ပြစ်တင်မယ်၊ အတင်း
ပြောမယ်။

မပြောဘဲ နေနိုင်မလား၊ သူ.အိတ်ထဲမှာသန်းတစ်ရာ
ရှိနေချိန် ခင်ဗျား အိတ်ထဲမှာက ပိုက်ဆံ ငါးမူးပဲ ရှိ
တယ်။

ဒါရောမဲ့ တစ်ခု သတိထားဖို့က ခင်ဗျားရော သူပါ
ကိုယ်နဲ့ထိုက်တန်ရာကို ရထားကြတယ်ဆိုတဲ့အချက်ပဲ။

ဒီတိုင်းပြည်မှာ အချေမှုးသာဆုံး ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်
ယောက်က တစ်နေ့ ကျွန်တော်အိမ် စည်းခန်းမှာ ထိုင်ပြီး
ပြောတယ်။ ‘သတင်းစာတွေထဲမှာ ကျျှပ်တို့မိသားစုနဲ့

ပတ်သက်ပြီး မဟုတ်တမ်းတရားတွေ ရေးထားတာ
တွေသလား'တဲ့။ ကျူပ်က 'တွေသားပဲ'ပေါ့၊ 'မဟုတ်
တာတွေဆိုတာ နည်းနည်းဖတ်ကြည့်ရုံနဲ့ သိပါတယ်'
ဆိုတော့ 'ဘာကြောင့် ဒီလူတွေ ကျွန်တော်ကို မဟုတ်
မတရား ရေးသလဲဗျာ'တဲ့။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်က
ပြောတယ်၊ 'ခင်ဗျား အဲဒါ မခံနိုင်ဘူးဆိုရင် ခင်ဗျား ချမ်း
သာတဲ့ ပိုက်ဆံ သန်းတစ်ရာ ကျွန်တော်ပေးဗျာ၊ မတရား
အပြောခံရတာတွေပါ အဲဒီပိုက်ဆံနဲ့တဲ့ပြီး ကျွန်တော်ယူ
လိုက်ပါမယ်'ဆိုတော့ သူက 'အေးဗျာ'တဲ့၊ 'ဒီလူတွေ
ဘာ အကျိုးကျေးဇူးရှိလို့ လျောက်ပြောနေကြတာလဲ၊
ကျွန်တော်တော့ လုံးဝအစိပ္ပာယ်ရှာမရဘူးဗျာ'တဲ့။ ပြီး
တော့ ကျွန်တော်ကို မေးတယ်။ 'ဒီမှာ ကွန်းဝဲလ်၊ ခင်ဗျား
ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောစမ်းဗျာ၊ အမေရိကန်လူမျိုးတွေ
ကျွန်တော်ကို ဘယ်လို့မြင်နေကြသလဲ'တဲ့။ 'ခင်ဗျားဟာ
ကမ္မာပေါ်မှာ အညွစ်ပတ်ဆုံး၊ အယုတ်မာဆုံး၊ အကောက်
ကျွစ်ဆုံးလူတစ်ယောက်လို့ မြင်တာပေါ့'ဆိုတော့ 'အဲဒီ
ကိစ္စ ကျွန်တော် ဘယ်လို့လုပ်ရမလဲဗျာ'တဲ့။

ဘယ်လို့မှ လုပ်လို့မရဘူး။ တွဲယူလိုက်၊ ဒါပဲ။ ဒီလူ
ကျွန်တော်သိပါတယ်၊ လူတော်လူကောင်းတစ်ယောက်
ပါ။ ဒါပေမဲ့ မတတ်နိုင်ဘူး။ ခင်ဗျားသန်းတစ်ရာ ချမ်း
သာရင် အပြောအဆိုခံလိုက်။ သူတို့ဘာသာဟုတ်တာ

ပြောပြော မဟုတ်တာပြောပြော ခံလိုက်။ လုပ်ငန်းနယ်
ပယ်တစ်ခုမှာ ခင်ဗျားဘယ်လောက်အောင်မြင်နေသလဲ
ဆိုတာ ခင်ဗျားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကောလာဟလတွေ၊
မဟုတ်မမှန်တာတွေ ဘယ်လောက်ပြောနေကြသလဲ ဆို
တာနဲ့ တိုင်းတာလို့ရတယ်။ အဲဒီတော့ ရှိပါစေ။ ဒီအတွက်
နဲ့တော့ ဝမ်းမနည်းနဲ့၊ နောက်မတွန်းနဲ့။ ချမ်းသာအောင်
သာ ခင်ဗျားလုပ်ပါလို့ ကျွန်တော်ပြောမယ်။

ချမ်းသာအောင်လုပ်ပါဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ပြသုနာ
တစ်ခုက ရှိပြန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဆီ လာလာနေကြ
တဲ့ လူငယ်တွေ။

‘ကျွန်တော်စီးပွားရေးလုပ်ချင်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ အခြေ
အနေ မပေးဘူး’

‘ဟာ ဘာလို့ အခြေအနေမပေးရမှာလဲ’

‘အရင်းအနှစ်းမရှိလို့’

‘အရင်းအနှစ်း၊ ဘာအရင်းအနှစ်းလဲ’

‘လုပ်ငန်းစဖို့ အရင်းအနှစ်း’

‘ဟာ မဟုတ်တာ၊ မောင်ရင် ဖိုလ်ခဲ့လ်ဖီးယားမှာနေ^၁
တာပဲ၊ ကြည့်စမ်းပါ၊ ဒီကနေ့ ချမ်းသာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
အားလုံး ငယ်ငယ်တုန်းက ဆင်းဆင်းရဲရဲ ကောင်လေး
တွေချည်းပဲ၊ မောင်ရင်က အရင်းအနှစ်းရှိမှ လုပ်ငန်းစနိုင်
မှာလား၊ မောင်ရင် ဒီကနေ့ အရင်းအနှစ်းမရှိတာ သိပ်

ကံကောင်းတယ် မှတ်ပါ၊ မောင်ရင့်လက်ထဲမှာ ဒီကနဲ့
ပိုက်ဆံမရှိတာ ကိုယ် ဝမ်းသာတယ်”

ကျွန်တော် ဒီလိုပဲ ပြောတယ်။

သူငြေးသား

တကဗျာယ်ပါ၊ သူငြေးသားလေးတွေ ကျွန်တော် ကြည့်ပြီး
သနားတယ်။ ဒီကနဲ့ခေတ် သူငြေးသားတစ်ယောက်
ရဲ့ အနေ အထား ဟာ တော်တော် ဆိုးတယ်။ ရှုံးရေး
မကောင်းဘူး၊ သနားစရာ။ သူငြေးသားတစ်ယောက်ဟာ
လူ့ဘဝမှာ ဘယ်ဟာ အကောင်းဆုံး ဘယ်ဟာ အရေးကြီး
ဆုံး ဆိုတာ မသိနိုင်ဘူး။ သူ့မှာ သိနိုင်တဲ့ အခြေအနေ
မရှိဘူး။ အဲဒါကြောင့် သနားစရာ။

မက်ဆာချိုးဆက်ပြည်နယ်မှာ ကောက်တဲ့ စာရင်း
ပေားတွေအရ သူငြေးသား ဘုရားယောက်မှာ တစ်ယောက်
သာလျှင် အသက်ကြီးရင့် အိမ်မင်းတဲ့ အထိ ချမ်းချမ်းသာ
သာနေသွားရတယ်လို့ ဆိုတယ်။ မွေးတုန်းက အလျှံပယ်
ကြယ်ဝစ္စနဲ့ မွေးခဲ့တယ်၊ သေတော့ ဆင်းဆင်းရဲရဲ မွဲမွဲ
တေတေနဲ့ သေရတယ်။ အကဗျား သူငြေးသား တစ်
ယောက်သည် သူ့အဖော့ပိုက်ဆံကို သူ့လက်ထဲမှာ
မပျောက်မပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းထားနိုင်တယ် ဆိုဦး
တော့ လူ့ဘဝရဲ့ တကဗျာယ်အနှစ်သာရတွေကိုတော့ သူ့
ခများ သိနိုင်ရှာဦးမှာ မဟုတ်ဘူး။

ကျွန်တော်တို့ဟောဒီနားကောလိပ်က လူငယ်တစ်
ယောက်က ကျွန်တော်ကို မေးတယ်။ လူတစ်ယောက်
ရဲ့ဘဝသမိုင်းတစ်လျှောက်မှာအပျော်ချွင်ရဆုံးအချိန်ဟာ
ဘယ်အချိန်လဲတဲ့။ သူ့အမေးပုဒ္ဓာကိုကျွန်တော်အချိန်
ယူ စဉ်းစားပြီးမှ အဖြေပေးနိုင်ပါတယ်။ လောကို လူ
ဘဝ လူသားတစ်ယောက်ရဲ့ ပျော်စရာအကောင်းဆုံး
အချိန်ဟာ ကိုယ်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခဲ့တဲ့ သတို့သမီး
ကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေတဲ့ ငွေကြေးနဲ့ ဝယ်ယူထားတဲ့
ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင်အိမ်ဆီကို ခေါ်လာနိုင်တဲ့အချိန်ပဲ။ ချစ်
ဇနီးအသစ်စက်စက်ကလေးကို အိမ်ဆီ ခေါ်လာမယ်။
အိမ်ရှေ့တံခါးဝနား ရောက်တဲ့အခါ ကိုယ့်အိမ်ကလေး
ကို ဂုဏ်ယူစွာနဲ့ ပြပြီး ‘အချစ်ရေ့ဒါ ကိုယ်ဝယ်ထားတဲ့
အိမ်လေ၊ ကိုယ့်စွမ်းကိုယ့်အားနဲ့ ကိုယ့်ဘာသာ ရှာဖွေ
စုဆောင်းပြီး ဝယ်ခဲ့တဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင်အိမ်၊ အခုတော့
အချစ်အတွက် အိမ်ပေါ့၊ ကိုယ်တို့နှစ်ယောက်အတွက်
သီးသန့်ကမ္မာလေးပေါ့’ ဘာညာစသည်ဖြင့် ကျွန်တော်
ပြောတာထက် အများကြီးလုပန္တရွှေတဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့
တစ်ဝကြီးပြောနိုင်တဲ့အချိန်။ ဒါဟာယောက်ဗျားတစ်
ယောက်ရဲ့ဘဝမှာ ဂုဏ်သရေအရှိဆုံးအချိန်၊ တကယ်
ဝမ်းသာကြည်နဲ့နိုင်ဆုံးအချိန်ပဲ။

သူငွေးသားမှာ အဲဒီအတွေ့အကြံမျိုး မရှိနိုင်ပါဘူး။

အဲဒီလိုဝမ်းသာလိုက်လဲရတဲ့ အရသာမျိုး သူမခံစားနိုင်ဘူး။ သူလက်ထပ်ပြီးတဲ့ အချိန်မှာ သူ.အနီးကို သူများ တွေထက် ပိုကောင်းပိုခမ်းနားတဲ့ အီမဲကြီးမျိုးဆီတော့ ခေါ်သွားနိုင်မှာပေါ့။ အမှတ်တမဲ့ကြည့်ရင်တော့ မိန်းမ တစ်ယောက်ကို အီမဲတစ်ဆောင် မီးတစ်ပြား ထားနိုင်တဲ့ လူပေါ့။ အီမဲထဲဝင်သွားတော့လည်း အဖိုးတန်ပစ္စည်း တွေချည်းပဲပေါ့။

ဒါပေမဲ့ ဒါတွေပြပြီး သူဘယ်လိုပြောမလဲ။ မိန်းမရော ဒါ အမေဝယ်ပေးထားတာလော့၊ အဲဒါလည်း အမေပဲ၊ ဒါလည်း အမေလက်ဆောင်ပဲပေါ့။ အဲဒါကတော့ အမေကို ဝယ်ခိုင်းရတာ။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ မိန်းမစိတ်မှာ သူ. ယူမယ့်အစား သူ. အမေသာ ယူလိုက်ရရင် ဆိုတာမျိုး တွေ့မိလာမယ်။ ကျွန်တော်သူငွေးသားတွေ သနားတယ် ဆိုတာ အဲဒါ။ မိဘက မြောက်စား၊ လိုလေသေးမရှိ လုပ်ကိုင်ပေး၊ လိုတာထက် ပိုဆင်ပေး၊ ကြာတော့ပေါကြာင် ကြာင်ဖြစ်လာတယ်။ ဘယ်လိုဝတ်ရမှန်းမသိ၊ ဘယ်လို နေရမှန်းမသိ၊ ဘယ်လိုပြောရမှန်းမသိ။ လူကြည့်လိုက်ရင် မြောက်ကြွမြောက်ကြွနဲ့။ လက်တွေက ဟေးခိုလို၊ အောက်မကျဘူး၊ ကြွနေတယ်။

ခင်ဗျားတို့လည်း မြင်ဖူးကြမှာပါ။ ကျွန်တော် အဲဒီလို စိတ်ညွစ်စရာသွာဝါမျိုးတစ်ကောင် တစ်ကြီးမဲ့ တွေ့

ခဲ့ဖူးတယ်။ လူပုံက အခုထိလည်း မျက်စိထဲက မထွက်
ပါဘူး။ နိုင်ယာကရာရေတံခွန်စခန်းမှာ ဟောပြောတုန်း
ကပါ။ ဟောပြောပွဲအပြီး ဟိုတယ်ကိုပြန်လာတော့ အည်
ကြိုကောင်တာမှာ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်လေး ရောက်နေတာ သွား
တွေ့တယ်။ နယူးယောက်က သန်းကြွယ်သူငွေးကြီး
တစ်ယောက်ရဲ့ သားပါ။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်လေးရဲ့ ရုပ်လက္ခဏာ
ကို ခင်ဗျားတို့ မျက်စိထဲ သူ့အရှိအတိုင်းမြင်အောင် ကျွန်း
တော်ဘယ်လိုပြောရမှန်းတောင် မသိဘူး။

သူ့ဟာက ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲဆိုတော့ မနေသုဇ္ဈာ
ပြခန်းမှာ ကမ္မားမသန်မစွမ်းဆုံးလူသားဆိုပြီး ပြထားရဲ
မယ့်ပုံမျိုး။ ဘာမှ အစိပ္ပာယ်မရှိ၊ ချိုင်းကြားတစ်ဖက်မှာ
ကြိမ်တုတ်တစ်ချောင်း ညျပ်ထားတယ်။ တုတ်က သာမန်
မဟုတ်ဘူး၊ လက်ကိုင်ဖုက္ခာရွှေနဲ့ ကွပ်ထားတယ်။ ဖုတစ်ခု
တည်းတင် သူ့ထက်အဖိုး တန်တယ်ဆိုတဲ့သောာ။ မျက်
မှန်ကြီးတစ်လက်လည်း အပိုအောဒါး တပ်ထားလိုက်လေး
တယ်။ အဲဒီမျက်မှန်တပ်လိုက်တဲ့ အတွက် သူ့မျက်စိက
နှုတ်မှုလလောက် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မမြင်ရတော့ဘူး။ ခြေ
ထောက်မှာလည်း အတော်အစီးရခက်မယ့်သား ရေပြောင်
ဖိနပ်တစ်ရဲစီးထားတယ်။ ဒါကြောင့် လမ်းလျောက်တဲ့
အခါ အချိုးမကျဘူး။ ဘောင်းဘိကလည်း သူများနဲ့ မတူ
ဘူး၊ တအားကျပ်တောက်နေတယ်။ အထိုင်အထာ မသက်

သာဘူး။ ခြုံပြောရရင် လူက ပုဂ္ဂစ်လိုလိုနှဲကောင်လိုလို
ပုံစံမျိုး ဖြစ်နေတယ်။ မျက်စိထဲမှာ နည်းနည်းလေးမှ
အချိုးမကျဘူး။ အဲဒီအချိုးမကျတဲ့ သတ္တဝါက ကျွန်တော်
ဝင်လာတဲ့ အချိုန် ဇည်ကြိုကောင်တာနား ကပ်လာပြီး
မမြင်ရတဲ့ မျက်မှန်ကြီးကို ဟိုပင့်သည်ပင့်လုပ်ပြီး ဇည်
ကြိုစာရေးကို စကားမပိုကလာနဲ့ လုမ်းပြောတယ်။

‘ခညာ ခညာ၊ ကျေးဇူးပြုသောအားဖြင့် ကျွန်တော်ကို
သက်ကူးနည်းနည်း သာအိတ်နည်းနည်းပေးစမ်းပါ’တဲ့။
စာရေးက ဘာလဲဟဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ လူပုံကို တစ်ချက်
မေ့ကြည့်လိုက်ပြီး အံဆွဲထဲက စက္ကၢာၤတစ်ထပ်နဲ့ စာအိတ်
သုံးလေးအိတ် ထုတ်ပြီး ကောင်တာပေါ် လုမ်းတင်ပေး
လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သူ့စာရင်းစာအုပ်တွေ ဆက်ကြည့်
နေတယ်။ အဲဒီအချိုန် ဟိုသတ္တဝါဖြစ်ပျက်နေတဲ့ပုံ ခင်
ဗျားတို့ မြင်စေချင်တယ်။ သူက သူ့အလိုဆန္ဒမှန်သမျှ
ကို အလိုလိုကြိုသိတဲ့ အစေအပါးတွေနဲ့ နေထိုင်ကြီးပြင်း
လာရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။ သူ့ဘာသာ ဘာမှ မလုပ်တတ်ဘူး။
မမြင်ရတဲ့ မျက်မှန်ကို ပြန်နေရာချပြီး စာရေးကို လုမ်း
အော်တယ်။

‘ဒီမာ ဒီမာ၊ ဒီဘက်လုညွှုပါဦး ခညာ၊ ဒီဘက် ခကာ
လုညွှုပါ၊ အလုပ်သမားတစ်ယောက် ခိုင်းပေးစမ်းပါ၊ ဒီ
ဘာတွေ ဟိုစားပွဲကို ပို့ခိုင်းပေးပါ’တဲ့။ ဘယ်လောက်

စိတ်ညှစ်စရာအောက်လီဆန်ချင်စရာကောင်းတဲ့သတ္တဝါ
လဲ။ အဲဒီစက္ခၢုန့်စာအိတ်ကို ပေနှစ်ဆယ်လောက် ၈။
တဲ့စားပွဲဆီသူ ယူသွားလို့မရဘူး။ သူ့လက်တွေက ကြြ
တက်နေတယ်၊ အောက်ကို ချလို့မရဘူး။

အဲဒီလို လူ့ပေါက်ပန်းမျိုးတွေ ကျွန်တော် သိပ်စိတ်
ကုန်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ခင်ဗျားတို့မှာ အရင်းအနှံး
မရှိဘူး၊ မိဘအမွှာအနှစ် မရှိဘူးဆိုတဲ့ကိစ္စ ၀၇းမနည်းနဲ့။
အဲဒါ ကောင်းတယ်၊ ကျွန်တော် ၀၇းသာတယ်လို့ ပြော
တာ။ ငွေအရင်းအနှံးက အရေးမကြီးဘူး၊ ခေါင်းထဲမှာ
ဦးနှောက်ရှိဖို့က အရေးကြီးတယ်။ စဉ်းစားချင့်ချိန်တတ်
ဖို့လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တာလုပ်တတ်ဖို့ပဲ အရေးကြီးတယ်။

အော် တိုးစတိုးဝယ် ရခဲ့သည့် သင်ခန်းစာ

နယူးယောက်က ကုန်သည်ကြီး အော် တိုး စတိုးဝယ်။
အားလုံးသိပါတယ်။ သူ့ခေတ်က အမေရိကမှာ အချမ်း
သာဆုံးသူငွေးကြီးပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ငယ်ငယ်တုန်းက အင်
မတန် ဆင်းရဲတယ်။ သူ အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်း စ
တော့ အရင်းအနှံးဆိုလို့ တစ်ဒေါ်လာခွဲပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီ
အရင်းအနှံးနဲ့ အပ်ချည်လုံးရယ်၊ အပ်ရယ်၊ ကြယ်သီးတွေ
ရယ် ဝယ်ပြီး ရောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ပစ္စည်းတွေက
ရောင်းမစွာဘူး။ ဘယ်စွာမလဲ၊ လူမကြိုက်တဲ့ပစ္စည်းနဲ့

ဝယ်ထားတာကို။ အဲဒီတော့ သူ ရှုံးတယ်။ ရှစ်ဆယ့်
ခုနစ်ပြားခွဲတိတိ ရှုံးသွားတယ်။ နှင့်ထက်တစ်ဝက်မက
ဆင်းရဲသွားတယ်။

အဲဒီတော့ လူတစ်ယောက် ဆင်းရဲတယ် ဆိုတာ
ဘယ်အခါမျိုးမှာ ဆင်းရဲသလဲ။ ခင်ဗျားပစ္စည်း လူ
မကြိုက်တဲ့အခါ ဆင်းရဲတယ်။ ခင်ဗျားပစ္စည်း၊ ခင်ဗျား
ကျွမ်းကျင်မှာ၊ ခင်ဗျားလုပ်ဆောင်နိုင်မှုတွေ ရောင်းမစွဲ
ဘူး၊ ခင်ဗျားလက်ထဲပဲကျွန်ုံနေရင် ခင်ဗျား ဆင်းရဲတယ်။
အဲဒါ အရေးကြီးတဲ့ သင်ခန်းစာ။ အဲဒီသင်ခန်းစာကိုထိ
ထိရောက်ရောက် အသုံးချုတတ်ဖို့ လိုတယ်။

အော်တို့ စတိုးဝပ်ဟာ အရောင်းအဝယ် လုပ်ချင်
တယ်၊ ဒါပေမဲ့ လူတွေဘာလိုချင်သလဲ သူ မသိဘူး။ မသိ
ဘဲ ရမ်းဝယ်တော့ လူ မလိုချင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေ ဖြစ်နေ
တယ်။ အဲဒီတော့ သူ.လက်ထဲ ကျွန်ုံနေတယ်၊ သူ ရှုံး
တယ်။ ဒါကို စတိုးဝပ်သဘောပေါက်ပြီး တစ်သက်လုံး
အတွက် သင်ခန်းစာယူတယ်။ လူတွေ ဘာလိုချင်သလဲ
သေချာအောင် အရင်ဆုံးလုပ်ပြီးမှ ရောင်းကုန်ပစ္စည်းတွေ
ငါဝယ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ အီမ်ပေါက်
စေ လိုက်မေးတယ်။ ဘာပစ္စည်းလိုချင်သလဲ၊ သင့်တင့်
တဲ့ နှစ်းထားနဲ့ ရရပါစေမယ်။ အဲဒီလို လိုက်မေးပြီး လူ
တွေ ဘာဝယ်ချင်တယ်ဆိုတာ သေချာတော့မှ သူ.မှာ

ကျွန်ရှိနေတဲ့ ပိုက်ဆံ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပြားခဲ့ကို ရင်းနှီး
ပြီး အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းကို ဆက်လုပ်တယ်။ အဲဒါ
တော့မှ သူ စပြီး အောင်မြင်တယ်။

ဈေးရောင်းဈေးဝယ်ကိစ္စမှ မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့
ဘာအလုပ်လုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဘယ်လုပ်ငန်းနဲ့ အသက်
မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသည်ဖြစ်စေ။ ရှေ့နေ့ကျောင်းဆရာ၊
ဆရာဝန်၊ အိမ်ရှင်မှ၊ ဘယ်သူ၊ အတွက်ဖြစ်ဖြစ် အဲဒါ သင်
ခန်းစာဟာ အရေးကြီးတယ်။ လူတွေဘာအလိုဏ်သုတေသန
အရင်ဆုံးသိအောင်လုပ်ပါ။ ပြီးတော့မှ အဲဒါလိုအပ်ချက်
ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရေးအတွက် ကိုယ့်မှာရှိသမျှ စွမ်းအားကို
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါ။ အဲဒါဆိုရင် မှချက်အောင်မြင်ရမှာပဲ။ စတိုး
ဝပ်က ဒီစနစ်အတိုင်း ကျင့်သုံးတော့ သန်း ငွေ ချမ်းသာ
သွားတယ်။

အဲဒါတော့ တချို့က ပြောမယ်၊ နယူးယောက်မှာတော့
ခင်ဗျားပြောတဲ့ အတိုင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့ဗျာ၊ ဒါပေမဲ့
ဖိုလ်အလုပ်ဖိုးယားလိုနေရာမှာတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဘာညာ။

မလုပ်ပါနဲ့။ ကျွန်တော် ပြောမယ်။ နယူးယောက်
မှာ ကောက်တဲ့ စာရင်း၊ ယားနော်၊ သေသေချာချာလုပ်
ထားတာ။ ဘာတဲ့လဲ။ နယူးယောက်မြို့မှာ ဒေါ်လာ ၁၀
သန်းအထက် ချမ်းသာတဲ့သူငွေး ၁၀၇ ယောက်ရှိတယ်
တဲ့။ ဟာ၊ အဲဒါ နယူးယောက်သွား၊ အလုပ်လုပ်ပြီး ချမ်းသာ

တာမဟုတ်လို့ ဘာတုံးပြောစရာရှိတယ်။ မဟုတ်ဘူး။
စာရင်းက မပြီးသေးဘူး။ အဲဒီကျင့်ကြွယ်သူငွေး ၁၀၇
ယောက်အန်က် ၇ ယောက်သာ နယူးယောက်မှာစီးပွား
ရှာပြီး ချမ်းသာတာတဲ့ ကျွန်ုင်လူတစ်ရာက ချမ်းသာပြီးမှ
နယူးယောက် တက်လာတာ။ အဲဒီလူတစ်ရာထဲမှာမှာ ၆၇
ယောက် တိတိဟာ လူဦးရေ ၆၉၁၅၈ ထောင်မပြည့်တဲ့ မြို့
သေးသေးလေးတွေမှာ အလုပ်လုပ်ပြီး ချမ်းသာလာကြ
တာ။ ပြီးတော့ ဒီစာရင်းကောက်တဲ့ အချိန်က အမေရိက
မှာ အချမ်းသာဆုံးဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူဦးရေ ၃၅၀၀ ပဲ
ရှိတဲ့ မြို့ကလေးတစ်မြို့မှာ နေတယ်။ ခဏနေ့နေတာ
မဟုတ်ဘူး၊ တစ်သက်လုံး နေတာ။ ဘယ်မှကို မပြောင်း
ဘူး။ အဲဒီတော့ ခင် ဗျား ဘယ်မှာ နေသလဲ ဆိုတာ
အကြောင်း မဟုတ်ဘူး၊ ခင် ဗျား ဘာလဲ ဆိုတာသာ
အကြောင်း။ အဲ မြို့အကြီးအသေးကိစ္စ စဉ်းစားစရာရှိ
လာမယ် ဆိုရင်တော့ မြို့အသေးဟာ ကြီးပွားဖို့ အခွင့်
အရေး ပိုပေးတယ်ဆိုတာ မမေ့နဲ့။

ကြီးပွားအောင် လုပ်သွားပုံနဲ့ပတ်သက်လို့ အကောင်း
ဆုံး နမူနာတစ်ခု ကျွန်ုင်တော်ပြောပါဦးမယ်။ ဓမ္မန် ဂျက်
ကော့ဖြုံအက်စတာ။ ဒီကနေ့အက်စတာ မိသားရှု ချမ်း
သာသမျှ စနေ့စွာကို ရှာပေးခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး။ နောက်
ပိုင်း သူ့အဆက်အစွယ်တွေလည်း ရှာကြပါတယ်။ ဒါ

ပေမဲ့ သူ ရှာခဲ့တာက နောက်လူအားလုံး ရှာသန္တ ၄၄
ပေါင်းထက်ပိုတယ်။

အက်စတာ ဦးထုပ်ရောင်းတဲ့နည်း

အဲဒီ အက်စတာဟာ ငယ်ငယ်တုန်းက ဆင်းဆင်းရဲရဲ
ကောင်လေး။ အဲဒီက တက်လာတာ။ အော်အော်ပိုင်းတစ်
ချိန်က သူ နယူးယောက်မှာ အမျိုးသမီးဦးထုပ်အရောင်း
ဆိုင် တစ်ဆိုင် စပ်တူပိုင်ခဲ့ဖူးတယ်။ မူလဆိုင်ရှင်က
အရောင်းအဝယ် မဖြစ်၊ အရှုံးပေါ်၊ ဆိုင်ကို သူ.ဆီပေါင်နဲ့
ရာကနေ သူနဲ့ ပါတနာဖြစ်တာပဲ။ ပါတနာဖြစ်တော့
ဘာလုပ်လဲ။ ဟိုလူ.ကို ဆိုင်မှာ မူလရှိတဲ့ ပစ္စည်းတွေနဲ့ပဲ-
ဆက်ထိုင်ခိုင်းထားခဲ့ပြီး သူကတော့ ပန်းခြံထဲ သွားထိုင်
တယ်။ အဲဒီမှာ သူ.လုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အရေးအကြီး
ဆုံး၊ မိမ်လည်းအကျေဆုံး အလုပ်ကို လုပ်တယ်။ ပန်းခြံထဲ
ဖြတ်သန်းသွားလာနေကြတဲ့ အမျိုးသမီးချောချောတွေ
ကို သေသေချာချာလို့က်ကြည့်တဲ့ အလုပ်။ အဲဒီတော့ ဒီလို
လူမျိုး မချမ်းသာရင် ဘယ်သူချမ်းသာမလဲ။ တကယ်ပါ၊
ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားကြည့်။ သူ.ရှေ့က အမျိုးသမီး တစ်
ယောက် ဖြတ်သွားတယ်။ အမျိုးသမီးက ချောချောလှလှ၊
လမ်းလျောက်ပုံကလည်း ကြွေကြွေချော့၊ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ယုံ
ကြည့်မှုအပြည့်နဲ့။ တစ်ကဗ္ဗာလုံး ဂိုင်းအုံကြည့်မယ် ဆို

ရင်တောင် ခြေလှမ်းပျက်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ အသွင်
အပြင်မျိုး။ အဲဒါဆိုရင် ဒီအမျိုးသမီး ဆောင်းတဲ့ ဦးထုပ်
ကို သူ သေသေချာချာ လိုက်ကြည့်ပြီး ပုံပန်းသဏ္ဌာန်၊
အပေါ်ယုံမှာ ချိတ်တွဲထားတဲ့ အဆင်တန်ဆာ အတွန်。
အတက်တွေ၊ ဘေးအနားပတ်မှာက ဘယ်လို့၊ ရှေ့နား
က ဘာလေး။ ကျွန်တော်တော့ မိန်းမဆောင်းဦးထုပ်တွေ
နဲ့ ပတ်သက်လာရင် ဘာမှ ရေရေရာရာ မပြောတတ်ဘူး။
သူတို့ဟာတွေကလည်း ဒီနေ့ဒီပုံစံ ခေတ်စားရင် နောက်
တစ်နေ့ နောက်တစ်မျိုး ဖြစ်နေတာကိုး။

ထားပါတော့။ အက်စတာကတော့ သူ မြင်လိုက်ရ^၁
တဲ့ ပုံစံကို သေသေချာချာ မှတ်သားပြီး ဆိုင်ကို ချက်ချင်း
ပြီး၊ သူ့ပါတနာကို အဲဒီလို့ အဲဒီလိုပုံစံမျိုး ဦးထုပ်လိုက်
ရှာ၊ မျက်နှာစာ ပြခန်းမှာ အမြန်ဆုံးတင် ဆိုပြီး သူက
ပန်းခြံပြန်သွား၊ ဆက်ကြည့်။ နောက်ထပ် အမျိုးသမီး
တစ်ယောက်၊ ပထမအမျိုးသမီးနဲ့တော့ ရပ်ရည်ချင်း
သဏ္ဌာန်ဟန်ပန်ချင်း မတူဘူး။ သို့သော် သူလည်းသား
သားနားနား၊ သူ့နည်းသူ့ဟန် သူ့ပုံစံနဲ့ စတိုင်ကျကျ
ဆိုရင် သူကော ဘယ်လိုဦးထုပ်မျိုး ဆောင်းသလဲ၊ သေ
သေချာချာကြည့်၊ ဆိုင်ပြန်ပြီး၊ ကဲ တင်စမ်း အဲဒီဦးထုပ်
မျိုး။ ဒါပဲ။ ဆိုင်မှာ လူမကြိုက်တဲ့ ဦးထုပ်တွေ မျက်နှာ
စာမှန်ရှိုးကော်မှာ ပြထားပြီး၊ ကိုယ်က ဆိုင်ထဲမှာ ဝယ်သူ

ကို ထိုင်စောင့်နေလို့ ရမတဲ့လား။ ဘယ်သူမှ ဝင်မလာ၊
သူများဆိုင်က ဦးထုပ်ပဲ ဝယ်ဝယ်သွားကြတော့မှ လူတွေ
ကိုက ဘာ ညာ လျှောက်ကလော်ဆဲနေလို့ ဖြစ်မလား။
အက်စတာကတော့ အပြင်မှာ လှလှပပသားသားနားနား
အမျိုးသမီးတွေ ဝတ်ထား ဆောင်းထားတဲ့ ဦးထုပ်မျိုးကို
မှ သူ့ဆိုင်ရေးခန်းမှာ ဗန်းပြုးပြောင်းတယ်။ အဲဒါ သူ
ကြီးများတဲ့ အဓိကအကြောင်းပဲ။

ဒီကနေ့ကျွန်တော်တို့မြို့မှာ အထူးသဖြင့် ကုန်ပစ္စည်း
ထုတ်လုပ်ရောင်းချမယ့် လူတွေအတွက် အခွင့်အလမ်း
တွေ အများကြီး ပေါ်ပေါ်ကိန်နေတယ်။ သို့သော်တစ်ချိန်
တည်းမှာပဲ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ စက်ရုံ အလုပ်ရုံများကို
အစုစပ်ပိုင်ဆိုင်တဲ့ စတော့ရှယ်ယာရှင်တွေနဲ့ အဲဒိုပိုင်ရှင်
တွေဆီမှာ အလုပ်လုပ်ရတဲ့ဝန်ထမ်းတွေဆိုပြီး နှစ်ပိုင်းဟာ
သေသေချာချာကြီး စည်းခြားပြီး ရှိသလို ဖြစ်နေတယ်။
အဲဒါကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်
မှာ လူအများစုမှာ စိတ်ဓာတ်ကျတာ ညိုးကယ်တာတွေ
ဖြစ်နေတယ်။ အလုပ်သမားဆိုတဲ့ လူများစိတ်မှာ သူတို့
တစ်တွေဟာ လက်ရှိအခြေအနေက ဘယ်လို့မှ တက်
မလာနိုင်အောင် ဖိနိုင်ခံထားရတယ်၊ သူတို့ခေါင်းထက်
မှာ သူတို့ဟောက်ထွက်လို့ မရနိုင်တဲ့ အမာခံလွှာကြီးတစ်ခု
ဖုံးလွှမ်းနေတယ်၊ ငွေရှင်ကြေးရှင် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးတွေ

ဟာ သူတို့ထဲက် အဆမတန်းမြင့်မားတဲ့နေရာကိုရောက်
ရှိသွားကြပြီ၊ ဒီလူတွေက အောက်ကို ဘယ်တော့မှ င့်
ကြည့်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ သူတို့ဆီက အကူအညီရဖို့ လုံးဝ
မျှော်လင့်စရာမရှိဘူး စသည်ဖြင့် မြင်နေကြတယ်။ ကျွန်ုင်
တော်တို့ လူတွေ ခေါင်းထဲမှာ အဲဒီလို အတွေး အဲဒီလို
ခံစားချက်တွေ လွှမ်းမိုးနေတယ်။

ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့ကို ကျွန်ုင်တော် ပြောချင်တယ်၊ ဒီ
ကနဲ့ဟာ ကျွန်ုင်တော် တို့ တိုင်းပြည် ရဲ့ သမိုင်းတစ်
လျှောက်မှာ ဆင်းရဲသား တစ်ယောက် သူငွေးဘဝ
ရောက်နိုင်မယ့် အခြေအနေ အခွင့်အလမ်းတွေ အများ
ဆုံး ပေးနေတဲ့ အချိန်ပဲ။ အခုခု ဟောဒီ ကျွန်ုင်တော်တို့
ဖိုလ်ဒဲလ်ဖီးယားမြို့မှာလည်း ထိနိုင်းလည်းကောင်းပါ။
ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်လူတွေ စိတ်ဓာတ်ကျနေကြတယ်။ မဖြစ်
နိုင်ဘူးထင်ပြီး လက်မိုင်ချနေကြတယ်။ အဲဒီအကြောင်း
တစ်ခုတည်းကြောင့်ကို သူတို့ကြီးပွားရေးလမ်း ပိတ်နေ
တာ။ ဒါပဲ။ တြေားဘာမှ မရှိဘူး။ ဆင်းရဲသားလောက
က သူငွေးလောကကို ကူးသန်းမယ့် လမ်းမကြီးဟာပွင့်
နေတာပဲ။ ဒါကို ကိုယ့်ဘာသာ မပိတ်ပါနဲ့။

ကျွန်ုင်တော် သိတယ်။ ဒီနေ့ အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေ
မှာ ပြဿနာကြီးနှစ်ရပ်ရင်ဆိုင်နေရတယ်။ အဲဒီပြဿနာ
ကြီးနှစ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းပို့နည်းလမ်းက အရှင်းလေးပါ။ ဒါ

ပေမဲ့ အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေက မဖြရင်းဖို့မကြီးစားဘူး။
သူတို့ကိုယ်တိုင်က အရင်းရှင်ကြီးများလိုပဲ ပြသုနာ
မဖြရင်းနိုင်အောင် ကြီးစားပမ်းစားပိတ်ဆိုတားဆီးနေ
ကြတယ်။

လုပ်အားနဲ့ အရင်း

ကျွန်တော်ပြောပါမယ်။ အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေမှာ ဒုက္ခ
ရောက်နေတဲ့ ကိုစွဲကြီးနှစ်ခုအနက် တစ်ခုက ဘာလဲ ဆို
တော့ လုပ်အားစွမ်းရည် မတူညီတဲ့ အလုပ်သမား အား
လုံးကို တန်ဖိုးတစ်ပျိုးတည်း သတ်မှတ်ချင်နေတဲ့ ကိုစွဲ။
အဲဒီကိုစွဲအတွက် ဘာလုပ်သလဲ ဆိုတော့ တစ်နေ့မှာ ငါး
ဒေါ်လာ ရရှိုင်တဲ့ အရည်အချင်းရှိတဲ့ အလုပ်သမားကို
တစ်နေ့ နှစ်ဒေါ်လာခွဲပဲ ရအောင် လျှော့ချုပစ်တယ်။ ဘာ
ကြောင့်လဲ ဆိုတော့ တစ်နေ့လုံးနေလို့မှ ဆင့်ငါးဆယ်
(ဒေါ်လာဝက်) ရစရာအကြောင်းမရှိတဲ့ အဖျင်းဆုံး အတုံး
ဆုံး အလုပ်သမားနဲ့ ညီတူညီမှု ဖြစ်စေချင်လို့။ အဲဒါ
အလုပ်လုပ်သူများအတွက် အန္တရာယ်အကြီးဆုံး၊ စိတ်
ဓာတ် ကျွစရာလည်း အကောင်းဆုံးကိုစွဲ။ ဒီပုံစံအရ
အလုပ်သမားတစ်ယောက်ဟာ သူ့အလုပ်ကိုပိုကောင်း
အောင်၊ ပိုအရည်အသွေးမြင့်မားလာအောင်၊ သူ့များတွေ
ထက် အချိန်နာရီပိုများအောင် ဘယ်လောက်ပဲ လုပ်လုပ်

အဲဒီအတွက် သူဘာအကျိုးရလှိုမှုခံစားရစရာမရှိတော့
ဘူး။ ဒါ အင်မတန်အန္တရာယ်ကြီးတဲ့ ကိစ္စ။

အလုပ်သမားတိုင်း မိမိဘာသာ လွတ်လပ်စွာ ရပ်
တည်နိုင်သူတွေဖြစ်ဖို့၊ အမေရိကန်တိုင်း တြေား အမေ
ရိကန်တွေနဲ့ တန်းတူ ညီမျှနိုင်ဖို့ဆိုရင် အလုပ်လုပ်သူ
တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ.တန်ရာတန်ဖိုးကို တောင်းဆို
ခွင့် ရယူခံစားခွင့် ရှိရလိမ့်မယ်။

အလုပ်သမား တစ်ယောက်ကို အရင်းရှင်က ‘ဟေ့
မင်းတန်ဖိုးရဲ့ တစ်ဝက်ပဲ လုပ်ကွာ’လို့ ခိုင်းစေတာမျိုး
ခွင့်မပြုသင့်သလို့၊ ‘ခင်ဗျား အရင်းရှင်အတွက် ခင်ဗျား
စွမ်းရည်ရဲ့ တစ်ဝက်ပဲ လုပ်ဗျာ’လို့ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ
က ပြောတာမျိုးလည်း ခွင့်မပြုသင့်ဘူး။

အဲဒီတွော့ သတ္တိရှိပါ။ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရပ်တည်
ကြပါ။ အဲဒါဆိုရင် အလုပ်သမားအနေနဲ့ သူဆင်းရဲ့ ဘဝ
က လူချမ်းသာဘဝကို တက်လှမ်းဖို့ လမ်းပွင့်လာပါလိမ့်
မယ်။

အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေမှာ ရှိနေတဲ့ သူတို့ဘာသာ
သူတို့ ဖြေရှင်းရမယ့် နောက်ပြဿနာတစ်ခုက သူတို့ဆီ
လာလာပြီး ဓနရှင်ရဲ့ ရက်စက်ယုတ်မာမူတွေ၊ ဖိန္ပ်ချုပ်
ချယ်မူတွေအကြောင်း အာပေါင်အာရင်းသန်သန် ဟော

ပြောကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ။ ဒီလူတွေရဲ့ ဟောလုံး ပြောလုံး
တွေ ကြားရဖန်များလွန်းလို့ ကျွန်တော်တော့ တစ်ရေးနှီး
ထပြောခိုင်းတောင် ပြောလို့ ရနေပြီ။ ကျွန်တော်လည်း
အလုပ်သမားတွေကြားထဲ့ နေလာခဲ့သူပါ။ ကိုယ်တိုင်
လည်း အလုပ်လုပ်နေသူ တစ်ဦးပါ။ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ
တွေက သူတို့ရဲ့ သင်းလုံးကျွန်တော်အစည်းအဝေးတွေများ
တရားဟောဖို့ဖိတ်ခေါ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဟောကြပြောကြ
တာ ကျွန်တော်မကြာခကာ နားထောင်ခဲ့ရဖူးပါတယ်။
ရိုးရိုးသားသား အလုပ်လုပ်ကိုင်နေကြတဲ့ အလုပ်သမား
ထဲရော့ ထွက်ပြီး ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘာပြောသလဲ။

‘ရိုးသားသော ကြိုးစားသော ရဲဘော်အလုပ်သမား
အပေါင်းတို့၊ ခင်ဗျားတို့ဟာ ဒီကမ္မာကြိုးရဲ့ ဓနအရင်း
အနှီး အားလုံးကို ဖန်တီးပေးနေသူတွေဖြစ်တယ်၊ မင်းနှီး
ရာဇာတွေအတွက် နှစ်းတော်ကြိုးဓတ္ထ ခင်ဗျားတို့ ဆောက်
လုပ်ပေးခဲ့ကြတယ်၊ ကုန်းမြေပေါ်မှာ မိုးရထားလမ်းတွေ၊
ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာပြင်မှာ မိုးသဆော်ကြိုးတွေ ခင်ဗျားတို့
စွမ်းအားနဲ့ တည်ဆောက်ပေးခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီ
အတွက် ခင်ဗျားတို့မှာ ဘာတွေ အကျိုးခံစားရသလဲ။
နောက်ဆုံးတော့ ခင်ဗျားတို့မှာ ကျွန်ဘဝ ကျွန်ဘဝပဲ
မဟုတ်လား။ အရင်းရင်က ခင်ဗျားတို့ကို မှန်းမှန်းညက်
ညက် ကြအောင် မြေမှာ ချုန်းနေတယ်၊ သူမှာက ခြုံ

ကြီးဝင်းကြီး တိုက်တာအိမ်ရာကြီးတွေနဲ့၊ သူ့ဘဏ္ဍာ
တိုက်ထဲမှာ ရွှေတုံးရွှေခဲတွေ အပြည့်နဲ့၊ သူက ဒါတွေနဲ့
စည်းစိမ်ခံရုံကြည့်နဲ့ပျော်ရွင်နေရုံမက ခင်ဗျားတို့ဆင်းရုံ
ခုက္ခရောက်နေတာကိုပါကြည့်ပြီး အားရကျေနပ်နေသေး
တာ၊ တကယ်က သူ့မှာရှိသမျှ ဓနဉာဇာဟာ ခင်ဗျားတို့
ခန္ဓာကိုယ်ထဲနှလုံးသားထဲက အသွေးအသားတွေနဲ့ သွေ့နှုန်း
လုပ်ပေးခဲ့ရတာတွေချည်းမဟုတ်လား’

ဒီလိုစကားမျိုးတွေ သူတို့ပြောကြတယ်။ စဉ်းစား
ကြည့်ပါ။ ဒါတွေဟာ အားလုံးအလိမ်အညာတွေချည်း
ပါ။ မဟုတ်တမ်းတရားလျှောက်ပြောနေကြတာတွေ
မှန်းနားထောင်သူ အများစုလည်းသိကြတာပါ။ ဒါပေမဲ့
ဒီစကားတွေပဲ ထပ်တလဲလဲကြားနေရတယ်။ အရင်းရင်
တွေ ယုတ်မာတယ်၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတယ်၊ အလုပ်
သမားတွေ ကျွန်းခံနေရတယ်။

မလုပ်ပါနဲ့၊ မဟုတ်တာတွေ မပြောပါနဲ့။ တိုင်းပြည့်
ချစ်တဲ့လူမှန်ရင်၊ ဒီတိုင်းပြည့်ကြီး တကယ်တို့တက်စေ
ချင်ရင်၊ တိုင်းပြည့်မှာ လူအများကောင်းစားတာ မြင်ချင်
ရင် အရင်းသမားနဲ့ လုပ်အားသမား ညီညီညာညာလက်
တွဲလာအောင် စိတ်တူသဘောတူ ရပ်တည်လာအောင်
သာ ကိုယ်စွမ်းညာက်စွမ်းရှိသမျှ ဆောင်ရွက်ပေးပါ။
လုပ်အားနဲ့ အရင်းကို ဘယ်တော့မှ မခွဲပါနဲ့။ ဒီနှစ်ခု

ကို ခဲ့အေးဖို့ကြီးစားတဲ့လူ၊ ရန်တိက်ပေးဖို့ကြံစည်တဲ့လူ
ဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ရန်သူပဲ။

တိထွင်သူများ

နောက်တစ်ချက်၊ ဆိုပါတော့ ကျွန်တော် အခုဒီပရိသတ်
ထဲ ဆင်းလျှောက်ပြီး က ကျွန်တော့ကို ခင်ဗျားတို့ ဖို့
အဲလ်ဖီးယားက တိထွင်သူပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးစမ်း
ပါလို့ ပြောမယ်ဆိုပါတော့။ ခင်ဗျားတို့က ဆိုမယ်၊ ‘ဟာ
ဖို့လ်အဲလ်ဖီးယားမှာ တိထွင်သူ မရှိပါဘူး၊ ကျွန်တော်တို့
က အင်မတန်နောက်ကျတဲ့ နှေးကျွေးတဲ့ ဒေသပါ’လို့ ဆို
ကြမယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ လက်မခံဘူး၊ ခင်
ဗျားတို့ဆိုမှာ အဲဒီစက်ကိရိယာပစ္စည်းအမျိုးမျိုးတွေ ကြံ
စည်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသူများလို့ တိထွင်သူ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအများ
ကြီးရှိတယ်လို့ပဲ ဆိုမယ်။ ဘာကြောင့်လဲ။ တိထွင်သူတွေ
ဆိုတာ နို့မူလကတော့ လူသူမသိကြတဲ့ ရိုးရိုးသာမန်
လူတွေပါ။ နောင်တစ်နေ့ကမူးအတွက် အကြီးကျယ်
ဆုံး အကျိုးပြုမယ့် တိထွင်သူ ပုဂ္ဂိုလ်လောင်းလျာဟာ
လောလောဆယ်မှာ သူ့ကိုယ်သူ ဘယ် သည်လောက်
မျှော်မှန်းထားဦးမလဲ။ အဲသည် အမျိုးသား သို့မဟုတ်
အမျိုးသမီးရဲ့စိတ်ထဲမှာ ‘ဟာ ငါကတော့ ဘာမှတိထွင်
နိုင်မယ့်သူ မဟုတ်ပါဘူးလို့ပဲ’ ထင်နေ့်းမယ်။

ဒါထံးစံပါ။ တိထွင်မူသမိုင်းကြောင်းတွေဖတ်ကြည့်
 ရင် ခင်ဗျားတို့ အံ့ဩကြမယ်။ ဘာကြောင့်လဲ။ ဇရာမ
 တိထွင်မူကြီးတွေပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေဟာ နောက်
 တော့မှုသာ ဇရာမပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်သွားကြတာ။ အစပိုင်း
 တုန်းက သူတို့ကိုယ်သူတို့ အဲဒီလောက် ကြီးကျယ်တဲ့
 အလုပ်ကြီး ဖြစ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်လိမ့်
 မယ်လို့ ကြိုတင်မြင်ယောင်ထားကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါ
 ပေမဲ့ အောင်မြင်ပြီးတဲ့ အချိန်လည်း အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ
 သွားကြည့်ပါ။ ဘယ်လို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေလဲ။ တကယ်
 ရိုးရိုးစင်းစင်း နေထိုင်တဲ့ လူတွေ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ရှင်းရှင်း
 ပြောသွား၊ သာမန် သူလို့ငါလို့ စဉ်းစားညာ၏မျိုးနဲ့
 သဘာဝကျကျ စဉ်းစားကြသွေပဲ။ အရေးကြီးတာ
 တစ်ချက်ပဲ သူတို့မှာ ထူးခြားတာ ရှိတယ်။ အဲဒါက သူ
 တို့ ပတ်ဝန်းကျင်လောကမှာ ဘယ်အရာတစ်ခု လိုအပ်
 နေတယ်ဆိုတာ သူတို့မြင်တယ်။ ပြီးတဲ့နောက် အဲဒီကိစ္စ
 ကို အပြည့်ဝဆုံး နားလည်နိုင်ဖို့နဲ့ အစွမ်းကုန်ဖြည့်ဆည်း
 ပေးနိုင်ဖို့ သူတို့ကြိုးစားကြတယ်။ ဒါပဲ။ အဲဒီအခါမှာ
 အမှတ်မထင် တိထွင်မူကြီးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာတယ်။

အဲဒီတော့ ခင်ဗျားမှာ တစ်ခုတစ်ရာ တိထွင်ချင်တဲ့
 ဆန္ဒ ရှိမယ်ဆိုပါတော့။ ခင်ဗျားခေါင်းထဲက ခွေးသွား
 စိတ် ပင်နိုယ်တွေကြားမှာချည်း လိုက်မရာပါနဲ့။ အပြောင်း

မှာရှိနှင့်တဲ့ စက်ယန္တရားတွေကြားမှာချည်းလည်းလိုက်
မရှာပါနဲ့။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကို အရင်ကြည့်ပါ။ လူ
တွေမှာ ဘာတွေလိုအပ်နေသလဲ။ အဲဒီလိုအပ်ချက်ကို
ခင်ဗျား ဘယ်လိုဖြည့်ဆည်းနိုင်မလဲ။ စဉ်းစားကြည့်ပါ။
ကြံဆပါ။ လုပ်ပါ။ အဲဒါဆိုရင် နာဂုံက အိပ်မက်တောင်
မမက်ခဲ့ဖူးတဲ့ တိထွင်မူကြီးတစ်ခု ခင်ဗျား ထမြာက်
အောင်မြင်မှာပဲ။

တိထွင်သူကြီးတွေ ဆိုတာ ဇရာမ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ၊
ကိုယ်နဲ့ ဘာမှမဆိုင်တဲ့ လူတွေလို့ မအောက်မေ့ပါနဲ့။
ဇရာမတိထွင်သူကြီးတွေသွားကြည့်ရင် တကယ် ရှိ:ရှိ:
ရှင်:ရှင်:ပုဂ္ဂိုလ်ချည်းပဲဆိုတာတွေ၊ ရလိမ့်မယ်။ ပိုပြီးကြီး
ကျယ်လေလေ ပိုပြီးရှိ:ရှိ:စင်:လေလေပဲ။ အဲဒါ တန်ဖိုးပဲ။
စက်ယန္တရားများလည်းကြည့်။ လုပ်ငန်းစွမ်းရည်ချင်းတူ
ညီမယ်ဆိုရင် တည်ဆောက်ပုံ ရှင်းလင်းတဲ့ စက်ဟာ ပို
တန်ဖိုးရှိတဲ့ စက်။

တကယ်တန်ဖိုးရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများဟာ အဲဒီအတိုင်း
ပါပဲ။ အနေအထိုင် အလွန်ရှိ:တယ်။ သူလိုင်းလိုသာမန်ပဲ
နေတယ်။ အမှတ်တမဲ့ကြည့်ရင် သူလုပ်နေတဲ့ အလုပ်ဟာ
ငါလည်းလုပ်နိုင်မယ်၊ လူတကာလုပ်နိုင်မယ်လို့ ထင်ရ
တယ်။ သူတို့မှာ ဟိုတ်ဟန်မရှိဘူး။ သူတို့နဲ့တော်းလူတွေ
ကြားမှာ စည်းခြားမထားဘူး။ ခင်ဗျားမှာ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုး

တစ်ယောက် အိမ်နီးနားချင်းရှိမယ်ဆိုပါတော့ 'ဟေ့
ဂျင်မဲ နေကောင်းရဲ့လား၊ ရွတ်မောန်းဆမဲ' စသည်ဖြင့်
အေးအေးဆေးဆေးပဲ၊ အပြန်အလှန် ခင်ခင်မင်မင်နှင့်
ဆက်စကားပြောလို့ရတယ်။ ဒါ ကိုယ်တွေ့။

ကျွန်တော် ဂျင်နာရယ်ဂါးဖီးလ် (နောက်တွင် အမေ
ရိကန် သမ္မတတစ်ဦးဖြစ်လာသူ) အထွေးဖွံ့ဖြိုးရေးမယ့်
အခါ သူ့အိမ်သွားတယ်။ သူ့အိမ်နီးချင်းတစ်ယောက်
က ကျွန်တော့ကို အိမ်နောက်ဖေးပေါက်က ခေါ်သွား
ပြီး 'ဂျင်မဲ၊ ဂျင်မဲ၊ ဗျို့ ဂျင်မဲ' နဲ့ လှမ်းခေါ်တယ်။ ချက်ချင်း
ပါပဲ ဂျင်မဲ ထွက်လာပြီး ကျွန်တော်ကို အိမ်ထဲ ခေါ်တယ်။
အဲဒါ ဂျင်နာရယ်ဂါးဖီးလ်၊ ကျွန်တော်တို့ခေတ်ရဲ့ အကြီး
ကျယ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်။

တကယ်ကြီးကျယ်ပြည့်စုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ဒီအတိုင်း
ပါပဲ။ တစ်ကြီးမှုလည်း ကျွန်တော် ဗာဂျို့နီးယားပြည့်နယ်
ရောက်တယ်။ အဲဒီက တက္ကသိုလ်တစ်ခုမှာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
ကြီးတစ်ယောက်ဆို ကျွန်တော်သွားတော့ ခြုံထဲများသစ်
ပင်လေး တစ်ပင် စိုက်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်ဆို လမ်း
ညွှန်တယ်။ ကျွန်တော် အဲဒီလူနားသွားပြီး 'ကျွန်တော်
တက္ကသိုလ်အဓိပတီကြီး ဂျင်နာရယ်ရောဘတ်၊ အိုး၊ လီနဲ့
တွေ့ချင်လို့ပါ' ပြောတော့၊ 'ကျွန်တော် ဂျင်နာရယ်လိပါ
ခင်များ'တဲ့။ တကယ်ကြီးကျယ်ပြည့်ဝတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ အ

ဒီလိုပဲ။ ဟိတ်ဟန်မရှိ၊ မာန်မာန်မရှိ၊ တကယ်ရှိုးရှိုးစင်းစင်းပဲ။ [ဂျင်နာရယ်လိကား အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်ကာလက တောင်ပိုင်းတပ်များ၏ စစ်သေနာပတိချုပ်အဖြစ် ဦးဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။]

ဇရာမ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများမှာ ဝင့်ဝါပလွှားမူကင်းသလို ဇရာမတိထွင်မူကြီးများဟာလည်း အခြေခံကတော့ရှိုးရှိုးစင်းစင်းစွေးတွေချည်းပါပဲ။

ကျွန်တော်စသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ ကလေးတွေကို ကမ္ဘာပေါ်မှာ အထင်ရှားဆုံး တိထွင်သူကြီးတွေ နာမည် ပြောစမ်းပါ ဆိုတော့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်က ထဲပြီးဖြေတယ်။ ကိုလဲဘတ်(စ)တဲ့။ အဲ သူလည်းသိပ်ကြီးမှားလှတယ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ပြောမယ်ဆိုရင် ပြောလို့ ဖြစ်တာကိုး။

ကိုလဲဘတ်(စ)

ကိုလဲဘတ်(စ)က ယာမြှုတစ်ခုဝယ်တယ်။ ဝယ်ပြီးတော့ အဲဒီမှာ လုပ်တယ်ပေါ့များ။ ပုံစံကတော့ ကျွန်တော့အဖော် ယာခင်း ကျွန်တော်ဆက်လုပ်ခဲ့ရသလိုမျိုး နေမှာပါပဲ။ ပေါက်ပြားလေး တစ်လက်ကိုင်၊ လယ်ကွင်းထဲ ဆင်းသွား၊ ကျောက်တုံးတစ်တုံးပေါ်ထိုင်ပြီး ငေးပေါ့။ ကိုလဲဘတ်(စ)ရဲ့နေရာက ပင်လယ်ကမ်းနားမှာ သမုဒ္ဒရာကြီး

လှမ်းမြင်ရတဲ့ နေရာများ။ အဲဒီမှာထိုင်ပြီး ပင်လယ်ဘက်
မျှော်ကြည့်တော့ ရွှေက်သဘောကြီးတွေ ဟိုအဝေးဆီ ရွှေက်
လွှင့်သွားတဲ့ အခါ ပိုဝေးသွားတာနဲ့ အမျှ ပင်လယ်ထဲ
တဖြည်းဖြည်း နိမ့်ဆင်းပြီး ပျောက်သွားတာ မြင်ရတယ်။
ပထမ သဘောကိုယ်ထည်၊ နောက် ရွှေက်အားအား၊ အဲဒီ
နောက် ရွှေက်တိုင်ထိပ်ဖျား၊ တဖြည်းဖြည်း ရေထဲနစ်သွား
သလို မြင်ရတယ်။ အဲဒီအချိန်ကတည်းက စပိန်သဘော
တွေကလည်း ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာထဲ နစ်ဆင်းသွားသလို
ဝေးဝေးလံလံခေါင်ခေါင်ဖျားဖျားတွေအထိ သွားနေကြ
ပြီကိုး။

ကိုယ်ဘတ်(စ)က ပေါက်ပြားလက်ကိုင်ရှိုးလုံးလုံးကို
ကိုင်ပြီး ရွှေက်တိုင်တွေ ရေထဲနစ်သွားတာ ထိုင်ထိုင်ကြည့်
ရင်း စဉ်းစားမိလာတယ်။ ဒီလက်ကိုင်ရှိုးအလုံးကို ပတ်
သွားရသလိုပဲ၊ နည်းနည်းဝေးသွားတော့ အောက်ဘက်
နိမ့်ဆင်းသွားသလို မြင်ရတယ်၊ ပိုဝေးတော့ အောက်ဘက်
ပိုနိမ့်သွား၊ ဒီထက်ဝေးတော့ အထက်ဘက် နှင့်နေရာပြန်
ရောက်လာ။ ကမ္ဘာကြီးလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ C အနောက်
စူးစူးကို တောက်လျောက် ရွှေက်လွှင့်ဆင်းသွားရင် အရှေ့
အိန္တိယရောက်များ။

ဒါပဲ၊ အရှင်းလေးပဲ။ ကိုယ်ဘတ်(စ) ခေါင်းထဲမှာ
ပေါ်လာတဲ့ အတွေး။ ရှင်းလင်းလွန်းလို့ကြီးကျယ်သွား

တာ။ တောင်ကြီးတွေလိုပဲ။ ကြည့်လိုက်စမ်းပါ၊ ရှင်းရှင်း
လင်းလင်း ထင်ထင်ရားရားကြီး မြင်ရတာပဲ။ ဒါပေမဲ့
ရှင်းလင်းထင်ရားခြင်းကြောင့်ပဲ သာမတောင်ကြီးဆိုပြီး
ဖြစ်လာရတာ။

တိထွင်သူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဆိုတာလည်း ဒီလိပါပဲ။
သူလိုင်းလို သာမန်လူတွေပဲ။ ရိုးရိုးစင်းစင်း ရှင်းရှင်း
တွေးသူတွေပဲ။ ကိုယ့်ဘေးက လူတွေမှာ ဘာတစ်ခုလို
အပ်နေသလဲ၊ အဲဒီလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းဖို့ သူတို့
ကြိုးစားကြတာပဲ။ ဒါပဲ။

ရတနာသိုက် တွေ့သွားကြသူများ

ကျွန်တော် တစ်ကြိမ်က အမြှောက်ကယ်ရို့လိုင်းနားနယ်မှာ
ဟောပြောတဲ့အခါ ပရိသတ်ထဲမှာဘဏ်က စွဲကိုင်စာရေး
တစ်ယောက်ပါတယ်။ သူ.ရှေ့တည့်တည့် ထိုင်နေတဲ့
အမျိုးသမီးက ဦးထုပ်ကြီးတစ်လုံး ခေါင်းထားတယ်။
အဲဒီနေ့ ဟောပြောချက်ထဲမှာ ကျွန်တော်တစ်ခု ထည့်
ပြောတယ်။ ‘ခင်များတို့အတွက် ဓနဉ�ာဏ် ခင်များ
တို့နားလေးမှာ ကပ်ပြီးရို့နေတယ်၊ နိုးလွန်းလို့ ခင်များတို့
မမြင်ကြဘူး၊ သူ.အပေါ် ကျော်ပြီး တြေားကို ကြည့်နေ
ကြတယ်’ ဆိုတဲ့ စကား။ ဒီစကား နားထောင်ပြီး အဲဒီ
စွဲကိုင်ပုဂ္ဂိုလ်က သူ.ဘေးနားက မိတ်ဆွေကို အဲဒီတင်ပဲ

ပြောတယ်။ ‘ကျူပ်အတွက် စန္ဒုစွာကတော့ အဲဒီဦးထုပ်
ထဲမှာ ရိုနေပြီဗျာ’တဲ့။ ဒီကိစ္စကို နောက်ပိုင်း သူ ကျွန်တော်
ဆို စာရေးလို့ သိရတာပါ။ အဲဒီနေ့က ကျွန်တော် ပြော
တဲ့အထဲမှာ ‘လူတွေရဲ့ လိုအပ်ချက် ဘယ်မှာရှိသလဲ၊ အဲဒီ
ရှိတဲ့ နေရာတိုင်းမှာ ရတနာသိုက် တစ်ခု ကိန်းအောင်း
နေတယ်’ဆိုတဲ့ စကားတစ်ခွန်းလည်း ပါခဲ့တယ်။ ကျွန်
တော် စကားကို သူသောပေါက်တယ်။ သူ၊ အတွက်
အကျိုးရှိအောင် ယူသွားတယ်။ သူ၊ ရှေ့က ထိုင်တဲ့ မိန်းမ
ရဲ့ ဦးထုပ်မှာ ‘ပင်’ တစ်ချောင်း ထိုးထားတယ်။ အဲဒီ ‘ပင်’
က သိပ်နေရာမကျသွား။ ဒီထက်ပိုပြီး အသုံးတည့်အဆင်
ပြေတဲ့ ‘ပင်’ မျိုး လုပ်သင့်တယ်။ လုပ်မယ်ဆိုရင်လည်း
ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒါ စဉ်းစားမိပြီး သူ တကယ်လုပ်ဖြစ်
သွားတယ်။ မိန်းမျိုးထုပ်တွေမှာ ထိုးမယ့် ပိုကောင်းတဲ့
‘ပင်’ တစ်ချောင်း။ နောက်ကျတော့ အဲဒီပစ္စည်းကို တစ်
ဦးတည်း ထုတ်လုပ်ချင်တဲ့သူက သူ၊ ဆိုက မူပိုင်ခွင့်ကို
ဒေါလာငါးသောင်းခွဲပေးပြီး ဝယ်သွားတယ်။ ကြည့်စမ်း။
ဟောပြောပွဲခန်းမထဲမှာ ထိုင်ရင်း ခဏ ချမ်းသာသွား
တာ။

အရေးကြီးတာက ဒါပဲ။ ခင်ဗျားမျက်စိတဲ့မှာ လူတွေ
အတွက် ဘာလိုအပ်ချက်တွေ မြင်နေသလဲ။
ဒါ အရေးကြီးတယ်။

ကျွန်တော်ဘတီတောင်ပေါ်အသက လုတစ်ယောက်
ကျွန်တော်သတီရသေးတယ်။ ဆင်းရုပါတယ်။ နှစ်ပေါင်း
နှစ်ဆယ်လောက် အရပ်က ကူညီထောက်ပံ့ထားရတဲ့လူ။
ဒီလူ၊ ခြိထဲမှာ မေပယ်ပင်ကြီးတစ်ပင် ရှိတယ်။ အကိုင်း
အက်တွေက သူ့တဲ့ခေါင်မိုးပေါ်အထိ ဖြန့်ကျက် အပ်
ဆိုင်းနေတယ်။ ကောင်းကင်ဘုံက ကောင်းချိုးမင်္ဂလာ
ပေးထားသလိုပါပဲ။

(မှတ်ချက်။ မေပယ်ပင် အမျိုးမျိုးရှိသည်။ သကြား
မေပယ်ပင် ဆိုသည်က ပင်စည်မှ အချို့ရည်တစ်မျိုး ထွက်
သည်။ ပင်စည်ထဲကို ထိုးဖောက်ကာ ပြန်တံတွေ့ခဲ့တပ်ပြီး
အောက်မှာပုံးဖြင့် အရည်ခံယဉ်ရသည်။ ငါးကို ကျိုချက်လျှင်
သကြားညီများရသည်။)

. အဲဒီအပင် ကျွန်တော်မှတ်မိပါသေးတယ်။ နွေဦး
ပေါက် ရောက်ပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့၏ယ်ငယ်တုန်းက
အဲဒီနားက ချာတိတ်တွေကလည်း အတော်ဆိုးတယ်ဗျာ။
နွေဦးပေါက် ရောက်ရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်က သူ့မေပယ်ပင်မှာ
ပုံးလေးတစ်လုံး ချိတ်ပြီး သကြားရည်ခံတယ်ဗျာ။ ပုံး
လေး ချိတ်ထားတာ ကျွန်တော်များကိစ္စ မြင်နေသေး
တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ခများသိပ်မရရှာဘူးဗျာ။ ကျွန်တော်
စောစောက ပြောတဲ့ ကျွန်တော်တို့၏ယ်ငယ်တုန်းက
ကောင်လေးတွေပေါ့၊ ဒီကောင်တွေ သိပ်ဆိုးတယ်။ ဒီလူ

ညအိပ်ပြီဆိတ္တုမှ တိုးတိုးတိတ်တိတ် သွားတဲ့ လူက
 သွားတယ်။ သူမန်က်အိပ်ရာက မထသေးခင် အစေ
 ကြီးထသွားတဲ့ လူက သွားတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီမှာ ပုံး
 ထဲ စုမိထားတဲ့ အချို့ရည်တွေ ခိုးသောက်ကြတာပဲ။ ဒီ
 ကောင်တွေ တကယ်လုပ်တာ။ အဲဒီတော့ အိမ်ရှင်ပုဂ္ဂိုလ်
 ကြီးခမျာ သကြားရည်သိပ်မရရှာဘူးပေါ့မျာ။ ဒါပေမဲ့
 အဲဒီ သိပ်မရတဲ့ မေပယ်ရည်ကနဲ့ သူ လုပ်တဲ့ သကြား
 က သိပ်ဖြူဖွေးပြီး အပွင့်လည်း သိပ်လှတယ်။ ဒီသကြား
 ကို သူအိမ်ခဏရောက်လာတဲ့ လူတစ်ယောက်က မြင်
 တော့ အရမ်းအုံသြေသွားတယ်။ ဒါ မေပယ်သကြား ဆို
 တာကိုကို မယုံနိုင်အောင် ဖြစ်နေတယ်။ မေပယ်သကြား
 ဆိုတာ အရောင်မည်းတဲ့ တဲ့ နိုညီရောင်လောက် ဖြစ်ရင်
 တောင် အင်မတန်တော်လို့ပဲ။ မေပယ်ရည်က ဖြူဖြူဖွေး
 ဖွေးသကြားပွင့်ရအောင် ဘယ်သူမှ မလုပ်တတ်သေး
 ဘူး။ ဒါနဲ့ အည်သည်က တဲ့ အိမ်ရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို အကြုံ
 ပေးတယ်။ ခင်ဗျား ဒီလောက်ကောင်းတဲ့ သကြားမျိုး
 လုပ်တတ်ရင်ဗျာ များများစားစားလုပ်ပြီး မှန်းဖုတ်သမား
 တွေဆို သွောင်းပေါ့မျှ၊ ဆိုတော့မှ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက သဘော
 ပေါက်သွားပြီး ‘မေပယ်သကြားပွင့်’ ဆိုတာကို တိတွင်
 တယ်၊ သူတိတွင်ကြောင်း ကြညာဖြစ်တယ်ပေါ့များ။
 အဲဒီသကြား မူပိုင်ခွင့်သက်တမ်း မကုန်ဆုံး ခင်မှာ ဒီပုဂ္ဂိုလ်

ကြီးက အော် ကိုးသောင်းလောက် ရသွားတယ်။
သူ့မေပယ်ပင်အောက်က တဲ့အိမ်နေရာမှာ သားသား
နားနား အိမ်ကြီးတစ်ဆောင်း ဆောက်ပြီး နေသွားနိုင်ခဲ့
တယ်။

တကယ်ဆို ဒီအပင်ကြီး သူပိုင်လာတာ နှစ်ပေါင်း
လေးဆယ်လောက် ရှိသွားပြီ။ သူများက ပြောလိုက်တော့
မှပဲ အိပ်မက်က လန့်နိုးသလိုဖြစ်ပြီး ဒီအပင်ကြီးဟာ သူ့
အတွက် ရတနာသိုက်ကြီးပါလားဆိုတာ အလန်တကြား
သွားမြင်တာ။

ခင်ဗျားတို့ကျွန်တော်တို့လည်း ထိနည်းလည်းကောင်း
ပါပဲ။ ကိုယ့်အတွက် ရတနာသိုက်မြှုပ်ထားတဲ့ သစ်ပင်
နဲ့သေးမှာ ငါတ်တုတ်ထိုင်နေကြတယ်။ ဒီအပင်ကြီးကို
ကျွန်တော်တို့ပိုင်တယ်၊ ကျွန်တော်တို့ကြိုက်သလိုလုပ်
လို့ ရတယ်၊ လုပ်လည်း လုပ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီဟာနဲ့
ဆက်စပ်တဲ့ အများရဲ့လိုအပ်ချက်တစ်ခုခုကို မမြင်မချင်း
တော့ ဒီဟာကြီးဘယ်လောက်အဖိုးတန်သလဲကျွန်တော်
တို့ မသိနိုင် မမြင်နိုင်ဘူး။ အဲဒါကို မြင်ပြီတွေ့ပြီ လုံးဝ
ထင်မှတ်မထားတဲ့ တိထွင်မှတစ်ခုပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပြီဆိုရင်
အဲဒီအချိန်ဟာ လူဘဝမှာ ကြည့်နှုံးစရာ ရင်ခုန်စရာ
အကောင်းဆုံး အချိန်အခါတစ်ခုဖြစ်သွားတယ်။

ကျွန်တော် ဒီတိုင်းပြည် အနဲ့အပြားတင် မကဘူး၊
အင်လန်ကပါ စာတွေမကြာခဏ ရပါတယ်။ ကျွန်တော်
ဟောပြာခဲ့တဲ့ နေရာတွေဆီကပါ။ ကျွန်တော်တို့တော့
ဖြင့် ဘယ်ဟာတွေ ဘယ်ဟာတွေ ရှာဖွေတွေ ရှိခဲ့ပါပြီ၊
တိထွင်အောင်မြင်ခဲ့ပါပြီဆိုတဲ့ အကြောင်း ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာ အကြောင်းကြားလိုက်တဲ့ စာတွေ။

ပြီးခဲ့တဲ့ နွေဦးပေါက်ကလည်း အိုးဟိုင်ယိုးပါည်နယ်
မှာ လူတစ်ယောက်က ကျွန်တော်ကို သူ့စက်ရုံကြီးထဲ
လည်ပြတယ်။ ပြီးတော့ သူ့အကြောင်းပြာပြတယ်။
ကျွန်တော်တဲ့ ဆရာပြာတဲ့ ‘စိန်မြောက်ပေါင်းများစွာ’
ကို စနားထောင်ရတုန်းက ကျွန်တော်အိတ်ထဲမှာ ပိုက်ဆံ
တစ်ပြားမှတောင် မရှိပါဘူးတဲ့၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဟောပြာ
ချက် နားထောင်ပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော် သနိုင်္ခာန် ချ
တယ်။ ငါဒီနေရာမှာပဲ အခုကစပြီး အလုပ်လုပ်မယ်၊ ငါ
ဒီနေရာမှာ မူချကြီးပွားရမယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော်လုပ်ခဲ့တာ
ဒီကနေ့၊ ဒီအခြေအနေဖြစ်လာတာပဲတဲ့။ သူ့စက်ရုံဟာ
ဒေါ်လာ ပြောက်သိန်းရှစ်သောင်းတိတိ တန်ဖိုးရှိတယ်။
ပေါင်နဲ့ချေးလှားထားတာ မရှိဘူး။ လုံးဝ သူ့ကိုယ်ပိုင်။ ဒါ
သူပြာပြတယ်။

ကျွန်တော် အခုနိုင် ခရီးသွားရင်း ရောက်လေရာ
မှာ ဒီလိုအဖြစ်အပျက်မျိုးတွေ အမြဲကြံရပါတယ်။ ဒါ

နှစ်ပေါင်းများစွာ ဟောပြောလာခဲ့ပြီးတဲ့နောက် ကျွန်ုင်
တော် မျက်မြင်ကိုယ်တွေ၊ ကြုံလာရတဲ့အချက်ပါ။

ကျွန်ုင်တော် ဒီကိစ္စကို ကြွားချင်ဝါချင်တဲ့စိတ်နဲ့ ပြော
တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီအဖြစ်မျိုးတွေဟာ ထူးထူးမြားမြား
ဆန်းဆန်းပြားပြား မဟုတ်ဘူး။ ခင်များတို့ ကိုယ်လိုင်
လည်း တကယ်လုပ်မယ်ဆိုရင် ဒီလူတွေအတိုင်း ဖြစ်လာ
နိုင်တယ်ဆိုတာ သိစေမြင်စေချင်လို့ ကျွန်ုင်တော်ပြောရ
တာပါ။

အဲဒီတော့ အောင်မြင်ကျော်ကြားသွားသော တိတွင်
သူပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများဆိုတာ ဘယ်လိုလူတွေလဲ၊ ခင်များတို့
စဉ်းစားကြပါ။

ငါးပါရဂု

ကျွန်ုင်တော် အတော်ကောင်းတဲ့ သာကေလေးတစ်ခု သတိ
ရသေးတယ်များ။ မက်ဆာချိုးဆက် နယ်ထဲက အိမ်
ဘရွတ်(ခ)ဖီးလ်မြို့များနဲ့ လူတစ်ယောက်။ နဂိုက
ဖိန်ပျူပ်သမားများ။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်က အဆင်မပြောဘူး၊
ဖိန်မပျူပ်ရဘူး။ ဒါနဲ့ အိမ်ထဲချည်း ငောင်တောင်တောင်
နဲ့ ထိုင်နေတော့ မိန့်းမက မကြည့်နိုင်ဖြစ်လာပြီး ‘ရင်
သွား၊ အိမ်များချည်း ငါတ်တုတ်ထိုင်မနေနဲ့၊ အပြင်ထွက်’
ဆိုပြီး အတင်းမောင်းထုတ်တယ်။ အဲဒီတော့ ယောက်ဘူး

သားများ ထုံးစံ မိန့်မစကား မပယ်ရှားခဲ့ဘူးပေါ့များ။
 အပြင်ထွက်လာရတယ်။ အပြင်ထွက်ပြီးတော့ ဘာလုပ်
 လဲ။ အိမ်နောက်ဖေးခြဲထဲက စည်ပိုင်းကြီးတစ်လုံးပေါ်
 တက်ထိုင်နေတယ်။ အခြေအနေက မကောင်းဘူးပေါ့
 များ။ ရန်သူက အိမ်ကို အပိုင်စီးထားတယ်။ ကိုယ်က
 စည်ပိုင်းတစ်လုံးပေါ် ဆောင်တင်နေတဲ့ အနေအထားမျိုး။
 အဲဒီမှာ စိတ်ညွစ်ညွစ်နဲ့ ထိုင်ရင်း နောက်ဖေးခြဲစပ်နား
 က စီးသွားတဲ့ စမ်းချောင်းလေးကို ငါးကြည့်နေမိတယ်။
 စမ်းချောင်းလေးက ဟိုးစားကျက်မြှက်ခင်းတွေဆီကို
 ကွွဲပိုက်ပြီး စီးသွားတယ်။ စမ်းချောင်းထဲမှာ 'ထရောက်'
 ငါးလေးတစ်ကောင် ရေဆန်အတိုင်း တဖျပ်ဖျပ်တက်
 သွားပြီး ကမ်းပါးယုံ နောက်နားလေးမှာ သွားခိုတာ သူ
 မြင်တယ်။

ဒါလေးတွေကြည့်ပြီး ဒီလူက တင်နိုဆင်ရဲ့ 'စမ်း
 ချောင်းလေး' ကများထဲက

'လာသူလာ သွားသူ သွားသွားသော်လည်း
 ငါကား တသွောင်သွောင်စီးမြှုပ်နှံ'.

ဆိုတဲ့ စာသားကလေးကို တွေးနေလိမ့်မယ်လို့တော့
 ကျွန်တော်မထင်ဘူး။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူက စည်ပိုင်းပေါ်က ပျတ်
 ခနဲ့ ခုန်ချုပြီး စမ်းချောင်းထဲ ငါးဆင်းဖမ်းတာကိုး။ ဒါ

အတိုင်းပဲ လက်နဲ့ ဖမ်းတာပါ။ ဖမ်းလို့ရသွားတော့ ဒီငါး
ကို ဇော်စတ္တမြို့ က စိတ်ဝင်စားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆို
ပို့ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီလူတွေဆိုက စာတစ်စောင် ပြန်
လာတယ်။ နောက်ထပ် အဲဒီလိုထရောက်ငါးတစ်ကောင်
ဖမ်းပို့ပေးနိုင်ရင် ပိုက်ဆံငါးဇော်လာပေးပါမယ်တဲ့။

တကယ်တော့ ဟိုလူတွေအတွက် ဒီငါးက ဒီလောက်
တန်ဖိုးရှိနေတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ၊ အနေအထား ကို သိလို့
သူ၊ ကို အားပေးကူညီချင်တဲ့ သဘောနဲ့ ကတိပေးလိုက်
ကြတာ။

အဲဒီတော့ ဖိန်ပျုပ်သမားနဲ့ သူ၊ မယားဟာ ငွေငါး
ဇော်လာရမယ် အလားအလာကြောင့် ဉွေးစည်းညီညွတ်
သွားကြပြီး နောက်ထပ် ထရောက်ငါးတစ်ကောင် ဖမ်း
နိုင်ဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။

စမ်းချောင်းလေး စတင်ဖြစ်ပေါ်တဲ့ နေရာကနေ သူ
စီးဝင်သွားတဲ့ ရေဖွေးဖွေး မြှစ်ကမ်းနဲ့ ဘေးအထိ လိုက်
ရှာကြပေမယ့် ထရောက်ငါးဆိုတာ တစ်ကောင်တစ်မြို့
မျှ ထပ်မတွေ့ရဘူး။ အဲဒါနဲ့ စိတ်ပျက်လက်ပျက် အိမ်
ပြန်လာကြတယ်။ အဲဒီနောက် ဘုန်းကြီးဆို ရောက်တော့
သူတို့ အဖြစ်သန်တွေဖွင့်ပြောတယ်။ ဘုန်းကြီးကလည်း
ဒီငါးတွေဘယ်လိုပေါက်ဖွားကြီးပြင်းလာကြသလဲ ဆို
တာတော့ မသိဘူးပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုတော့ လမ်းညွှန်

နိုင်ခဲ့တယ်။ ‘ငါးပါရဂူဆက်(သ)ကရှင်းရေးတဲ့ စာအုပ် ရှာပြီး ဖတ်ကြည့်ပါလား၊ ခင်ဗျားတို့အတွက် အသုံးဝင် မယ့် အချက်အလက်တွေ အဲဒီထဲ ပါချင်ပါမှာပေါ့’တဲ့။

အဲဒီမှာ ရှာဖတ်တော့ တွေ့တာပါပဲ။ ထရောက်ငါးတို့ရဲ့ သဘာဝ၊ ငါးမွေးမြှုံးမြှုံးမြှုံးနည်း အကုန်လုံး ပါတယ်။ ထရောက်ငါးတစ်ကောင်ဟာ တစ်နှစ်မှာ ဥပေါင်း သုံးထောင့်ခြောက်ရာ ဥတယ်။ သက်တမ်း တစ်နှစ်အတွင်းမှာ ငါးတစ်ကောင် အလေးချိန် တစ်ပေါင်းနှင့် တိုးတယ်။ အဲဒီတော့ လေးနှစ်အတွင်းမှာ ထရောက်ငါးလေးတစ်ကောင်ကနေ တစ်နှစ်ကို ငါးလေးတန် မှန် မှန် ထုတ်ပေးနိုင်တဲ့ ငါးအုပ်ကြီးဖြစ်တဲ့ အထိ တိုးပွားလာ နိုင်တယ်။ ဒီငါးကို ဈေးကွက်မှာ ချရောင်းရင် တစ်ပေါင်းကို ဆင့်ငါးဆယ် (ဒေါ်လာဝက်) နှင့် ရနိုင်တယ် ဆိုတာ သူတို့ ဖတ်ရတယ်။

အဲဒီ ဖတ်ရသမျှတော့ သူတို့ မယ့်ကြပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သေချာထားတဲ့ ပိုက်ဆံငါးဒေါ်လာအတွက်တော့ တစ်ခုခု လုပ်ဖို့ အဆင်သင့်ရှိကြတယ်။ အဲဒါနဲ့ အိမ်နောက် ဖော်နားမှာပဲ စမ်းချောင်းထဲ ဆင်းပြီး ကျောက်မိုးသွေး ဆန်ခါကို စမ်းချောင်းအထက်ပိုင်းက၊ ပြတင်းပေါက်ခန်းဆီးကို အောက်ဘက်ပိုင်းက ‘ယင်း’ သဘောမျိုး ပိတ်ပြီး ထရောက်ငါးမွေးမြှုံးမြှုံးလုပ်ကြတယ်။ အဲဒီမှာ သူ-

တက်လမ်း စတာပါပဲ။ နောက်ပိုင်းမှာ ဟတ်ဆန့်မြစ်
ကမ်းဘက်ကို သူတို့ ပြောင်းကြတယ်။ အဲဒီနောက်တော့
ဖိနပ်ချုပ်သမားဟာ အမေရိကန်ပြည်မှာ ငါးမွေးမြှေရေး
နဲ့ ပတ်သက်ရင် အလွန်ကျေမ်းကျင်တဲ့ ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိ
သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာတယ်။ ဝါရှင်တန်မှာရှိတဲ့ အမေ
ရိကန်ပြည်ထောင်စုငါးလုပ်ငန်းကော်မရှင်ပြီးရင် သူ
ဟာ အမြင့်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။

အဲဒီတော့ ဒီကိစ္စမှာ ကျွန်တော်ပြောချင်တာက ဒီ
ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ကြီးပွားချမ်းသာဖို့ အခွင့်အရေးသည် သူ.
အိမ်နောက်ဖေးမှာ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်လုံးလုံး ရှိနေခဲ့
တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ မမြင်ခဲ့ဘူး။ မိန်းမက တံမြက်စည်း
နဲ့ ရိုက်ထုတ်လို့ အိမ်ပြင်ထွက်လာရတော့မှ ဒီရတနာ
သိုက်ကြီး သူ သွားတွေ့တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပါ။

ထွေးကွက်သိလိုလျှင် စားသုံးသူကို ဖေးပါ

ဒီလိုပဲ မက်ဆာချဗျားဆက်နယ် ဟင်ဂမ်မြို့ မှာ အဆင်မပြီ
တဲ့ လယ်သမားတစ်ယောက် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တွေ့
ခဲ့ဖူးတယ်။ လူက အလုပ်အကိုင် မရှိ။ အလုပ် မရှိတော့
ဝင်ငွေ မရှိ။ ဝင်ငွေမရှိတော့ ဆင်းရဲ့။ ထုံးစံအတိုင်း မိန်းမ
က ရှင် အိမ်ထဲ ထိုင်မနေနဲ့ နှင်ထုတ်တယ်။ အဲဒါနဲ့ ကမ်း
ခြေ အစပ်နား စိတ်ည့်ည့်နဲ့ ထိုင်ရင်း ရေနှုံးနေတဲ့ သစ်

သာ:ပြာ:လေ: တစ်ချပ်ကို ကောက်ပြီ: လိုးဟယ် ဖြတ်
 ဟယ်နဲ့ သစ်သာ: ကြီးကွင်းဆက်ကလေ: တစ်ခု ဖြစ်
 အောင် လုပ်မိတယ်။ ဉာဏ်အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ကလေ:
 တွေက ဒါလေ: ကို သူယူမယ် ငါယူမယ်နဲ့ လုကြတယ်။
 ဒါနဲ့ နောက်နေ့ကျတော့ နောက်တစ်ခု ထပ်လုပ်ရတယ်။
 အဲဒါလုပ်နေတုန်း: အိမ်နီးချင်းတစ်ယောက် ရောက်လာ
 တော့ သူ.လက်ရာကြည့်ပြီ: သဘောကျတယ်။ ‘ခင်ဗျာ:
 ဗျာ၊ ဒါလောက်လက်ရာမြောက်တာ၊ သစ်သာ: နဲ့ ကလေ:
 ကစာ: စရာ အရပ်ကလေ: တွေ လုပ်ပြီ: ရောင်းရောပေါ့’
 လို့ တိုက်တွန်း စကား ဆိုတော့ ‘ဘယ်လို့ အရပ်မျိုး လုပ်ရ^၁
 မှန်း မသိဘူး ဗျာ’ တဲ့၊ ကိုယ့်လူက ဆိုတယ်။ အဲဒါမှာ လာ
 မယ်နော် အရေးကြီး တဲ့ ကိုစွဲ။ သူ.အိမ်နီးချင်းက ပြန်ပြာ
 တဲ့ စကား။ ‘ကလေ: တွေ အတွက် ဘာအရပ် လုပ်ရမလဲ
 သိချင်ရင် ခင်ဗျာ: ကလေ: တွေ မေးကြည့်ပေါ့ ဗျာ’ တဲ့။ ဒါ
 တောင် ကိုယ့်လူက မရသေးဘူး။ ‘ကျွန်တော့ ကလေ:
 တွေ မေးလို့ ဘာအကြောင်းထူး မလဲ ဗျာ၊ သူတို့နဲ့ တဗြား
 ကလေ: တွေ နဲ့ တူမှာမှ မဟုတ်တာ’ တဲ့။ ဒီလိုလူမျိုး တွေ
 ကျွန်တော် ကျောင်းဆရာလုပ်တုန်းက အများကြီး တွေ.
 ဗျာ: ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က နောက်နေ့မန်က်ကျတော့ သူ.
 သာ: လေ: အိမ်ပေါ်က ဆင်းလာတဲ့ အခါ မေးပါတယ်။

‘သားဘာအရပ်လိုချင်သလဲ’တဲ့။ ‘ကျွန်တော်လက်တွန်းလှည်းလေး လိုချင်တယ်’၊ သားက ဖြေတယ်။ ဒီလိုပဲ သမီးဆင်းလာတော့ သမီးကို တစ်ခါမေး၊ သမီးက သူ။ အရပ်ကလေးအတွက် မျက်နှာသစ်လုံးတင်တဲ့ ခုံကလေး လိုချင်တယ်။ အရပ်ကလေးအတွက် ထိုးကလေးတစ်ချောင်း၊ စီးစိုးလှည်းလေးတစ်စီး...။ အဲဒီလိုနဲ့ ကစားစရာပစ္စည်းစာရင်းက သူ တစ်သက်လုံးလုပ်လို့မကုန် နိုင်အောင်ကို ရလာတယ်။

ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သူ့အီမံထဲမှာ သူ့ကလေးတွေကို မေးပြီး သူတို့အကြိုက် အရပ်ကလေးတွေ မောင်းချေစားတစ်လက်နဲ့ လုပ်ပေးခဲ့ရာက နောက်ပိုင်းမှာ ဟင်ကမ် အရပ် တွေလို့ နာမည်ကြီးလာမယ့် သစ်သားကစားစရာအရပ် လုပ်ငန်းကြီးကို တည်ထောင်မိလာခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်း ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ နယ်းအက်လန် (အမေရိကန်ပြည် အရှေ့မြောက်ဖျား) ဒေသတစ်ခုလုံးမှာ အချမ်းသာဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ စဉ်းစားကြည့်၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်မှာ အဲဒီ ဓနာ္ဒာတွေ ချမ်းသာလာဖို့အတွက် အကြိုကောင်းညာကောင်းဟာ သူ့အီမံမှာ သူ့ကလေးတွေနဲ့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရာက ရ လာခဲ့တာ။

အဲဒါကြောင့် လူတစ်ယောက် ကြီးပွားချမ်းသာဖို့

တစ်ခုတစ်ရာ အောင်အောင်မြင်မြင် တိတွင်မိဖို့ ဆိုတာ
အီမံထဲက အိမ်ပြင် ထွက်ဖို့ လိုချင်မှ လိုတယ်လို့ ကျွန်
တော် ပြောလိုက်ချင်တာပါ။

ဒီအကြောင်းတွေ ပြောမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် တစ်
ရှည်တစ်လျားကြီး ပြောနိုင်ပါတယ်။ သို့သော် ကျွန်တော်
ဒီညာ ဒီမှာ ရောက်ရှိနေတဲ့ လေးစားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး
များနဲ့ပဲ ဆက်ပြီး တွေ့ချင်ပါသေးတယ်။

အရေးပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ အရာမပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ။ ကျွန်
တော်က အဲဒီလို ဆိုလိုက်တော့ ခင်ဗျားတို့က ပြောမယ်၊
ကျွန်တော်တို့ဆိုမှာ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမျိုး၊ မရှိပါဘူး၊
အရာမ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုတာက လန်းခန်တို့ ရောမတို့ ဆန်
ဖရန်စစ္စကိုတို့ကသာ လာကြတာပါ။ တြဲးနေရာက
သာ လာတာ၊ ဖိုလ်ခဲ့လ်ဖီးယားမှာ မရှိပါဘူးလို့ ဆိုကြ
လိမ့်မယ်။ မဟုတ်ဘူး၊ ရှိတယ်လို့ပဲ ကျွန်တော်ပြောမယ်။
တြဲးဒီအရွယ်အစား မြို့ကြီးများနည်းတူ ဖိုလ်ခဲ့လ်ဖီး
ယားမှာလည်း တိုင်းပြည် ရပ်စွာအတွက် အရေးပါတဲ့
လေးစားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ မနည်းသော အရေး
အတွက်နဲ့ ရှိနေတာပဲ။

အခုပရိသတ်ထဲမှာလည်း ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ ရှိနေတာ
ပဲ။ အမှတ်မဲ့ ကြည့်ရင်တော့ သူလိုင်းလိုရိုးရိုးသာမန်လူ
တွေ။ ဒါပေမဲ့ အင်မတန် တန်ဖိုးကြီးပါတယ်။ ဘယ်

အရပ်ဒေသမှာမဆို တိုင်းပြည်ရပ်ရွာအတွက် တန်ဖိုး
ကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ကြည့်လိုက်ရင် အဲဒီလို ရိုးရိုးသာမန်
အသွင်အပြင်မျိုးနဲ့သာ တွေ့ရစမြို့ပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့မှာ သိပ်မှားနေတာ တစ်ခုရှိတယ်။ ရာ
ထူး ဌာနန္တရရှိတဲ့လူ၊ အာဏာလက်ကိုင်ရှိတဲ့လူမှ ပုဂ္ဂိုလ်
ကြီးလို့ထင်ကြတယ်။ တိုင်းပြည်ရပ်ရွာအတွက် တကယ်
အရေးပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မမြင်ကြ မသိကြဘူး။

ဒါဖြင့် ကောင်းပြီ၊ ဒီကမ္မာလောကအတွက် အရေး
ပါဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘယ်သူတွေလဲ၊ လူငယ် လူရွယ်
တွေ အနေနဲ့ မေးစရာရှိတယ်။

လောက ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် တကယ် အရေးပါ
သော တကယ်လေးစားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ရာထူး
ဌာနန္တရရှိသူမျိုးကိုသာ မဆိုဘူး၊ အာဏာလက်ကိုင် ရှိ
မရှိနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ အများကတော့ အရေးကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်
ဆိုရင် ရာထူး အာဏာနဲ့ပဲ တွဲပြီးမြင်ကြတယ်။ ကျောင်း
တွေကလည်း ဒီလိုပဲ သင်နေကြတာကိုး။ ဘာကြီး ညာ
ကြီး တွေ ဖြစ်မှ တကယ် လေးစားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊
တကယ် အဖိုးတန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတဲ့ လွှဲမှားတဲ့ အယူ
အဆတွေ ဆက်မပြန့်ပွားအောင် မထိန်းသိမ်းနိုင်ရင်
နောင်တစ်နေ့ကျတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ

ပဒေသရာ၏ကေရာ၏တွေ အုပ်စိုးတဲ့ အင်ပါယာနိုင်ငံမျိုး
အဖြစ်ကို ပြောင်းလဲသွားနိုင်တယ်။

ကျော်နဲ့ သခ်

လူရဲ့ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်မှုဟာ သူ့ရဲ့ ကိုယ်စိတ် အရည်
အဆွဲးများနဲ့သာသက်ဆိုင်တယ်၊ အကြောင်းအားလျှော်
စွာ သူ ရရှိထားတဲ့ ရာထူးဂုဏ်သိန်တွေနဲ့ မဆိုင်ဘူး ဆို
တာ ကလေးတွေကို သင်ကြားပေးဖို့လိုတယ်။ အခုန္ဓါ
မှာတော့ လူငယ်တွေစိတ်ထဲမယ် ရာထူးကြီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး
လို့ထင်တာမျိုးတွေ ရှိနေို့မှာပေါ့။ ဒါလည်း အပြစ်တင်
လို့ မရဘူးပေါ့။ ကျွန်တော် ဒီအထဲမယ် မေးကြည့်တယ်။
'မင်းတို့အထဲက ဘယ်သူပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်မယ်ထင်သလဲ'
ဆိုတော့ လူငယ်တစ်ယောက်က ဖြေတယ်၊ 'ကျွန်တော်
ဖြစ်မယ်'တဲ့။ 'ဘယ်တော့ ဖြစ်မလဲ' ဆိုတော့ 'ရွှေးကောက်
ပွဲနိုင်လို့နိုင်ငံရေးရာထူးတစ်ခုခုရတဲ့အခါ' တဲ့။ အဲဒီ လူ
ငယ်ကို ကျွန်တော်ပြောချင်တယ်၊ အဲဒါ ကြီးကျယ်တာ
မဟုတ်ဘူး၊ သေးမွားတာ။ တို့လက်ရှိ ဖွဲ့စည်းပုံအရ
အစိုးရဌာနတစ်ခုမှာ လုပ်ကိုင်နေခြင်းသည်ပင်လျှင် သေး
မွားကြောင်းပြတဲ့ အလွန်ရင်းလင်းထင်ရှားသော အချက်
ပဲ။ ဘာကြောင့်လဲ၊ မောင်ရင် စဉ်းစားကြည့်။ တို့တိုင်း
ပြည် အစိုးရဟာ ပြည်သူ့အစိုးရ၊ ပြည်သူများအတွက်
ပြည်သူများက ရွှေးချယ်ခန့်အပ်သော ပြည်သူ့အစိုးရ။

အစိုးရဟာ ပြည်သူ.အတွက်။ ရာထူးဌာနနဲ့ ရ ယူထား
တဲ့ လူတွေအတွက် မဟုတ်ဘူး။ ဒီတိုင်းပြည်ကို အပ်စိုး
နေတာပြည်သူလူထူး။ အရင်တုန်းကလည်း လူထူးနောက်
လည်း လူထူး။ ရာထူးဌာနနဲ့ ရသမားတွေက လူထူးရ.
အစေခံတွေ၊ ကျေးကျွန်ုင်တွေ။

သမ္မာကျေမ်းစာများသယ်လိုဆိုထားသလဲ။ ‘ကျေးကျွန်ုင်
သည်သခင်ထက် မကြီးကျယ်နိုင်’တဲ့။ ပြီးတော့ဘာပြော
သေးလဲ။ ‘ပို့လွှတ်ခြင်းခံရသူသည် သူ.အား ပို့လွှတ်ခဲ့သူ
ထက် မကြီးကျယ်နိုင်’တဲ့။ ဒါပဲ။ ဒီတိုင်းပြည်မှာ လူထူး
ဟာသခင်၊ ရာထူးယူထားသူတွေဟာ ပြည်သူလူထုထက်
ကြီးကျယ်ချင်လို့ မရဘူး။ သူတို့ဟာ ရိုးသားဖြောင့်မတ်
သော လူထုကျေးကျွန်ုင်များသာ ဖြစ်ရမယ်။ သူတို့ဟာ
ကျွန်ုင်တော်တို့အတွက် ကြီးကျယ်မြင့်မားသော ပုဂ္ဂိုလ်
ကြီးတွေ မဟုတ်ဘူး။ စရာမ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒီတော့ မောင်ရင်တို့ သတိထားပါ။ တကယ်ကြီး
ကျယ်မြင့်မားသော ပုဂ္ဂိုလ် မှန်ရင် နိုင်ငံရေးရာထူး ယူ
လိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် သူ.ဆီက ပေးလိုက်ရတာချည်း
ပဲ၊ အနှစ်နာ အဆုံးရှုံးခံလိုက်ရတာချည်းပဲ။ ဒီက ရမသွား
ဘူး။ ဒီရာထူးကြောင့် တက်မသွားဘူး။ အဲဒီတော့ မှတ်
ထား၊ နိုင်ငံရေးရာထူးရရှိရုံလောက်နဲ့ မောင်ရင် မကြီး
ကျယ်နိုင်ဘူး။

ဘယ်သူတွေကို ဂဏ်ပြုကြမလဲ

နောက် လူငယ်တစ်ယောက်က ပြောသေးတယ်။ ‘ကျွန်တော် တစ်နေ့ကျရင် ဖိုလ်ခဲ့လ်ဖီးယားမှာ ကြီးကျယ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်မှာပါ’တဲ့။ ဟုတ်လား၊ ဘယ်တော့လဲ ဆိုတော့ ‘နောက်ထပ် စစ်ပွဲကြီးတစ်ခုဖြစ်တဲ့ အခါ’တဲ့၊ ‘မက္ကဆိုကိုနဲ့၊ ဒါမှုမဟုတ် အက်လန် ရရှား ကျပန်၊ ဒါမှုမဟုတ် ကျိုးသားကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စပိန်နဲ့၊ ဒါမှုမဟုတ် နယူးဂျာစီနဲ့ဖြစ်ဖြစ် ပြသုနာတက်တဲ့ အခါ’တဲ့၊ ‘အဲဒီအခါ ကျွန်တော် အမြောက်ပြောင်းဝက နေ ချမယ်၊ ကျွန်တော်လုံစွာပ်တဝင်းဝင်းနဲ့ တက်ပြီး သူတို့အလုံကို တိုင်က ဆွဲချမယ်၊ အိမ်ပြန်တဲ့အခါ ကျွန်တော့ ပခံးမှာ ကြယ်ပွင့်တွေနဲ့ ပြန်လာမယ်၊ ပြီးတော့ အစိုးရက ပေးတဲ့ ရာထူးငြာနဲ့ ရတွေအားလုံး ယူမယ်၊ အဲဒါဆို ကျွန်တော် ကြီးကျယ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပြီ’တဲ့။

မဟုတ်သေးဘူး မောင်ရင်၊ အဲဒါနဲ့တင် မဖြစ်သေးဘူး၊ အဲဒါနဲ့တင်လည်း တကယ်ကြီးကျယ်မြင့်မားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်နိုင်သေးဘူး။

ဒါပေမဲ့သူ့ကိုလည်း ဒီလိုတွေးခေါ်တဲ့အတွက် အပြစ် တင်လို့ မဖြစ်သေးဘူး။ အထက်တန်းကျောင်းမှာ သူ ဒီသဘောမျိုး တွေပဲ သင်လာခဲ့ရတာကိုး။ တက္ကဆိုလ် ကောလိပ်တွေမှာ သမိုင်းသင်တော့လည်း ဒီသဘောမျိုး

ပ သင်ကြတာကိုး။ စစ်ပွဲကြီးတွေဆိုတာ ရာထူးကြီးကြီး
ယူထားတဲ့ လူတွေချည်း တိုက်သွားကြသလို သင်ခဲ့ရတာ
ကိုး။

ကျွန်တော်မှတ်မိပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဟော
ဒီ ဖိုလ်ခဲ့လ်ဖီးယားမြို့မှာပဲ။ စပိန်နဲ့ စစ်ကြီးပြီးတော့
ဌိုမ်းချမ်းရေး ပျော်ပွဲချင်ပွဲ အခမ်းအနားကြီး ကျင်းပတဲ့
အချိန်။ မြို့ပတ်ပြီး ပွဲကြီးလမ်းကြီး လူည့်လာတော့ အောင်
ပွဲခံ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ စီးလာတဲ့ မြင်းရထားက ကျွန်တော့ အီမီ
ရှေ့တည့်တည့် ရပ်တယ်။ ရထားပေါ်မှာ ဟော့သ်ဆင်
ပါတာပေါ့။ အဲဒီတော့ ပရိသတ်က ဦးထုပ်တွေ မြှောက်
လက်ကိုင်ပဝါတွေ ရွှေ့ယမ်း ‘ဟော့သ်ဆင် အောင်မြင်ပါ
စေ၊ ကျွန်းမာပါစေ၊ ချမ်းသာပါစေ’ အော်ကြ ဟစ်ကြ
တယ်။ ကျွန်တော်လည်း အော်မိခဲ့ပုံပါပဲ။ တကယ်လည်း
တိုင်းပြည်က ချီးကျိုးရှုက်ပြုတာကို အဲဒီထက်မက ရသင့်
တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုး။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် နက်ဖြန်ခါ ဟိုက်စကူး ကျောင်း
တစ်ကျောင်း ဝင်သွားပြီး မေးမယ်ဆိုပါတော့၊ ‘မယ်ရို
မက်သဘောကို မြှုပ်တာဘယ်သူလဲ’ မေးလို့ ဟော့သ်ဆင်
ပါလို့ ဖြေမယ်ဆိုပါတော့၊ ရှစ်ပုံတစ်ပုံသာ မှန်တယ်၊ ရှစ်ပုံ
ခုနှစ်ပုံက မှားတယ်လို့ ကျွန်တော် ဆိုမယ်။ ဘာကြောင့်
လဲ၊ မယ်ရိုမက် သဘောကို မြှုပ်တုန်းက ဟော့သ်ဆင်

တစ်ယောက်တည်းမှ မဟုတ်ဘဲ၊ လူရှစ်ယောက်ပါတာ
ပဲဟာ။ တြေားခုနစ်ယောက်က ဟော့သံဆင်လောက်
ရာထူးမကြီးတော့ စပိန်တွေ ပစ်တဲ့ ခတ်တဲ့ အချိန်မှာ
အကာအကွယ် သိပ်မကောင်းတဲ့ နေရာတွေက ခံကြရ^၁
မှာ။ ဟော့သံဆင်က အရာရှိဆိုတော့ မီးခိုးခေါင်းတိုင်
နောက်ကွယ်နားမှာ ရှိနေဖို့ များတယ်။ အခုခီမှာ ရှိနေ^၂
ကြတဲ့ ပရိသတ်ဆိုတာ ပညာဗဟိုသုတေသနရှိကြတဲ့ လူတွေ
ပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ထင်တယ်၊ မယ်ရှိမက်သဘောကို
မြှုပ်တုန်းက ဟော့သံဆင်နဲ့ အတူ ပါဝင်ခဲ့ကြတဲ့ တြေား
ပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ယောက်ရဲ့ နာမည်ကို ပြောပါဆိုရင် ပြော
နိုင်တဲ့ လူ တစ်ယောက်မှ ဒီပရိသတ်ထဲမှာ ရှိမှာ မဟုတ်
ဘူး။

အဲဒါ သမိုင်းသင်ပုံ နေရာမကျတာ။ ဘာလို့ အဲဒီလို့
သင်ရမှာလဲ။ လူတစ်ယောက်သည် ရာထူးဌာနနှစ်ရဲကြီး
သည်ဖြစ်စေ၊ သေးသည်ဖြစ်စေ သူ့ထောင့် သူ့နေရာမှာ
ကျရောက်လာတဲ့ တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်
မယ်ဆိုရင် အဲဒီလူဟာ တိုင်းပြည်က ရုက်ပြုထိုက်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ရာဇ်ပျောင်ပေါ်က ရှင်ဘုရင်ကျမှ ပူဇော်
သက္ကရပြုရမှာ မဟုတ်ဘူး။

ခုတော့ ကျွန်တော်တို့ သမိုင်းသင်နေပုံက ဟိုကလေး
အမေတစ်ယောက် သူ့ကလေးကို ဗဟိုသုတေသနပေးနေပုံ

မျိုးဖြစ်နေတယ်။ နယူးယောက်မှာ အမေတစ်ယောက်
က သူ.သားလေးနဲ့ လျှောက်လည်တော့ ကလေးက မေး
တယ်၊ ‘အမေ၊ အဲဒီအဆောက်အအုံကြီးက ဘာကြီးလဲ’
တဲ့။ အမေက ဖြေတယ်၊ ‘မိုလ်ချုပ်ကြီးကရန့်ရဲ့သချိုင်းရဲ့’
တဲ့။ ‘မိုလ်ချုပ်ကြီးကရန့်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ’ ထပ်မေး
တော့ ‘သူပုန်တွေကို နိုမ်နှင်းတဲ့သူပေါ့’ တဲ့။

[မိုလ်ချုပ်ကြီးကရန့်သည် အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ်
ကာလက မြောက်ပိုင်းတော်များ၏ သေနာပတိအဖြစ် ဦး
ဆောင်ခဲ့ပြီး နောင်တွင် အမေရိကန် သမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့
သည်။]

သမိုင်းကို ကျွန်တော်တို့ ဒီလိုသင်ကြမှာလား။ ပြည်
တွင်းစစ်ကာလ သူပုန်တွေကို တိုက်ခိုက်တုန်းက ကရန့်
တစ်ယောက်တည်း အားကိုးထားရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်
မလား၊ ဘယ်နိုင်ပါမလဲ။ ဒါပေမဲ့ အခု ဟတ်ဆန်းမြှစ်
ကမ်းဘေးမှာ ကရန့်အမှတ်တရသချိုင်းရဲတစ်ခု ဆောက်
ထားတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ။ ကရန့်ဟာ အင်မတန်ကြီး
ကျယ် မြင့်မားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လို့ သူ.
အတွက်သက်သက်လုပ်ထားတာ မဟုတ်ဘူး။ ပြည်တွင်း
စစ်တုန်းက တိုင်းပြည်အတွက် အသက်ပေးသွားတဲ့ လူ
နှစ်သုန်းကို ကိုယ်စားပြုသူအဖြစ်နဲ့ ဂုဏ်ပြုထားတာ။ အဲဒီ
အသက်ပေးသွားသူတွေထဲမှာ ကရန့်ထက် အဆင့် မနိမ့်

တဲ့၊ လေးစားကြည်ညီအပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ အမြာက
အမြား ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ အဲဒီသချိုင်းရဟာ
ဟတ်ဆန်မြတ်ကမ်းထက်မှာ လေးစားကြည်ညီဖွယ်ရာ
စွားစွားစွားစွား ရှိနေတာပေါ့။

ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပိုပြီး ပိုပိုပြင်ပြင် ရပ်လုံးပေါ်
အောင် ပြောဖို့ အချက်တစ်ခု ကျွန်တော် သတိရတယ်
ရှား။ ပြောရမှာ ကျွန်တော် ရှုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ချုန်
ထားဖို့လည်း မသင့်တော့ ကျွန်တော် ဒီညွှန်ပြောလိုက်
တော့မယ်။

အခုနောက် မျက်စီမံဃိတ်ပြီး ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ ဘဇ္ဇာ
ခုနှစ်ဆီ ပြန်မြင်ယောင်ကြည့်လိုက်မယ် ဆိုရင် ဘူး
ရှိုင်ယာဟေးလ်(စ) ကျွန်တော့ဘတိမြို့လေးကိုကျွန်တော့
အာရုံထဲမှာ ပြန်မြင်လို့ ရပါတယ်။ စွားပွဲလုပ်တဲ့ ကွင်း
ကြီးမှာ လူတွေပြည့်နေတယ်။ အဲဒီနားမှာ ဘုရားရှိခိုး
ကျောင်း ရှိတယ်။ မြို့တော်ခန်းမရှိတယ်။ ခန်းမထဲမှာ
လူတွေပြည့်နေတယ်၊ ဘင်းခရာတီးဂိုင်းက တေးသီချင်း
တွေ သီဆိုတီးမှုတ်နေတယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အလုပ်တွေ
တလူလူ လွှင့်နေတယ်၊ လူတွေက လက်ကိုင်ပဝါတွေ
ရှုံးယမ်းနေကြတယ်။

စစ်သည်တပ်ခွဲတစ်ခွဲ ချိတက်လာတာကို ကြိုဆိုနေ
တာ။ ရဲသော်တွေက ကွင်းကြီးထဲ ဖြတ်ပြီး ချိတက်လာ

တယ်။ ဒီတပ်ခဲ့က ပြည်တွင်းစစ်အတွက် စစ်မှုထမ်းသက် စွဲပြီးတဲ့နောက် ဆက်ပြီးအမှုထမ်းဖို့ ဆန္ဒပြုထားတဲ့ တပ်ခဲ့။ အခုံ ဒီတပ်ခဲ့ကိုမြို့က ရုက်ပြုကြိုဆိုကြတာ။ အဲဒီတန်းက ကျွန်တော်ချာတိတ်ပဲရှိပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီတပ်ခဲ့မှာ ကျွန်တော်က ကက်ပတိန်း။ မာနတွေ အပြည့်၊ ဝင့်ကြားရုက်ယူမှုတွေ အပြည့်နဲ့ပေါ့။ လူတစ်ကိုယ်လုံး မာနတွေ ဖောင်းတင်းပြီး အပ်နဲ့ အသာလေး ထိုးလိုက်ရင်တောင် ဖောင်းခနဲ့ပေါက်ထွက်သွားနိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုး။ ရဲဘော်တွေကို ဦးဆောင်ပြီး တပ်ခဲ့ထိပ်က ချို့တက်လာတဲ့အချိန် ကျွန်တော့လောက်သွေးနားထင်ရောက်နေတဲ့လူဘယ်ရှိလိမ့်မတုံး။ မြို့တော်ခန်းမထဲ ဝင်လာတယ်၊ ရဲဘော်တွေကို ခန်းမအလယ်မှာနေရာချေတယ်၊ ကျွန်တော်က ရှုံးခိုးခုံးခုံးတန်းမှာ။ အဲဒီနောက် မြို့အပ်ချုပ်ရေးပိုင်းက အရာရှိကြီးတွေ လူအပ်ကြားက တန်းစီပြီး ဝင်လာတယ်။ ခန်းမက ကျော်းကျော်းဆိုတော့ လူတွေကျပ်ည်ပလို့။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ စင်မြင့်ပေါ်မှာ စက်ဝိုင်းခြမ်းပဲ နေရာယူတယ်။ သူတို့အဖွဲ့ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တဲ့ မြို့တော်ဝန်ကြီးက အဲဒီစက်ဝိုင်းခြမ်းရဲ့ အလယ်ခုံးမှာ ထိုင်တယ်။

မြို့တော်ဝန်

မြို့တော်ဝန်ကြီးက အသက်ကြီးပါပြီ။ ခေါင်းမှာ ဆံပင်
 တွေလည်း ဖွေးနေပါပြီ။ သူ အရင်က ဒီလိုနိုင်ငံရေးရာ
 ထူးမျိုး တစ်ခါမှု မရဖူးပါဘူး။ သူ၊ စိတ်ထဲမှာ သူ အခုံ
 ရာထူးကြီးရမှပဲ သူ၊ ဘဝမှာ တကယ့်ကိုကြီးကျယ်ပြည့်စုံ
 သွားတယ်လို့ အထင်ရှုနေရာသူပါ။ သူ၊ နေရာ သူ ထိုင်
 ပြီးတဲ့နောက် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက မျက်မှန်ကို အသာနေရာချ
 ပြီး အောက်က ပရီသတ်ကို ဂုဏ်ကျက်သရေကြီးမားစွာ
 နဲ့ ရှုစားတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော့ကို သွားမြင်တာပဲ။
 ကျွန်တော့မြင်တော့ ထလာရှာပါတယ်။ ကျွန်တော့ကို
 မြို့တော်အရာရှိကြီးတွေနဲ့ အတူထိုင်ဖို့ စင်မြင့်ပေါ်ကို
 ဖိတ်ခေါ်တယ်။ ဟာ ကျွန်တော့ကို စင်မြင့်ပေါ်တက်
 ဖို့ ဖိတ်တာ၊ မြို့တော်အရာရှိကြီးတွေဆိုတာ ကျွန်တော့
 ကို စစ်ထဲ မရောက်ခင်တုန်းက ဖုတ်လေတဲ့ငါးပါ ရှိမှန်း
 တောင် သိတာမဟုတ်ဘူး။ အဲ မှသားမပါအောင် ပြောရ
 ရင် တစ်ခါတော့ ရှိဖူးပါတယ်။ အရာရှိကြီးတစ်ယောက်
 က ကျောင်းကဆရာကို ‘အဲဒီကောင် နာနာလေး ဆော်
 လိုက်စမ်းပါ’လို့ အောင်ကြားဖူးတာတော့ ရှိပါတယ်။ ထား
 ပါတော့။ အခုံလို့ အရေးတယူ အသိအမှတ်ပြုတာမျိုး မရှိ
 ခဲ့ဖူးတာကို ဆိုချင်တာပါ။ အခုံတော့ စင်မြင့်ပေါ်မှာ
 အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ အတူနေရာယူဖို့ ဖိတ်ကြားခံရပြီး။ ကျွန်

တော် စင်မြင့်ပေါ်ရောက်တယ်။ ဓားလွယ်ကို ဘေးမှာ
ချာ၊ သေသေချာချာလက်ပိုက်ပြီး ဂုဏ်ပြုသာသံတွေ
ကို လေးနက်တည်ကြည့်စွာ ခံယူတယ်။ အထွတ်အထိပ်
ရောက်နေတဲ့ အချိန်ပေါ့။ လျှောကျပျက်စီးခြင်း မတိုင်မဲ့
မှာ ဝင့်ကြွား ဂုဏ်ယူမှုတွေ ရှေ့ကလာတာ ထုံးစံကိုး။

ကျွန်တော်နေရာယုံဗြို့ပြီး ခန်းမတစ်ခုလုံး တိတ်ဆိတ်
သွားပြီးတဲ့ အချိန် မြို့တော်ဝန်ကြီးက ရှေ့ဘက် စကား
ပြောတဲ့ စင်ဆီ လူနှေ့ကြီးစွာနဲ့ ထလာတယ်။ ကျွန်တော်
တို့အားလုံးစိတ်ထဲမှာ မြို့ကို ပြန်လည်ရောက်ရှိလာတဲ့
စစ်သည်တော်များ အတွက် ဂုဏ်ပြုကြိုးဆိုစကားကို မြို့ရဲ့
တစ်ဦးတည်းသော အပြောအဟောသမား ဖြစ်တဲ့ ဓမ္မ^၁
ဆရာ ဘုန်းတော်ကြီးက ဟောကြားပေးမယ့်အကြောင်း
ကြညာဖို့လို့ပဲ အောက်မှောနေကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ မဟုတ်
ဘူးများ၊ သူက ပြောမှာတဲ့။

မြို့တော်ဝန်ဖြစ်လာတဲ့ လယ်သမား အဘိုးအိုးက
တရားဟောမယ် ဆိုတော့ ပရီသတ် အံ့အားသင့်သွား
တယ်။ ဟာ ဒုက္ခာပဲ၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက တစ်သက်လုံး ဟော
ဖူးပြောဖူးခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ လူတွေ အတော်
များများ၊ မှားဖူးကြတဲ့ ထုံးစံအတိုင်းပေါ့များ။ မြို့တော်ဝန်
ဖြစ်သွားတာနဲ့ပဲ သူ့ကိုယ်သူ ဒီလိုတရားပွဲကြီးမျိုး ဟော
နိုင်ရမယ်လို့ အထင်အမြင်ရှိသွားတယ်။ အဲဒါနဲ့ မိန့်ခွန်း

တစ်ခု သူရေးတယ်။ နားစားကျက်ထဲ သွားပြီး ခေါက်
 တဲ့ ခေါက်ပြန်လျှောက် မိန့်ခွန်းစာသားတွေ အောက်ကျယ်
 ဟစ်ကျယ်နဲ့ အလွတ်ကျက်တော့ နားတွေလည်း လန့်ဖျပ်
 ပေါ့လေ။ အခမ်းအနားပွဲကျတော့ သူက အဲဒီ မိန့်ခွန်း
 စာရွက်ကြီး ယူလာ၊ အကျိုအိတ်ထဲက ထုတ်၊ စားပွဲပေါ်
 ကျကျနှစ်ဖြန့်၊ ပြီး မျက်မှန်ကို ပြင်ပေါ့လေ၊ သေသေချာ
 ချာ သဲသက္ကာက္ကာ မြင်ရအောင်လို့။ ပြီးတော့ စင်ပေါ်မှာ
 ဟောဒီလို နောက်ဘက် ဆုတ်သွားလိုက် ရှေ့ဘက်တိုး
 လာလိုက်၊ အကြောင်းအရာကလည်း သေသေချာချာ
 ကျက်ထား လေ့လာထားပြီးသားဆိုတော့ တကယ့်ကို
 ကျကျနှစ် ပြောချလိုက်မယ် ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့၊ ဘယ် ခြေ
 ဖနောင့်ပေါ်မှာ၊ အခိုက အားပြုပြီးရပ်၊ ညာခြေကို ရှေ့
 ဘက် ပုံဖော့ဖော့လေး ထုတ်ထား၊ ပခုံးနှစ်ဖက် နောက်
 ကို ပစ်၊ ညာဘက်လက်ကို ဟောသလို လေးဆယ့်ငါး
 ဒီဂရိချိုး၊ ပါးစပ်က ပြောတော့မယ် တရ္စရာ။ ဒါ သူစကား
 ပြောတော့မယ့် အမူအရာ၊ အဲဒီအတိုင်း အမှန်အကန်ပါ။
 ဟိုးတုန်းက ကျွန်ုတ်ဒီအကြောင်း ပြောပြောပြတဲ့ အခါ
 တချို့သူငယ်ချင်းတွေက ဆိုကြတယ်။ မင်းဟာ နည်း
 နည်းတော့ ချဲ့လွန်းတယ်ထင်တယ်ကွာတဲ့။ ကျွန်ုတ်
 မချဲ့ပါဘူး။ ကျွန်ုတ်ပြောတာကလည်း တမင်သက်
 သက် သူ့ကို ရယ်စရာဖြစ်အောင် ပြောတာမျိုး မဟုတ်

ပါဘူး။ သူ့ဆီက သင်ခန်းစာယူနိုင်ကြအောင်လို့သာ
ပြောရတာပါ။

‘မြို့သူမြို့သားအပေါင်းတို့’တဲ့။ စ တော့ စ လိုက်
တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အသံလည်း သူ ပြန်ကြားပြီးရော
လက်က ဟောဒီလိုတဆတ်ဆတ်တုန်လာတယ်၊ ဒူးတွေ
ယိုင်လာတယ်၊ တစ်ကိုယ်လုံး လူပ်လာတယ်။ အဟုန်း
အဟမ်းနဲ့ ချောင်းတွေ ဘာတွေ လှည့်ဟန်းပြီး အတော်
ကြီးကြာတော့ စာရွက်ပြန်ကြည့်တယ်။ ‘မြို့သူမြို့သား
အပေါင်းတို့’တစ်ခါ စ ပြန်တယ်။

‘ကျွန်တော်တို့ ကျွန်တော်တို့ အနေနဲ့ အနေနဲ့ အခု
လို အခုလို စစ်မေပြင်မှာ သွေးမေကျ တိုက်ပွဲဝင်လာခဲ့
ကြတဲ့ ခဲ့ကြပြီး ကိုယ့်မြို့ကိုယ့်ရွာကို အောင်ပန်းဆွတ်ခဲ့
ပြန်လာတဲ့ စစ်သည်များကို ဂုဏ်ပြုလို့ခွင့် ရတဲ့အတွက်
အထူးပဲ အထူးပဲ ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူမိပါတယ်။ အထူး
သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဟောဒီ
ရဲ့စုန်းစားသော သူရဲ့ကောင်းလူငယ် (ကျွန်တော်ပေါ့
လေ) ဟောဒီ သူရဲ့ကောင်းလူငယ်နဲ့ တွေ့ဆုံးခွင့်ရတဲ့ အ
တွက် အထူးသဖြင့် ဝမ်းမြောက်မိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့
ရဲ့ မျက်စီအာရုံထဲမှာ (မျက်စီအာရုံထဲမှာ သူ မြင်ယောင်
တာပေါ့လေ) ဒီ သူရဲ့ကောင်းလူငယ်ကို ကျွန်တော်တို့မြင်
နေတယ်။ ရှေ့ဆုံးကနော်ဦးဆောင်ပြီး ရဲ့ဘော်တွေ ရှေ့က

နေ ဦးဆောင်ပြီးသတ္တိပြောင်ပြောင်နဲ့ ရန်သူကိုအတင်း
ဝင်ရောက်ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်နေပုံကို ကျွန်တော်တို့
မြင်နေတယ်။ သူ့ဘားက အရောင်တလက်လက်နဲ့ နေ
ရောင်မှာ တလက်လက်နဲ့ သူ့ရဲ့ဘော်တွေကို အော်ဟစ်
အမိန့်ပေးနေတယ်၊ တက်ခဲ့ကြ၊ .....

ဝစ်ပြောပြုပြင်မှာ

ဟာမဟုတ်ဘူး၊ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ခမျာ့တိုက်ပွဲအကြောင်း
ဘာမှသိရှာတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ စစ်ပွဲအကြောင်း နည်း
နည်းပါးပါး သိမယ်ဆိုရင် ဒီစကားမျိုးပြောမှာမဟုတ်
ဘူး။ အန္တရာယ်ရှိနေတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ ခြေလျင်တပ်ဖိုလ်
တစ်ယောက်ဟာ သူ့လူတွေရှေ့က ဘယ်တော့မှ မထွက်
ဘူး။ ထွက်လည်း မထွက်ရဘူး။ အဲဒါ ရာဇ်ဝတ်မူကျိုး
လွန်သလောက်နိုးပါး အပြစ်ကြီးတယ်။ ပရီသတ်ထဲမှာ
ရှိနေတဲ့ ရဲ့ဘော်တွေ အားလုံး ဒါ သိကြတာပေါ့။ ကျွန်း
တော်ဘယ်ထွက်မလဲ၊ ကျွန်တော်က နေရောင်မှာ ဓား
ရောင် တလက်လက်နဲ့ ရဲ့ဘော်တွေကို တက်ခဲ့ကြတဲ့။
ကျွန်တော် ဘယ်တုန်းကမှ မလုပ်ခဲ့ဘူး။ မဟုတ်တာ။
ရှေ့ဆုံးတက်ပြီး ရှေ့က ရန်သူပစ်တာ ခံ၊ နောက်က ကိုယ့်
လူတွေ ပစ်တာမှန်၊ ဘယ်ဖြစ်မလဲ။ အဲဒါ အရာရှိရဲ့နေ
ရာ မဟုတ်ဘူး။ အရာရှိရဲ့နေရာက တကယ်တိုက်နေတဲ့

ရှိ:ရိ:တပ်သာ:တွေရဲ့ နောက်နားမှာ ရှိတယ်။ စစ်မြေပြင် မှာတုန်းက သူပုန်တွေ တောအုပ်ထဲကနေ အော်ဟစ် ညာသံပေးပြီး တက်လာတဲ့ အချိန် ကျွန်တော်တပ်မအရာ ရှိတစ်ယောက်အနေနဲ့ တပ်ဖွဲ့ တွေကြား မြင်းတစ်စီးနဲ့ ကဆုန်စိုင်းပြီးပြီး ‘အရာရှိတွေ နောက်ပိုင်းဆုတ်ပါ၊ အရာရှိတွေ နောက်ပိုင်းဆုတ်ပါ’လို့ လိုက်အော်ရတာ မကြာခဏပါ။ အရာရှိတွေအားလုံး တကယ် ရင်ဆိုင် ပစ်ခတ်တဲ့ နေရာရဲ့ နောက်ဘက်က နေရတယ်။ ရာထူးကြီးလေ နောက်ဘက် ပို့ရောက်လေပဲ။ ဒါ သူ့လက် အောက်က လူတွေလောက် သစ္စားမရှိလို့ မဟုတ်ဘူး။

ဥပဒေစဉ်းကမ်းအရကို သူ အဲဒီလို နေရတာ။ ဘယ့် နှယ်၊ မိုလ်ချုပ်လုပ်တဲ့ လူက ရှေ့မျက်နှာစာထွက်လာပြီး ရန်သူက ပစ်လို့ သေသွားပြီတဲ့၊ စစ်ပွဲရှုံးသွားမှာပေါ့။ စစ်ဆင် စစ်တက် အစီအစဉ်တွေက အားလုံး သူ့ခေါင်းထဲ ရှိနေတာ။ သူ မရှိရင် အားလုံး ပရမ်းပတာဖြစ်သွားပြီ ပေါ့။ အဲဒီတော့ သူက တတ်နိုင်သမျှ လုံခြုံမှုရှိတဲ့ နေရာ မှာ နေရတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်က နေရောင်မှာ ဓားရောင် တလက်လက်နဲ့ ဆိုတာ ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ ပြီးတော့ ပရိသတ်ကြား ထိုင်နေတဲ့ ရဲသော်တွေထဲမှာ ဒီသူရဲကောင်းပုဂ္ဂိုလ် လေး ဓားဖို့ သူတို့မှာ နောက်ဆုံးသိမ်းထားတဲ့ တစ်ခု

တည်းသော မှန်ကြပ်ကို ထုတ်ကျွေးမှုးတဲ့သူတွေ၊ မြစ်
တွေ ရွှောင်းတွေ ဖြေတ်ကူးတဲ့အချိန်မှာ ကုန်းပိုးပြီး ခေါ်
ခဲ့ဖူးတဲ့ လူတွေလည်း ပါနေတာပဲ။ တချို့ဆိုရင် အဲဒီ
ခန်းမထိတောင် ပါမလာနိုင်ရာတော့ဘူး။ တိုင်းပြည်
အတွက် အသက်ပေးခဲ့ကြရပြီ။ မှန်ကန်တယ်လို့ သူတို့
ယုံကြည်တဲ့အရာတစ်ခုအတွက် အသက်ပေးသွားတာ။
ဒါပေမဲ့ အဲဒီ တကယ်အသက်ပေးသွားသူ၊ တကယ် စွန့်
စားခဲ့ရသူတွေကို ဒါလောက် အလေးထားရကောင်းမှန်း
မသိဘူး။ ချာတိတ်ကိုပဲ တကယ့်ဟီးရိုးလုပ်နေကြတယ်။
ဒီချာတိတ်က ဘာကြောင့် ဟီးရိုးဖြစ်ရသလဲ ဆိုတော့
ထုံးစံအတိုင်း လူတွေမှာ ရောဂါ။ အမှားကြီးကို စွဲနေ့
တာ။ ချာတိတ်က စစ်ဗိုလ်အရာရှိ၊ ဟိုလူတွေက ရိုးရိုး
စစ်သားတွေ။

အကြိုးမြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်

အဲဒီမှာ ကျွန်တော် ဆင်ခြင်မိတယ်။ တစ်သက်လုံး မမေ့
နိုင်တဲ့ အသိအမြင်တစ်ခု ကျွန်တော် ရပါတယ်။ တကယ်
ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်မှုဆိုတာ ရာထူးအဆင့်နဲ့ မဆိုင်ဘူး၊
ကိုယ်လုပ်ကိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာ ဘောင်ကလေးထဲမှာ
ဘယ်လောက်ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်လာ
နိုင်သာလဲ ဆိုတာနဲ့ပဲ ဆိုင်တယ်။ သာမန် အခြေအနေ

အဆင့်အတန်းမှာ နေရင်းက ဘယ်လောက် ကြီးမား
ကျယ်ဝန်းတဲ့ လုပ်ရပ်ကြီးတွေ အထေမြာက်အောင် စွမ်း
ဆောင်ပေးလိုက်သလဲဆိုတာနဲ့ပဲဆိုင်တယ်ဆိုတာကျွန်
တော် သွားမြင်တယ်။ အဲဒါသည်ပင် တကယ်စစ်မှုန်
သောကြီးကျယ်မြင့်မြတ်မူပဲ။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်က လူ
တွေအတွက် ပိုကောင်းတဲ့ အိုးအိမ်တွေ၊ လမ်းပန်းတွေ၊
စာသင်ကျောင်းတွေ၊ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတွေ၊ ဘာသာ
တရား အလုပ်တွေ ဖန်တီးပေးနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ကိုယ်
ကျင်လည်ရာ လူမှုအသိုင်းအစိုင်းထဲက ဘဝတူလူသား
တွေ ပိုပြီးချမ်းသာပျော်ရွင်ကြအောင် သူတို့ဘဝသာယာ
လုပ်အောင် ဒီကနေ့ ဖန်တီးပေးနေသူတွေသည် ဘယ်
နေရာ ဘယ်ဌာနမှာ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ဘယ်အခြေ ဘယ်
အဆင့်အတန်းမှာ ရှိသည်ဖြစ်စေ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သူ
တွေပါပဲ။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင် ကိုယ်ကျင်လည်ရာ လူမှု
အသိုင်းအစိုင်းထဲမှာ စိတ်မချမ်းမြှေ့စရာ ဖန်တီးသူ၊ သာ
ယာ လုပ်မှုက်းအောင် လုပ်ဆောင်နေသူတွေကတော့
ဘယ်အရပ် ဘယ်ဒေသ ဘယ်ရာထူးဌာနနဲ့ ရမျိုးမှာ ရှိ
သည်ဖြစ်စေ ဘယ်လို့မှ မကြီးကျယ် မမြင့်မားနိုင်တဲ့ လူ
တွေပဲ။

ကေလီပြောခဲ့တဲ့ စကားတစ်ခု ရှိပါတယ်။ ‘ကျွန်တော်
တို့ဟာ နစ်ကာလတွေနဲ့ အသက်ရှင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။

လုပ်ရပ်တွေနဲ့ အသက်ရှင်ကြတာပါ၊ နာရီပေါ်က ကိန်း
ကဏ္ဍာန်းတွေနဲ့ အသက်ရှင်ကြတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ခံစား
ချက်တွေနဲ့ အသက်ရှင်ကြတာပါ၊ အသက်ရှာရုံး သက်
သက် ရှင်သန်ကြတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ အတွေးတွေနဲ့ သာ
ရှင်သန်ကြတာပါ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သက်တမ်း ကာလကို
အမှန်တရား အကျိုး အတွက် လူပ်ရား ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့
နှုလုံး စည်း ချက်များနဲ့ သာ ရေတွက်ရမှာပါ' တဲ့။

နောက်ဆုံး ကျွန်တော် နိဂုံး ချုပ်ပြောချင်တာက ကျွန်
တော် စောစောက ပြောခဲ့သမျှ စကားတွေအားလုံး ကို
မေ့ချင်မေ့ပစ်ကြပါ။ ဒါပေမဲ့ အခုဆက်ပြောမယ့် အောင်
ရဲ့ စကားတစ်ခွန်း ကိုတော့ မှတ်ကြစေချင်တယ်။ တို့တို့
လေးပါ။ ဒီတို့တို့လေးထဲမှာ ကျွန်တော်ပြောသမျှ စကား
တွေထက်များပြားတဲ့ အနှစ်သာရတွေပါပါတယ်။ အောင်
ပြောခဲ့တာက 'အပြည့်ဝဆုံး စဉ်းစားတွေးတောသူ၊ အမြင့်
မြတ်ဆုံး ထိခိုက်ခံစားသူ၊ အပြောင်မြောက်ဆုံး လူပ်ရား
လုပ်ကိုင်သူ၊ ထိုသူသာလျှင် အကြီးမြတ်ဆုံး သက်ရှင်
နေထိုင်သွားသူ ဖြစ်သည်' တဲ့။ ဒါပါပဲခင်ဗျား။